

**YMPÄRISTÖMINISTERIÖN TULOSTAVOITTEET
JA
VOIMAVARAT VUODELLE 2014
sekä seuranta**

SISÄLLYS

ALLEKIRJOITUKSET	3
1 Tulossuunnittelun lähtökohdat	4
2 Toimintaympäristön muutokset.....	4
3 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN TULOSTAVOITTEET VUONNA 2014	6
3.1 TOIMINNAN PAINOTUKSET.....	6
3.2 LUONTOYMPÄRISTÖOSASTO (LYMO).....	9
3.2.1 Vaikuttavuus.....	9
3.2.2 Prosessit ja rakenteet	15
3.2.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen.....	18
3.2.4 Resurssit	20
3.3 YMPÄRISTÖNSUOJELUOSASTO (YSO).....	21
3.3.1 Vaikuttavuus.....	21
3.3.2 Prosessit ja rakenteet	29
3.3.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen.....	29
3.3.4 Resurssit	30
3.4 RAKENNETUN YMPÄRISTÖN OSASTO (RYMO).....	31
3.4.1 Vaikuttavuus.....	31
3.4.1 Prosessit ja rakenteet	35
3.4.2 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen.....	37
3.4.3 Resurssit	38
3.5 LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITTÄMINEN	39
3.6 TUTKIMUS JA KEHITTÄMINEN	40
3.7 HALLINTOYKSIKKÖ (HAL)	41
3.7.1 Prosessit ja rakenteet	41
3.7.2 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen.....	45
3.7.3 Resurssit	46
3.8 KANSAINVÄLISTEN JA EU-ASIAN YKSIKKÖ (KVE).....	46
3.9 VIESTINTÄYKSIKKÖ (VIE).....	56
3.9.1 Vaikuttavuus.....	56
3.9.2 Prosessit ja rakenteet	59
3.9.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen.....	62
3.9.4 Resurssit.....	62
3.10 MINISTERIÖN VOIMAVARAT OSASTOITTAIN	63
3.11 SEURANTA JA RAPORTOINTI.....	65

ALLEKIRJOITUKSET

Ympäristöministeriön vuoden 2014 tulostavoitteista ja voimavaroista on sovittu kansliapäällikön sekä osastojen välisissä neuvotteluissa.

Helsingissä 24.1.2014

Hannele Pokka
Kansliapäällikkö

Tuula Varis
Ympäristönsuojeluosasto

Helena Säteri
Rakennetun ympäristön osasto

Timo Tanninen
Luontoympäristöosasto

Oili Hintsala
Hallintoyksikkö

Ismo Tiainen
Kansainvälisten asiain yksikkö

Jussi Salmi
Viestintäyksikkö

1 Tulossuunnittelun lähtökohdat

Ympäristöministeriön toiminta-ajatuksena on olla yhteistyöhakuinen johtava vaikuttaja kestävän kehityksen, hyvän elinympäristön ja monimuotoisen luonnon turvaamisessa nykyisille ja tuleville sukupolville. Ympäristöministeriön toimialaan kuuluu ympäristönsuojelu ja ympäristövahinkojen torjunta, luonnonsuojelu, alueiden käyttö, rakentaminen sekä asuminen. Ministeriön ydintehtäviä ovat säädösvalmistelu, toimialan kehittäminen ja strategisten ohjelmien toimeenpano sekä seuranta, hallinnonalan ohjaus, toiminnan ja talouden suunnittelu, EU- ja kansainväliset tehtävät sekä muut erityistehtävät.

Ministeriön vuoden 2014 tulossuunnittelu ja -tavoitteet pohjautuvat hallitusohjelmaan ja ministeriön strategiaan linjauksiin. Tavoitteiden suunnittelussa on huomioitu lisäksi muut pidemmän aikavälin tavoitteet sekä vuoden 2014 talousarviossa esitetyt tavoitteet.

Tulossopimuksen viitekehyksenä käytetään ministeriön toimintaan sovellettua tulosprismaa, joka jakaantuu neljään osaan; vaikuttavuus, prosessit ja rakenteet, resurssit sekä henkilöstövoimavarojen kehittäminen. Kutakin osaa ja niihin sisältyviä tavoitteita tarkastellaan osastoittain ja yksiköittäin.

Ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2014 talousarviossa toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet. Niillä toteutetaan ministeriön strategisia päämääriä ja kuvataan sitä, miten ympäristön kannalta tärkeitä toiminnan hyödyt saavutetaan. Vaikuttavuustavoitteet on esitetty tulossopimuksessa kriittisinä menestystekijöinä. Menestystekijöille on asetettu tarkemmat vuosittaiset toimenpiteet ja niitä kuvaavat mittarit sekä keskeiset riskit ja henkilötyövuosiarviot.

2 Toimintaympäristön muutokset

Ilmastonmuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen EU:ssa hyväksytyjen, vuosiin 2020 ja 2050 ulottuvien ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi edellyttävät laajoja toiminnallisia ja myös toimintatapoihin puuttuvia muutoksia. Suomi vaikuttaa EU:n osana riittävän sitovan ja vaikuttavan kansainvälisen ilmastopimuksen aikaansaamiseksi ja toimeenpanemiseksi. Tiukoilla ilmastotavoitteilla luodaan uudenlaisia kysyntää ja kasvun mahdollisuuksia teknologisille ja muille innovaatioille ja osaamiselle.

Suurissa kasvukeskuksissa, erityisesti pääkaupunkiseudulla, asuntojen riittämätön tarjonta nostaa vuokra- ja hintatason korkeaksi. Keskusten asutokysyntä kasvaa edelleen nopeasti myös jatkossa työpaikkojen keskittyessä voimakkaasti näille seuduille. Asumisen kohtuuhintaisuudella on keskeinen merkitys elinkeinoelämän toimintaedellytysten sekä alueiden ja kansalaisten hyvinvoinnin turvaamisessa. Valtion sekä kasvukeskusten kaupunkien ja kuntien yhteistyöllä lisätään asutotonttien ja asuntojen tarjontaa. Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen ja heikoimpien ryhmien asutotilanteen parantaminen ovat valtion tuen suuntaamisen painopisteenä. Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelman toimenpiteillä parannetaan ikääntyneiden asuolosuhteita.

Kansallisessa ilmasto- ja energiapolitiikassa on tavoitteena muun muassa eheyttää yhdyskuntarakennetta, vähentää rakennuksista ja asumisesta aiheutuvaa energian käyttöä ja päästöjä sekä lisätä uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä. Yhdyskuntarakenteen eheytymistä kaupunkiseuduilla edistetään yhteen sovittamalla maankäyttöä, asumista, palveluja ja liikennettä sekä huomioimalla erityisesti elinympäristön laatu, sosiaaliset vaikutukset ja kustannustehokkuus.

Rakennusten tehostetulla energian käytöllä, uusiutuvan energian käyttöön otolla ja energiatehokkaalla rakentamisella tavoitellaan mittavia energiasäästöjä ja edistetään kansallisia ilmastotavoitteita. Rakennusten energiamääräyksiä uusittaessa lähes nollaenergiarakentamisen sisällön määrittäminen ja erilaisten vaikutusten arviointi edellyttävät laaja-alaista yhteistyötä ja valmistelua.

Rakentamisen kokonaislaatu ja turvallisuus korostuvat edelleen rakentamisen ohjauksessa. Laadukkaan elinympäristön tuottamiseen tarvitaan päteviä suunnittelijoita ja ammattitaitoista rakennustyön toteutusta. Rakenteellinen turvallisuus varmistetaan viranomaisten, rakennusalan toimijoiden ja käyttäjien yhteistyöllä.

Rakennusten käyttöturvallisuuden ja esteettömyyden merkitystä lisää väestön ikääntyminen. Kosteus- ja hometalkoissa otetaan käyttöön uusia toimintamalleja kosteusvaurioiden vähentämiseksi.

Vaarallisten kemikaalien kulkeutumisen ja ympäristökuormituksen vähentäminen edellyttävät valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä. Itämeren sekä sisä- ja pohjavesien tilaan vaikuttaa toiminta valuma-alueilla ja merillä. Meriliikenteen ja erityisesti öljykuljetusten määrän voimakas kasvu Suomenlahdella lisää alusöljy- ja kemikaalionnettomuuksien torjuntavalmiuden tarvetta.

Luonnon monimuotoisuuden, vesiensuojelun ja luonnonvarojen kestävä käytön huomioonottamiseen kaikessa päätöksenteossa tarvitaan hallinnon ja sidosryhmien yhteistyötä ja eri toimijoiden osallistamista. Vesi- ja Itämeren hyvä tila edellyttää rehevöitymisen ja haitallisista aineista johtuvien riskien vähentämistä sekä vesiluonnon monimuotoisuuden suojelua kansainvälisten sopimusten ja EU:n tavoitteiden mukaisesti. Luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen vuoteen 2020 mennessä pyritään saavuttamaan mm. turvaamalla ekosysteemejä, lajeja ja perinnöllistä monimuotoisuutta, vähentämällä luonnon monimuotoisuuden kohdistuvia paineita ja tukemalla luonnonvarojen kestävä käyttöä.

Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen rajallisuus muuttavat tuotanto- ja kulutusrakenteita. Valtioneuvoston luonnonvaraselonteossa lähtökohtana on, että luonnonvaroja hyödynnetään materiaali- ja energiatehokkaasti ja pyritään materiaalien suljettuun kiertoon, joka vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja jätettä eikä vaaranna luonnon ekosysteemipalveluja. Tarvitaan rakenteellisia muutoksia, ohjauskeinoja sekä kokeiluja, joilla edistetään vihreää taloutta.

Kansallinen kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumus asettaa pitkän aikavälin (2050) kestävä kehityksen tavoitteet sekä kannustaa eri hallinnonaloja ja hallinnon ulkopuolisia toimijatahoja sitoutumaan toimeenpanoon.

Ympäristöministeriön substanssitoimilla ja resursseilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus otetaan kuitenkin huomioon kaikessa toiminnassa ja sitä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet on kytketty vuosittaisen tulossuunnittelun henkilöstövoimavarojen kehittämisen yhteyteen.

3 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN TULOSTAVOITTEET VUONNA 2014

3.1 Toiminnan painotukset

Hallitusohjelma sekä EU:n kehittyvä politiikka ja lainsäädäntö kohdistavat paljon odotuksia ympäristöministeriön toimialaan. Äkilliset ympäristöuhkat ja –onnettomuudet edellyttävät ministeriöltä valmiuksia hoitaa myös akuutteja ja ennakoimattomia tehtäviä. Odotuksiin vastaamiseksi ministeriö jatkaa oman toimintansa ja alaishallintonsa ohjauksen kehittämistä sekä tiivistä yhteistyötä muiden hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa.

Ympäristöministeriön uusi strategia valmistuu vuoden 2014 alkupuolella. Merkittävimpiin muutosvoimiin ja ilmiöihin vastaavan strategian päämäärinä ovat vähähiillinen ja energiatehokas Suomi, luonnonvarojen kestävä käytön ja kierrätyksen mallimaa, hyvä ympäristön tila, monimuotoinen luonto ja toimivat ekosysteemipalvelut sekä ihmisten ja yhteiskunnan tarpeita vastaava asuminen. Vuonna 2014 aloitetaan strategiauudistuksen toimeenpano mm. käynnistämällä indikaattorityö strategian toteutuksen ja seurannan tueksi sekä päivittämällä ministeriön suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä vastaamaan uuden strategian mukaisia tavoitteita.

Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön tavoitteiden saavuttamiseksi valtioneuvoston asiaa koskevan päivitetyn periaatepäätöksen ja sen pohjalta laaditun toimintaohjelman riipeä ja laaja-alainen toimeenpano on avainasemassa. Itämeren sekä pinta- ja pohjavesien suojelussa poikkihallinnollisen sektorivastuun vahvistaminen on keskeisellä sijalla. Vesiensuojelun haasteita lisäävät ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät rankkasateet ja ravinnekuormituksen kasvu.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä haasteena on sopia EU:ssa ja kansainvälisissä sopimusneuvotteluissa kunnianhimoisista pidemmän aikavälin päästövähennys- ja muista tavoitteista, jotka huomioivat myös Suomelle tärkeät kysymykset. Samalla on varmistettava, että Suomella on tehokkaita keinoja siirtyä kohti vähähiillistä yhteiskuntaa ja sopeutua ilmastonmuutokseen. Ympäristöriskien hallinnassa jatketaan alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntavalmiuden parantamista, tehostetaan kemikaalihaittojen ehkäisyä ja selvitetään ympäristövahinkovastuujärjestelmien toimivuutta. EU-lainsäädännössä erityisenä huomion kohteena ovat toimet ilman epäpuhtauksien vähentämiseksi. Kansallisessa säädöstyössä panostetaan mm. uuden ympäristönsuojelulain sekä jätelain tehokkaaseen toimeenpanoon. Lainsäädännön lisäksi materiaali- ja energiatehokkaampi tuotanto ja kulutus tarvitsevat muita ohjauskeinoja, joita edistetään yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Eheän ja toimivan yhdyskuntarakenteen tavoitteiden saavuttamiseksi korostuvat kuntauudistuksen sekä metropolihallinnon edistämiseen liittyvät toimenpiteet. Erityistä huomiota kiinnitetään kaupunkiseututasoisen ohjauksen ja kaavallisen kokonaissuunnittelun toimivuuteen toimintaympäristössä sekä erityisesti kuntajaossa tapahtuneet ja tapahtumassa olevat muutokset huomioon ottaen. Kohtuuhintaisen asumisen tukeminen kasvukeskusalueilla sekä erityisesti metropolialueella on tärkeää kotitalouksien asumismenojen kohtuullistamiseksi ja alueen kilpailukykyyn lisäämiseksi. Rakentamisen ohjauksessa erityistä huomiota kiinnitetään turvallisuuteen, terveellisyyteen ja energiatehokkuuteen edistämiseen liittyvien toimenpiteiden loppuunsaattamiseen.

Ympäristöministeriö osallistuu valtiohallinnon yhteisiin kehittämishankkeisiin pyrkimyksenä erityisesti edistää julkisen hallinnon vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. Keskeisiä hankkeita vuonna 2014 ovat hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano, keskushallinnon uudistushanke (KEHU), jossa selvitetään vaikutukset yhteisen hallinto- ja palvelutoiminnon kokoamiseksi sekä toimialariippumattomat ICT-tehtävät (TORI), jossa valtion virastojen toimialariippumattomat tieto- ja viestintätekniset tehtävät kootaan yhteen palvelukeskukseen.

Kestävä yhteiskuntasitoumuksen mukaan ympäristöministeriö on yhdessä muiden toimijoiden kanssa sitoutunut edistämään kestävä kehitystä kaikessa työssä ja toiminnassa. Konkreettisena esimerkkinä ministeriön

omassa työssä voidaan mainita v. 2015 käyttöön otettavat uudet ja entistä tilatehokkaammat toimitilat, joiden suunnitteluun ja valmisteluun ministeriössä osallistutaan koko henkilöstön voimin.

Ympäristöministeriö vahvistaa aluehallinnon ympäristötehtävien ohjaus- ja kehittämistoimintaa alla mainituilla toimenpiteillä.

Kriittinen menestystekijä 1

Hallinnonalan ja aluehallinnon ohjaus on vahvaa ja vaikuttavaa.

Kuvaus:

Ohjaustoiminnon käynnistäminen ohjauksen vahvistamiseksi

- Kootaan aluehallinnon ohjaus ja tuki matriisimaisesti koordinoituun ohjaustoimintoon.
- Ympäristövalvonnan ohjausta ja tukea vahvistetaan.
- Luonnonsuojelun ja vesien/merenhoidon ohjausta ja tukea vahvistetaan.
- Alueidenkäytön ja rakentamisen ohjausta ja tukea vahvistetaan.
- Ympäristöntilan seurannan koordinaatiota, ohjausta ja tukea vahvistetaan.
- Substanssilainsäädännön muutosten toimeenpanoa (mm. YSL ja jätelaki) vahvistetaan.
- Substanssiohjausta erityiskysymyksissä (mm. ympäristövahinkovastuut) vahvistetaan.
- Olemassa olevien ohjauskeinojen monipuolista käyttöä tehostetaan.
- Ohjauksen ja tuen toimintatapoja kehitetään (erikoistumis/keskitettyjen tehtävien valmistelu, substanssitoimintamallien kehittäminen, substanssitehtävien asiakaspalvelun monikanavaistaminen, substanssiohjeistus, -tuki, -koulutus).
- Aluehallinnon kehittämistarpeita tuetaan ja varaudutaan äkillisiin tarpeisiin.

Ohjauksen vaikuttavuuden tehostaminen

- Ohjattavien organisaatioiden tulosohjaus tukee osaltaan ympäristöministeriön strategisia tavoitteita.
- Ohjaus tehostuu valtion yhteisen linjausten mukaisesti teknologiaa ja verkostoja hyödyntäväksi.
 - Aluehallinnon ohjausta kehitetään valtion yhteisten linjausten pohjalta TEM:n ja VM:n verkostoissa kehittämishankkeissa.
 - Päättävä Tehokas tulosohjausprosessi –hanke tehostaa tulosohjausta.
- Osallistutaan hallinnonalan VATU-kärkihankkeisiin (Y-aspa, Monitor2015).

Mittarit/tunnusluku:

- Ohjaustoiminto käynnistynyt ja etenee suunnitellusti vahvistaen ohjausta.
- Erillisten ohjaustoiminnon projektien seurantamittarit osoittavat substanssin ohjauksen ja tuen vahvistuneen.
- Ohjattavien organisaatioiden tavoitteisiin ja kehittämistyöhön sisältyvät ympäristöministeriön strategiaa toteuttavat tavoitteet.
- Tehokas tulosohjausprosessi –hankkeen tulokset on otettu käyttöön.
- Aluehallinnon palaute.

Riskit:

- Kehittämisesurssi ei vahvistakaan substanssiohjausta
- Kehittämiskohteita ei kyetä priorisoimaan vaikuttavasti
- Epäonnistuminen verkostoyhteistyössä, yhteen sovittamattomat ristiriidat/näkemyserot
- ”Kehittämissähky” eli liian monia päällekkäisiä ja osin ristiriitaisia kehittämishankkeita

Henkilötyömääräarvio: 7 htv uutta vakinaista+ 15 htv uutta määräaikaista + 3,5 htv nykyistä (HAL)

Kehittämisraha: 1,5 milj euroa (+0,5 milj euroa toimintamenomäärärahaa)

Toteutuminen:

Ohjaustoiminto käynnistettiin helmikuussa 2014 ohjauksen vahvistamiseksi

- *HALiin perustettiin OHKE-ryhmä ja osastoille rekrytoitiin 6 substanssiohjaajaa, jotka kuuluvat myös matriisimaisesti koordinoituun ohjaustoimintoon laajennetun YM-tuene-ryhmän kautta. OHKE-toiminnolle laadittiin toimeenpanosuunnitelma ja toteutussuunnitelma vm-joryssa, joka myös seurasi niiden toteutumista.*
- *Ympäristövalvonnan ohjausta ja tukea vahvistettiin valmistelemalla uutta valvontaohjetta aluehallinnon asiantuntijaryhmän kanssa ja käynnistämällä kaksi valvonnan ja tietojärjestelmän kehittämishanketta*
- *Luonnonsuojelun ja luonnonvarojen kestävän käytön tukea vahvistettiin*
- *tutustumalla ja verkostoitumalla kaikkiin ELY-keskuksiin jatkotoimenpiteiden suunnittelun tueksi,*
- *tuettiin erikoistumistehtävien ja toimintamallityöryhmien toimintaa ja yhden uuden keskittämistehtä-*

vän suunnittelua,

- laadittiin esitys: Luonnonsuojelulain mukainen hankkeiden ja suunnitelmien arviointi (Natura-arviointi) –hanke (OHKE),
- osallistuttiin käynnissä oleviin lainvalmisteluhankkeisiin ja säädösten toimeenpanon suunnitteluun (YSL projekti 4, LSL I vaihe, LSL II vaiheen käynnistys),
- käynnistettiin turvetuotannon ympäristön- ja luonnonsuojelun kansallisen koordinoinnin yhteistyöryhmä tarkistetulla ja laajennetulla kokoonpanolla ja
- käynnistettiin UYSL:n edellyttämä turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen ja ”Turvetuotannon lupahakemuksen luontoselvitykset” -muistion päivitys
- vesien/merenhoidon ohjausta ja tukea vahvistettiin käynnistämällä vesienhoidon suunnittelun kehittämishanke.
- YVAn ohjausta ja tukea vahvistettiin YVA-yhteysviranomaistoiminnan kehittämishankkeella, joka saadaan päätökseen vuoden 2014 lopussa.
- Alueidenkäytön ja rakentamisen ohjausta ja tukea vahvistettiin käynnistämällä alueidenkäytön ja rakentamisen ohjaamisen hyviä käytäntöjä tarkasteleva kehittämishanke sekä useita muita alueidenkäytön ja rakentamisen ohjausta tukevia kehittämishankkeita. Käynnistettiin toimintamallien kehittämistyö sekä lisättiin yhteydenpitoa ympäristöministeriön ja ely-keskusten välillä (mm. substanssiohjaajan vierailut ELY-keskuksissa). Kerättiin aineistoa kaavaohjauksen kehittämisen tueksi.
- Ympäristötilan seurannan koordinaatiota, ohjausta ja tukea vahvistettiin verkostoitumalla eri seurantojen toteuttajien kanssa (seurantaohjelmat, tutkimuslaitokset) ja osallistumalla seurannan kehittämishankkeisiin. Edistettiin seurantojen kehityshankkeiden rahoitusta ja toteutusta (OHKE- ja TEAS-hankkeet). Valmisteltiin Vesienhoidon suunnittelun kehittämishankkeen seurantaan koskevaa osiota ja siihen liittyvän asiantuntijatyöryhmän kokoamista.
- Substanssilainsäädännön muutosten toimeenpanoa (mm. YSL ja jätelaki) vahvistettiin pitämällä alueellisia koulutusilaisuuksia uudesta YSL:sta, järjestämällä aihekohtaisia neuvottelupäiviä ja valmistelemalla taustamuistio valvonnan maksullisuudesta ELYjen maksuasetusta varten
- Substanssiohjausta erityiskysymyksissä (mm. ympäristövahinkovastuut) vahvistettiin käynnistämällä hankkeita, joissa kehitetään toimintatapoja mm. tuulivoimakaavoituksen ohjaukseen ja rakennusperinnön ohjelmalliseen suojeluun.
- YM julkaisi oppaan REACH:n huomioon ottamisesta ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonnassa
- Olemassa olevien ohjauskeinojen monipuolista käyttöä pyrittiin yhtenäistämään OHKE-matriisissa informaatio-ohjauksen toimintatapoja tarkastelemalla ja kehittämällä.
- Ohjauksen ja tuen toimintatapoja kehitettiin: tulossuunnittelussa, kehittämishankkeissa ja työpajoissa tarkasteltiin ja valmisteltiin erikoistumis/keskitettyjä tehtäviä. Substanssitehtävien asiakaspalvelun monikanavaistamista jatkettiin erityisesti luonnonsuojelutehtävissä. Toimintamallityön kehittämiseksi käynnistettiin oma hanke. Koulutussuunnittelua uudistettiin.
- Aluehallinnon kehittämistarpeita tuettiin kaksi kertaa jaetulla OHKE-kehittämishankkeella, joka suunnattiin ensisijaisesti ELYjen ja AVIen kehittämishankkeisiin. Valmisteltiin toimintamallia äkillisiin tarpeisiin varautumiseen.

Ohjauksen vaikuttavuuden pyrittiin tehostamaan mm.

- Ohjattavien organisaatioiden tulosohjauksessa korostettiin ympäristöministeriön uuden strategian tavoitteiden huomiointia.
- Ohjauksen kehittämisessä lähtökohtana oli valtion yhteiset linjaukset, joiden mukaisesti laajennettiin Valtion tulostietojärjestelmän (Netra) hyödyntämistä tulosohjauksessa.
- Osallistuttiin aluehallinnon ohjauksen kehittämiseen valtion yhteisten linjausten pohjalta TEM:n (OSY) ja VM:n verkostoissa (uusi tulosohjauksmalli) kehittämishankkeissa.
- Tehokas tulosohjauksprosessi –hankkeessa toteutettiin tulosohjaukselta tehostavia uudistuksia.
- Osallistuttiin hallinnonalan VATU-kärkihankkeiden ohjaamiseen (Y-aspa, Monitor2015).

Mittarit/tunnusluku:

- Ohjaustoiminto käynnistynyt ja etenee suunnitellusti vahvistaen ohjausta.
- Erillisten ohjaustoiminnon projektien seurantamittarit osoittavat substanssin ohjauksen ja tuen vahvistuneen.
- Ohjattavien organisaatioiden tavoitteita on karsittu ja käynnistetty mittareiden uudistamista strategisemmaksi. Käynnistetty voimavarojen käyttöä tehostavaa kehittämistyötä.
- Tehokas tulosohjauksprosessi –hankkeen tulokset on otettu käyttöön vähitellen hankkeen aikana.

- Aluehallinnon palaute kerätään joului-tammikuussa.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4

3.2 Luontoympäristöosasto (LYMO)

Luontoympäristöosasto vastaa asioista, jotka koskevat luonnonsuojelua, maisemanhoitoa, luonnon virkistyskäyttöä, pinta- ja pohjavesien sekä merien suojelua, maa- ja metsätalouden, maa- ja kiviaineksen oton sekä muun maaseudun ja luonnonvarojen käytön ekologista kestävyyttä ja ympäristönsuojelua, ympäristövaikutusten arviointia sekä alueellisen yhteistyön ympäristönsuojeluhankkeita. Osasto vastaa myös ympäristön seuranta- ja tietojärjestelmiä koskevista asioista toimi-alallaan sekä toimialan tutkimukseen, kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvistä asioista.

3.2.1 Vaikuttavuus

Strateginen päämäärä 1: Luonnon monimuotoisuus ja maisema-arvot säilyvät, ekosysteemipalvelut toimivat ja luonnonvarojen käyttö on kestävä.

TAE 2014:

- Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön ohjauksena vahvistetaan eliölaajien ja luontotyyppien suojelun tehostamiseksi.

Kriittinen menestystekijä 1

Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategia ja toimintaohjelma 2012 - 2020 toteutetaan laajalla yhteistyöllä.

Kuvaus:

- Valmistellaan ja annetaan hallituksen esitys luonnonsuojelulain muuttamiseksi yhteisölaajien säädännön toimeenpanon täydentämisen osalta (hanke, vaihe 1). Aloitetaan laajien säädännön vaikuttavuutta, toimivuutta ja tehokkuutta lisäävien muutosten valmistelu (hanke, vaihe2)
- Luonnonsuojelualueverkostoa täydennetään säädösprojektin ja suojeluohjelmien toteutuksen avulla.
- Valmistellaan ja annetaan SAC-alueiden muodostamista koskeva asetus.
- Valmistellaan ehdotus Natura 2000 -verkoston täydentämisestä ja sitä koskevien tietojen ajantasaisuudesta
- Kansallispuistoselvitysten perusteella eduskunnalle annetaan hallituksen esitys uusien kansallispuistojen perustamisesta
- Selvitetään Metsähallituksella Suomenlahden meri- ja saaristokansallispuistojen laajentamistarpeet sekä puistoverkoston täydentämistarpeet ja –mahdollisuudet osana Suomenlahtivuotta 2014.
- Lajien ja luontotyyppien suojelua tehostetaan toimintaohjelmien ja EU-velvoitteiden pohjalta. Aloitetaan uuden luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin valmistelu. Käynnistetään uhanalaisten lajien suojelun toimintaohjelman valmistelu.
- METSO-ohjelman toimeenpanoa tehostetaan päivitetyn valtioneuvoston periaatepäätöksen pohjalta.
- Geenivarojen saatavuutta ja niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan täytäntöönpanoa jatketaan.
- Edistetään biodiversiteettistrategian ja toimintaohjelman toimeenpanoa laajapohjaisesti nimetyssä toimitus- ja seurantarvryhmässä.
- Valmistellaan resurssibilisaatio- ja haitalliset tuet -verkoston ehdotusta biodiversiteettisopimuksen (CBD) edellyttämällä tavalla.
- Jatketaan Fennoskandian vihreän vyöhykkeen toiminnan ja konseptin kehittämistä kansallisesti laajapohjaisessa työryhmässä sekä erillisessä hankkeessa.
- IPBES-työn organisointia edistetään.

Mittarit/tunnusluku:

- Luonnonsuojelulain 1-vaiheen säädösehdotuksia koskeva HE annetaan eduskunnalle.
- Kansallispuistoesityksiä 2 kpl
- Perustetaan 213 000 hehtaaria uusia suojelualueita neljällä asetuksella.
- Suojeluohjelmia toteutetaan 3 500 ha.

- METSO-alueita saadaan suojeluun 7 500 ha, VN periaatepäätös METSO-ohjelman jatkosta.
- Natura 2000 -verkoston täydentämistä koskevasta ehdotuksesta järjestetään kuuleminen.
- Hallituksen esitys Nagoyan pöytäkirjan ratifioimiseksi

Riskit:

- Valtion talouden kehitys ja mahdollinen resurssien leikkaus
- Poliittinen päätösvalmistelu viivästyy.
- ELYjen resurssit ja sitoutuminen vähenevät.
- Muiden ministeriöiden sitoutuminen luonnon monimuotoisuustavoitteisiin vähenee.

Henkilötyömääräarvio: 6,9 htv

Toteutuminen:

- Valmisteltiin ja annettiin hallituksen esitys luonnonsuojelulain muuttamiseksi yhteisölaainsäädännön toimeenpanon täydentämisen osalta (hanke, vaihe 1). EK hyväksyi lain 28.11.2014 hallituksen esityksen mukaisena. 4
- Aloitettiin lainsäädännön vaikuttavuutta, toimivuutta ja tehokkuutta lisäävien muutosten valmistelu teettämällä esiselvitystä ja aloittamalla kansalaiskeskustelu otakantaa.fi sivustolla (hanke, vaihe2) 4
- Luonnonsuojelualueverkostoa täydennettiin säädösprojektin (kolme asetuspakettia neljästä) ja suo- jeluohjelmien toteutuksen avulla (kokonaistavoite saavutetaan/ylittyy). 4
- Valmisteltiin SAC-alueiden muodostamista koskevaa asetusta, mutta ei voitu antaa ennen LsL I:en voimaantuloa. 3
- Valmisteltiin ehdotus Natura 2000 -verkoston täydentämisestä ja sitä koskevien tietojen ajantasais- tamisesta. On ministerillä linjausta varten. 4
- Kansallispuistoselvitysten perusteella eduskunnalle annettiin hallituksen esitykset kahden uuden kansallispuiston perustamisesta ja eduskunta hyväksyi perustamislait. 4
- Selvityttiin Metsähallituksella Suomenlahden meri- ja saaristokansallispuistojen laajentamistarpeet sekä puistoverkoston täydentämistarpeet ja –mahdollisuudet osana Suomenlahtivuotta 2014. Selvitys saataneen vuoden vaihteessa. 4
- Lajien ja luontotyyppien suojelua tehostettiin toimintaohjelmien ja EU-velvoitteiden pohjalta. Alo- tettiin uuden luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin valmistelu. Käynnistettiin uhanalaisten lajien suojelun toimintaohjelman valmistelu. 4
- METSO-ohjelman toimeenpanoa tehostettiin päivitetyn valtioneuvoston periaatepäätöksen pohjalta. Päätökseen kirjattiin myös päätös suojella Metsähallituksen hallinnassa olevia valtionmaita yhteensä 13 000 hehtaarin verran vastikkeettomana tasesiirtona v. 2014 loppuun mennessä. Yksityismaiden osalta saavutetaan tavoitteena ollut 7 500 h lisäsuojelu. 4
- Geenivarojen saatavuutta ja niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan täytäntöönpanoa jatkettiin. Mittariksi kirjattu hallituksen esitys, joka valmistuu alkuvuodesta 2015. 3
- Edistettiin biodiversiteettistrategian ja toimintaohjelman toimeenpanoa laajapohjaisesti nimetyssä to- teutus- ja seurantaryhmässä. 4
- Valmisteltiin resurssimobilisaatio- ja haitalliset tuet -verkoston ehdotusta biodiversiteettisopimuksen (CBD) edellyttämällä tavalla. Haitallisia tukia koskeva raportti valmistuu vuoden loppussa. 4
- Jatkettiin Fennoskandian vihreän vyöhykkeen toiminnan ja konseptin kehittämistä kansallisesti laa- japohjaisessa työryhmässä sekä erillisessä hankkeessa. Strategia ja Terms of Reference valmistuivat ja työhön tarvittava kansallinen organisaatio saatiin operationaaliseksi. 4
- IPBES-työn organisointia edistettiin. 4
- Yleisesti ottaen kaikki tavoitteet saavutettiin huolimatta siitä, että joiltakin osin kaikki ennakoitut riskitkin toteutuivat.

Arvosana 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylittetty):

TAE 2014:

- Kulutus ja tuotanto on kestävä ja vastuullista siten, että materiaalitehokkuus kasvaa, päästöt vä- henevät ja kulutuksen hiilijalanjälki pienenee. Luonnonvarojen käyttö on kestävä ja turvaa ekosys- teemipalvelut.

Kriittinen menestystekijä 2	
Luonnonvaroja hyödynnetään ekologisesti kestävästi ja turvataan ekosysteemipalvelut.	
Kuvaus:	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan kansallisia biotalous- ja mineraalistrategioita sekä luonnonvaraselonteon linjauksia ministeriön toimialavastuun pohjalta. Osallistutaan luonnonvaraselonteon päivitykseen. • Vihreän talouden kehittämisessä edistetään ekosysteemipalvelujen huomioon ottamista. • Arvioidaan Suomen ekosysteemipalveluiden merkitystä ja taloudellisia arvoja (Suomen TEEB). • Osallistutaan ekosysteemipalveluja koskevaan indikaattorikokoelman valmistumiseen. • Suo- ja turvemaiden kestävä ja vastuullisen käytön ja suojelun VNp:n toimeenpanoa jatketaan ja soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydennysohjelmaksi valmistuu. • Osallistutaan kansallisen ilmasto- ja energiastrategian laadintaan. • Laaditaan uusiutuvien energialähteiden riskiarvioinnin perusteella toimenpidesuosituksia. • Vaikutetaan yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen niin, että suorien tukien viherryttämällä saavutetaan ympäristöhyötyjä sekä edistetään vesiensuojelun, luonnon monimuotoisuuden edistämisen, maisemanhoidon ja ilmastotavoitteen saavuttamista maaseudun kehittämissuunnitelman puitteissa. • Edistetään ravinnekierrätystä sekä tehostetaan Saaristomeren ja Selkämeren valuma-alueiden maatalouden vesiensuojelua. • Ryhdytään valmistelevaan valtakunnallista perinnebiotooppien inventointia maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. • Osallistutaan kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian 2020, kansallisen kalatiestrategian toteuttamiseen ja kalastuslain kokonaisuudistuksen valmisteluun. • Edistetään kalankasvatuksen ympäristönsuojeluohjeen ja valtakunnallisen sijainninhjaussuunnitelman toteuttamista. • Arvokkaiden maisema-alueiden inventointia jatketaan ja turvataan jokamiehen oikeudet. • Edistetään kuntien virkistysaluehankintoja. • Arvioidaan maastoliikenneläin joukkoistamiskokeilun tulokset. • Toteutetaan ulkoilulain toimivuuden arviointi. • Kansallisten kaupunkipuistojen verkostoa kehitetään ja olemassa olevien ekosysteemipalvelut turvataan. • Toimeenpannaan kestävä kaivosteollisuuden toimintaohjelmaa. • Osallistutaan kaivosten ympäristövahinkojen ennalta ehkäisyyn ja riskienhallinnan parantamiseen. • Osallistutaan kaivosten YVA-oppaan laadintaan ja sen ohjaukseen. 5 • Toteutetaan maa-aineslain toimivuuden arvioinnin ehdotuksia.
Mittarit/tunnusluku:	<ul style="list-style-type: none"> • Maatalouden typpi- ja fosforitaseet • Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnit saadaan valmiiksi maakunnissa vuoden 2014 aikana. YM laatii inventointitulosten pohjalta valtioneuvostolle esityksen valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista vuoden 2015 kuluessa. • Päätösvalmistelu LsL:n mukaisista maisemanhoitoalueista, 1 alue • Hoidossa olevat perinnebiotoopit, runsas 30 000 ha • Soidensuojeluohjelman valmisteluun liittyvä kuuleminen on järjestetty ja työryhmän ehdotus soidensuojelun täydennysohjelmaksi valmistuu. • Ekosysteemipalveluindikaattorit • Perustetaan yksi uusi kansallinen kaupunkipuisto. • Tulevaisuusvaliokunnalle on raportoitu joukkoistamiskokeilun tuloksista. • Ulkoilulain toimivuuden arviointi on valmistunut.
Riskit:	<ul style="list-style-type: none"> • Taloudellisten resurssien muutokset • Poliittinen päätösvalmistelu viivästyy • Muiden ministeriöiden sitoutumishalukkuus ympäristötavoitteisiin • ELYjen resurssit ja sitoutuminen vähenevät ja mahdollisuudet useiden kuulemisten järjestämiseen ovat puutteelliset • Luonnonsuojeluohjelman laatimisen kuulemisen, sidosryhmäyhteistyön ja ohjelmakohteiden valin-

taprosessin onnistuminen.

- Paikallisten toimijoiden kielteinen suhtautuminen valtakunnallisten maisema-alueiden tai Lsl:n mukaisten maisemanhoitoalueiden perustamiseen.

Henkilötyömääräarvio: 4,7 htv

Toteutuminen:

- On osallistuttu luonnonvaraselonteon päivitykseen ainakin maa- ja metsä- sekä kalatalouden näkökulmasta. Arvosana 4
- On valmisteltu laaja kokonaisuus ekosysteemipalveluista (mukana vihreä kasvu, biotalous, uusiutuvat energialähteet, luonto- ja kulttuuriympäristöt sekä maisemat) maaseutupoliittiseen kokonaisuohjelmaan 2014-2020 Ohjelma hyväksyttiin-YTR-14.2.2014. Arvosana 4
- Ekosysteemipalveluiden merkitys: SYKEN vetämä Suomen TEEB -hanke valmistuu vuoden lopussa ja sen tulokset julkistetaan tammikuussa 2015. Arvosana 4
- Ekosysteemipalveluiden indikaattorit: SYKEN vetämä Suomen TEEB -selvityshanke päättyy vuoden lopussa. Arvosana 3
- Suo- ja turvemaiden kestävän ja vastuullisen käytön ja suojelun VN:n toimeenpanoa jatkettiin ja soidensuojelutyöryhmän ehdotuksen valmistelu eteni suunnitellusti, kunnes se ennen kuulemista ministerin määräyksellä keskeytettiin. Ennakoitu riski ”poliittinen päätösvalmistelu viivästyy” toteutui. Ministerin päätös valmistelun jatkamisesta saatiin 5.12. 3
- On osallistuttu kansallisen ilmasto- ja energiastrategian päivitykseen ilmastoverkon kautta. Arvosana 4
- UUSRISKI-hankkeen loppuraportti valmistui keväällä 2014, mutta uusiutuvien energialähteiden riskiarvioinnin perusteella ei ole laadittu erillisiä toimenpidesuosituksia rahoituksen vähydestä johtuen. Arvosana 1
- On osallistuttu yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen mmm:n työryhmissä. Suorien tukien viiherryttämisessä ei onnistuttu, mutta ympäristön- ja luonnonsuojeluasioiden sisällyttämisessä maaseudun kehittämisohjelmaan onnistuttiin paremmin, koska esim. ympäristötukia saatiin kohdennettua ongelmapaikoille. Maaseutuohjelma on tällä hetkellä komissiokäsittelyssä. 3
- On osallistuttu ohjaukseen ja ohjausryhmätyöhön ravinteiden kierrätysohjelmassa. Arvosanan 4
- Valtakunnallista perinnebiotooppien inventointia maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi ei aloiteta ennen maisema-alueinventointien valmistumista, aloitus vuonna 2015. Arvosana 2
- Valmisteltiin yhteistyössä MMM:n kanssa mainittu strategia Itämeren alueelle, valtioneuvoston periaatepäätös 16.10.2014 - arvio 5. Kalastuslain valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti ja hallituksen esitys meni eduskuntaan 16.10.2014. Arvosana 4.
- Kansallinen vesiviljelyn sijainnohjaussuunnitelma hyväksyttiin MMM:n ja YM:n yhteispäätöksellä 21.5.2014. Vuoden 2014 aikana valmisteltiin yhteistyössä mmm:n kanssa Vesiviljelystrategia 2022, josta on tulossa valtioneuvoston periaatepäätös todennäköisesti vuoden 2014 loppuun mennessä. Arvosana 4.
- Maisema-alueiden inventointi valmis kaikissa maakunnissa, vuonna 2015 valtakunnallinen kooste YM:n ja VN:n päätöksiä varten. Arvosana 4
- Kaivos YVA – oppaan laadintaan ja sen ohjaukseen on osallistuttu. Arvosana 4.
- Maa-aineslain toimivuuden arvioinnin ehdotuksia toteutettu MAL ja YSL lupamenettelyjen yhdistämistä koskevan HE:n yhteydessä. HE annettu eduskunnalle marraskuussa 2014. Osa ehdotuksista jätetty toteutettavaksi seuraavan MAL-uudistuksen yhteydessä johtuen työryhmän rajatusta mandaatista. Lisäksi on aloitettu NOTTO – tietojärjestelmän kehittäminen. Toteutuminen: 4.
- Useita virkistysaluehankintoja neuvottelun alla. Toteutunevat vuonna 2015. Arvosana 2.
- Ympäristöministeriö avusti tulevaisuusvaliokunnan konsulttia maastoliikenteen joukkoistamishankkeessa. Konsultti on tehnyt selvityksensä valiokunnalle. Tulokset on ministeriössä alustavasti arvioitu. Arvosana 4.
- Ulkoilulain toimivuuden arvioinnin konsulttiselvitykset valmistuvat 2/2015. Arvosana 3

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Strateginen päämäärä 2: Itämeren sekä pinta- ja pohjavesien tila on vähintään hyvä.

TAE 2014:

- Itämeren ja sisävesien tilaa heikentävät paineet vähenevät ja vesien tila paranee. Pohjavesien pilaantumisriski pienenee.

Kriittinen menestystekijä 3

Vesien- ja merenhoidon suunnittelu ja toteutus etenee laajapohjaisella yhteistyöllä ja kansainvälinen yhteistyö vahvistaa Itämeren suojelutoimia.

Kuvaus:

- Jatketaan vesienhoidon suunnittelua ja merenhoidon suunnittelua sekä niiden toimeenpanoa asetettujen tavoitteiden ja aikataulujen mukaisesti.
- Ohjataan vesienhoitosuunnitelmien ja merenhoitosuunnitelman laatimista sekä hoidetaan vesienhoitosuunnitelmien ja merenhoitosuunnitelman seurantaohjelman ja toimenpideohjelman kuuleminen.
- Jatketaan EU vesistrategian (Blue Print) toimeenpanoa.
- Laaditaan ehdotus pienvesien suojelua ja ennallistamista koskeväksi strategiaksi.
- Viimeistellään ja otetaan käyttöön merenhoitosuunnitelman seurantaohjelma sekä hoidetaan raportointi komissiolle. Jatketaan meren hyvän tilan indikaattoreiden kehittämistä sekä valmistellaan merenhoidon toimenpideohjelman. Koordinoidaan merenhoidon suunnittelua Ahvenanmaan, Ruotsin ja Viron kesken.
- Toteutetaan ravinteiden kierrätystä sekä Saaristomeren ja Selkämeren tilan parantamista edistävää ohjelmaa.
- Vähennetään asutuksen jätevesien kuormitusta ympäristönsuojelulain ja yhdyskuntajätevesistä tehdyn suositussopimuksen keinoin sekä tukemalla kiireellisimpiä siirtoviemärihankkeita. Edistetään viemärilaitosten suunnitelmallisen riskienhallinnan sekä valmistuvan jätevesien käsittelyn BAT-selvityksen käyttöönottoa. Kehitetään yhdyskuntajätevesiin liittyvää tiedonhallintaa ja raportointia.
- Selvitetään yhdyskuntajätevesiasetuksen muutostarpeet osana YSL:n II-vaiheen uudistusta.
- Avustetaan haja-asutusalueiden jätevesineuvontaa kaikkien ELYjen alueella.
- Pienennetään pohjavesiin liittyviä riskejä. Annetaan HE pohjavesien suojelusuunnitelmiin ja luokitukseen liittyen. Jatketaan ohjeistuksen uusimista.
- Laaditaan kemiallisen tilan arviointi sekä VHS toimenpiteiden suunnittelu liittyen haitallisiin aineisiin.
- Toteutetaan Itämeren suojelusopimuksen (HELCOM) ja Itämeren toimintaohjelman (BSAP) päivitettyjä velvoitteita sekä työohjelmia ja koordinoidaan ja valmistellaan Suomen kantoja päätöksentekoa varten.
- Jatketaan tehostetusti vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointia ja saatetaan ohjelman mukaiset maastokartoitukset pääosin loppuun.
- Edistetään EU:n Itämeren alueen strategian ja sen toimintaohjelman ympäristötavoitteiden toteuttamista ja vastataan yhdessä Puolan kanssa rehevöitymistä koskevan painopistealueen koordinaatiosta.
- Edistetään kansainvälisessä yhteistyössä (HELCOM, IMO ja EU) kasvavan merenkulun aiheuttamien ympäristöhaittojen vähentämistä.
- Osallistutaan 2014 Suomenlahtivuoden toimeenpanoon.
- Saatetaan toteutusvaiheessa olevat lähialuehankkeet hallitusti loppuun.
- Vaikutetaan hanke- ja ympäristökumppanuusrahoitusten toimintaan ja rahoitettaviin hankkeisiin.
- Identifioidaan ja käynnistetään alueellisia Itämerensuojeluhankkeita UM:n IBA-määrärahaa.
- Pyritään vaikuttamaan tulevan EU ohjelmakauden 2014 - 2020 sisältöön (erityisesti ENI CBC, EU Itämeren alueen ohjelma) ja toteuttamiseen.
- Osallistutaan vesialan kansainväliseen yhteistyöhön erityisesti rajavesistöjä koskevien sopimusten toimeenpanossa ja kehittämisessä sekä vesiä koskevien post 2015 –koskevien tavoitteiden valmistelussa.
- Edistetään sisävesiluonnon monimuotoisuuden suojelua yhteistyössä eri osa-alueiden toimijoiden kanssa.

Mittarit/tunnusluku:

- Vesienhoito- ja merenhoitosuunnitelmat kuultavana syksyllä 2014.
- Pohjavesiin liittyvä HE eduskuntaan.
- Ehdotus pienvesien suojelua ja ennallistamista koskeväksi strategiaksi.
- Merenhoitosuunnitelman seurantaohjelma valmis ja toteutuksessa.
- VELMU-toimintasuunnitelma 2014 toteutettu.

- Yhdyskuntajätevesien vuotuinen fosfori- ja typpikuormitus vesiin vähentynyt
- Yhdyskuntajätevesiä käsittelevän suositussopimuksen toimeenpanon vuosittainen seurantaraportti.
- Pienvesien suojelua ja ennallistamisstrategiaa koskeva ehdotus valmis.

Riskit:

- Taloudellisten resurssien muutokset/leikkaaminen
- Poliittisen päätösvalmistelun viivästyminen
- ELYjen resurssit ja sitoutuminen
- Sitoutumisen puute vesienhoidon ja merenhoidonsuunnitteluun ja toteutukseen muissa ministeriöissä
- Haja-asutuksen säädösten edellyttämien tehostamistoimien toteuttaminen hidasta, neuvontajärjestelmä ei toimi.
- Pohjavesien suojelun työryhmän linjauksissa ei päädytä laajaan yksimielisyyteen.
- HELCOMssa ei löydetä maiden yksimielistä päätöstä eikä riittävää resurssointia.
- Toimet etenevät Venäjällä hitaasti.
- Ei pystytä identifioimaan uusia, rahoituskelpoisia hankkeita rahastoihin.
- EU rahoitusohjelmien valmistelu etenee hitaasti.

Henkilötyömääräarvio: 12,7 htv, josta vesien- ja merenhoidon strategiseen hankkeeseen 1 htv ja VELMU:a koskevaan strategiseen hankkeeseen 0,5 htv

Toteutumisen:

- Itämeren suojelusopimuksen (HELCOM), Itämeren toimintaohjelman ja 2013 ministerikokouksen velvoitteita ja päätöksiä sekä työohjelmia on toteutettu tavoitteiden mukaisesti ja työryhmiin on osallistuttu. HELCOMn alueellista koordinaatiovastuuta suhteessa EU meristrategian puitteiden rekttiivin toimeenpanoon on selkeytetty. On jatkettu neuvotteluja laivojen typenoksidipäästöjä koskevan erityisalueen (NECA) hakemuksen jättämisen aikataulusta/tiekartasta. Puolan kipsikasoista tulevien ravinnepäästöjen selvittelyä on pyritty jatkamaan. HELCOM-päätösten kansallista koordinaointia on tehostettu. Arvosana 4.
- Osallistuttu EU:n Itämeren alueen strategian hallinnoinnin ja toimintaohjelman uudistukseen. Koordinoitu yhdessä Puolan kanssa prioriteettialue Nutria, vaikutettu onnistuneesti EU:n Itämeren ja keskeisen Itämeren ohjelmien sisältöihin. Arvosana 4.
- NDEP-rahaston toiminta ja muu alueellinen rahoitusyhteistyö Venäjän kanssa vaikeuksissa EU:n Venäjään kohdistamien pakotteiden takia. Kaliningradin puhdistamon valmistuminen edelleen lykkäännyt. Pietarin Neva-hankkeeseen liittyvän tunnelipumppaamon käyttöönotto epäonnistunut. Pietarin esikaupunkipuhdistamoiden suomalaiset toimitukset valmistuneet. Poliittiset riskit toteutuneet. Arvosana 3.
- Osallistuttu Suomenlahti-vuoden 2014 toteuttamiseen. Ympäristövalistus-hanke/näyttely valmistui aikataulussa ja se oli esillä mm. Turussa kesäkuussa pidetyillä Itämeri-päivillä Arvosana 4.
- Vesienhoitosuunnitelmien laatimista on ohjattu siten, että kuuleminen suunnitelmaehdotuksista vuosiksi 2016-2021 aloitettiin 1.10.2014. Arvosana 4.
- Vesienhoitosuunnitelmien vuoteen 2015 toimeenpanoa on jatkettu yhteistyössä muiden hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa. Arvosana 3.
- Työryhmän ehdotus pienvesien suojelu- ja kunnostusstrategiaksi valmistui lokakuussa 2014 ja lähetettiin lausunnoille. Arvosana 4.
- Sisävesien luonnon monimuotoisuuden suojelua on edistetty erityisesti Sisävesi LIFE IP:n, vesienhoidon sekä pienvesien suojelu- ja ennallistamisstrategian kautta. Arvosana 3.
- Osallistuttu EU vesistrategian toimeenpano-ohjelman toteutukseen ja asiantuntijaryhmiin arvosana 4
- Tuettu siirtoviemärihankkeita. Arvosana 4
- Jaettu avustusmäärärahat tärkeisiin haja-asutuksen jätevesineuvontahankkeille.
- Tuettu ELYjä kemiallisen tilanluokittelun laatimisessa. Se valmistui vesienhoidon kuulemisasiakirjoihin. Arvosana 3
- Kansainvälistä rajavesistöyhteistyötä on edistetty yhteistyössä UM:n, MMM:n ja SYKE:n kanssa. YK:n globaali rajavesistösojimus vuodelta 1997 astui voimaan. 4
- Pohjavesien rajausta ja kartoitusta sekä suojelusuunnitelmien laatimista koskeva hallituksen esitys on annettu ja lakimuutos hyväksytty eduskunnassa. Pohjavesien riskejä on vähennetty edis-

tämällä suojeleusuunnitelmien laatimista avustamalla kuntia. Arvosana 4.

- Valtioneuvosto teki päätöksen Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmasta 21.8.2014 ja ohjelma on toteutuksessa. Arvosana 4.
- Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman luonnos on valmis ja kuuleminen alkaa hieman tavoiteaikataulusta myöhässä 15.1.2015. Arvosana 3,5.
- Vedenalaisen meriluonnnon monimuotoisuuden inventointi on saatettu pääosin valmiiksi. Arvosana 4.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.2.2 Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä 1
Suunnittelu-, toimeenpano- ja seurantaprosesseja tehostetaan.
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none">• Varmistetaan SALTJ-järjestelmän sujuva käyttöönotto ELY-keskuksissa.• Osallistutaan toimintamallien kehitystyöhön yhteistyössä ELY-keskusten kanssa.• Käynnistetään YVA-direktiivin muutoksen täytäntöönpano.• YVA- ja SOVA -lakien soveltamisen valtakunnallisen yhtenäisyyden ja laadun kehittäminen. 4• ECE YVA -yleissopimuksen sekä SOVA-pöytäkirjan kansallisen täytäntöönpanon kehittäminen
Mittarit: <ul style="list-style-type: none">• YVA-direktiivin muutoksen täytäntöönpanoon liittyvien taustaselvitysten laatiminen ja lainsäädäntömuutoksia valmisteleavan työryhmän asettaminen ja sen työn käynnistäminen• Yhteysviranomaistoiminnan yhtenäisyyttä ja laatua kehittävän työryhmän työn valmistuminen (loppuraportti)• SOVA-asetuksen 1 §:n päivittäminen• Hallituksen esitys YVA - ja SOVA-lakien kv-säännösten muuttamiseksi ja kansainvälisten tehtävien osittaiseksi siirtämiseksi pois YM:stä.• SALTJ-järjestelmä ELY:ssä käytössä vuoden 2014 aikana.
Riskit: <ul style="list-style-type: none">• SALTJ-järjestelmän tekninen toimivuus ja käyttöönottovalmius ELY-keskuksissa ja Metsähallituksessa
Henkilötyömääräarvio: 2,0 htv
Toteutumisen: <ul style="list-style-type: none">• Varmistettiin SALTJ-järjestelmän käyttöönottoa ELY-keskuksissa. Hankekokonaisuus oli myöhässä, joten käyttöönotto jatkuu osittain seuraavanakin vuonna. Ennakoitu riski SALTJ-järjestelmän teknisestä toimivuudesta toteutui Metsähallituksessa. 3• Osallistuttiin toimintamallien kehitystyöhön yhteistyössä ELY-keskusten kanssa. 4• YVA-direktiivin muutoksen täytäntöönpanoon liittyvien taustaselvitysten laatiminen on aloitettu. Hankesuunnitelma on laadittu. Muutoksen edellyttämät minimimuutokset haarukoitu. Kansainvälinen vertailu aloitettu. Työryhmän työsuunnitelma laadittu. Työn aikataulutukseen on vaikuttanut pääjuristin puuttuminen. Arvosana 3• Jatkettu yhteysviranomaistoiminnan (YVA ja SOVA) yhtenäisyyttä ja laatua kehittävän työryhmän työtä. Työryhmän toimiaika vuoden 2014 loppuun, jolloin työryhmän linjaukset valmistuvat. YVA-jätehanketeemasta neuvottelu puolipäivä videoneuvotteluna maaliskuussa 2014. Julkaistu raportti turvetuotanto- ja kaivos hankkeiden YVA-selostusten laadunvalvonnasta ja oikeudellisista laadunvarmistuskeinoista. Arvosana 4• SOVA-asetuksen 1 §:n ajantasaistamisen osalta hallinnonalat ovat käyneet läpi lainsäädäntönsä ja nimenneet yhteyshenkilöt. Asetusmuutoksen on tarkoitus valmistua kevään 2015 aikana. ELY:n SOVA-toimintaa ja sen kehittämistarpeita koskeva selvitys valmistuu vuoden loppuun mennessä. Arvosana 3• Hallituksen esitys YVA - ja SOVA-lakien kv-säännösten muuttamiseksi ja kansainvälisten tehtävien

osittaiseksi siirtämiseksi pois YM:stä - työtä ei voitu käynnistää, koska siihen ei ollut osoittanut juristia. Arvosana 1, luovuttu

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 2

Tulosohjauksen sisältöä kehitetään VM:n linjausten mukaisesti.

Kuvaus:

- Varmistetaan YM:n ohjaussuhde ja luontopalvelujen toimintakyky MH:n organisaatiouudistuksessa.
- Toteutetaan uutta MH:n tulossopimusmallia, valmistellaan sen mittarit kattavasti ja huolehditaan tehokkaasta tulosohjausprosessista.
- Osallistutaan HAL:n vetämään SYKE:n tulosohjausprosessin uudistamista koskevaan hankkeeseen.
- Osallistutaan aluehallinnon tulosohjauksen kehittämiseen erityisesti raportointijärjestelmän osalta (HAL:n hanke) sekä toimintamallityöryhmien työhön. Varaudutaan mahdolliseen ELY:jä koskevaan uudistustyöhön.
- Lainsäädännön muutosten ja tulkintojen jalkautusta aluehallintoon vahvistetaan osana OHKE-hanketta.

Mittarit:

- Uusittu MH:n sopimus käytössä ja sen puuttuvat mittarit kehitetty 2014.

Riskit:

Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv

Toteutuminen:

- Pyrittiin varmistamaan YM:n ohjaussuhde ja luontopalvelujen toimintakyky MH:n organisaatiouudistuksessa. Lainsäädäntöhanke kuitenkin pysäytettiin hallituksenvaihdoksen yhteydessä. Riski oli ennakoimaton. 3 (LUMO)
- MH:n uusi tulossopimus on käytössä ja siihen liittyvät mittarit on kehitetty. 4
- On osallistuttu HAL:n vetämään SYKE:n tulosohjausprosessin uudistamista koskevaan hankkeeseen, hanke päättyy v. 2014 lopussa. Samoin muuhun tulosohjauksen kehittämiseen. Arvosana 4
- On osallistuttu käynnissä oleviin lainvalmisteluhankkeisiin ja säädösten toimeenpanon suunnitteluun (mm. YSL projekti 4, LSL I vaihe ja LSL II vaiheen käynnistys). OHKE-toiminta lähtenyt käyntiin. 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 3

Hallinnollis-oikeudellisen ohjauksen toimivuus, tuottavuus ja vaikuttavuus paranevat.

Kuvaus:

- LYMO:n substanssiohjausta aluehallintoon (ELY, AVI) vahvistetaan osana YM:n OHKE-hanketta.
- Vesienhoidon, merenhoidon ja tulvariskien hallinnan suunnittelu on sovitettu yhteen hallinnon eri tasoilla.
- Edistetään yhteistyötä TUKESin kanssa.
- Selkiytetään vesistökuunnostusten valtion rahoitusta ja kunnostuksiin liittyviä toimintatapoja ELY-keskuksissa.
- Osallistutaan YSL:n kokonaisuudistukseen tähtäävään työhön ja varmistetaan eri lakien yhteensovittaminen. Osallistutaan MAL:n, YSL:n ja VL:n mukaisten lupamenettelyjen päällekkäisyyksien poistamiseksi tehtävien ehdotusten valmisteluun.
- Osallistutaan kestävän metsätalouden rahoituslain uudistamisprosessiin.
- Uudistetaan nitraattiasetus ja säädetään muista maatalouden päästöistä sekä yhteen sovitetaan työ maatalouden ympäristötukijärjestelmän kanssa.
- Kehitetään eläinsuojien ympäristölupamenettelyä ja selvitetään rekisteröintimenettelyn käyttöönottoa sekä laaditaan tarvittaessa sitä koskeva valtioneuvoston asetus.
- Selvitetään kalankasvatuksen ympäristölupamenettelyn kehittämismahdollisuuksia.

Mittarit:

- Nitraattiasetus on annettu
- Eläisuojeine lupakynnykset ja toimivaltarajat on tarkistettu ja mahdollisuus normiohjaukseen selvi-

<p>tetty.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raportti kalankasvatuksen ympäristölupamenettelyn kehittämismahdollisuuksista on valmistunut.
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • YSL-uudistus viivästyy • Muiden hallinnonalojen sitoutuminen tavoitteisiin puuttuu, yksimielisyyttä ei löydetä.
<p>Henkilötyömääräarvio: 2,7 htv</p>
<p><i>Toteutuminen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osastolle on palkattu kolme uutta virkamiestä aluehallinnon substanssiohjauksen vahvistamiseksi, joista yksi toimii seurantakoordinaattorina. On osallistuttu aktiivisesti ELY-keskusten tehtävien arviointiin ja toimintatapojen muutosten suunnitteluun. Yhteyttä aluehallintoon on vahvistettu mm. ELY-keskus vierailujen kautta. On osallistuttu ympäristöhallinnon koulutusohjelman suunnitteluun. • Osallistuttiin YSL:n kokonaisuudistukseen etenkin uuden 13 § osalta. Lakiesitys annettiin ja eduskunta hyväksyi sen. Sisällöllisesti YM:n neuvottelutavoitteesta tingittiin ennakoidun riskin osittain toteuduttua (TEM, MMM). 4. • Kestävän metsätalouden rahoituslain uudistamiseen osallistuttiin asiaa pohtineen työryhmän jäsenenä keväällä 2014 sekä antamalla lausunnot. Arvosana 4 • HE MAL:n muuttamiseksi laadittu ja annettu EK:lle marraskuussa 2014. Arvosana 4 • Työryhmän esitys nitraattiasetuksen uudistamisesta on valmistunut kesäkuussa. Asia on poliittisessa harkinnassa. Arvosana 3 • Eläinsuojien kehittämistä pohtineen työryhmän esitys on valmistunut syyskuussa. Luvanvaraisuuden rajoja, lupavelvollisuuden määrittämistä ja eläinyksikkökertoimien käyttöönottoa koskevat esitykset annettu YSL 2. vaiheen HE:n yhteydessä. Arvosana 4 • Kalankasvatuksen ympäristölupamenettelyn kehittämismahdollisuuksia on pidetty esillä tärkeänä selvityksenä. 3 • Vesienhoito, merenhoito ja tulvariskien hallinnan suunnittelu sovitettu yhteen. Arvosana 4 • Tehty yhteistyötä YSO:n kanssa TUKES tulsohjauksessa arvosana 2 • Tehty yhteistyötä MMM kanssa kunnostusrahoitusta koskevan asetuksen laatimisessa <p><i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i></p>

<p>Kriittinen menestystekijä 4</p> <p>Vaikutetaan EU:n politiikkatoimiin ja säädösohjaukseen sekä kansainväliseen ympäristöyhteistyöhön Suomen tavoitteiden saavuttamiseksi.</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikuttamista EU:ssa tehostetaan YM:n EU-strategian linjausten mukaisesti. <ul style="list-style-type: none"> ○ Osallistutaan Euroopan metsäsopimusneuvotteluihin. ○ Osallistutaan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan ja Itämeren lohikannan monivuotisen suunnittelun valmisteluun ja toimeenpanoon. ○ Osallistutaan aktiivisesti Itämeren vuoden 2015 lohen kokonaiskiintiön valmisteluun kansallisen yhteisymmärryksen saamiseksi. ○ Huolehditaan Suomen vastuista EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpanossa. ○ Osallistutaan EU meristrategiadirektiivin liitteen III muutosta koskevaan työhön. ○ Osallistutaan HELCOM työn uudistamiseen. ○ Seurataan EU:n yhdenmetyt meripolitiikan kehittymistä ja vaikutetaan asioiden valmisteluun. ○ Osallistutaan pohjavesidirektiivin liitteiden tarkistusta koskevaan EU-työhön. ○ Osallistutaan uuden vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan direktiivin toimeenpanoa koskevaan työhön. ○ Osallistutaan EU:n vesipolitiikan toimeenpanoon vesienhoidon toisella suunnittelukaudella. • Koordinoidaan RIO+20 asioiden toimeenpanoon liittyvät Suomen linjaukset osaston osalta. • Vaikutetaan Ramsar kosteikkosopimukseen Suomen tavoitteiden saavuttamiseksi. • Kehitetään luonnonsuojeluyhteistyötä lähialueilla. • Edistetään luonnonsuojeluyhteistyötä Fennoskandian Vihreän vyöhykkeen puitteissa • CBD-osapuolikokous ja siihen valmistautuminen.
<p>Mittarit:</p>
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n työ hidastuu

<ul style="list-style-type: none"> • Komiteatyöskentelyssä ei saada päätöksiä aikaan.
Henkilötyömääräarvio: 2,0 htv
<p><i>Toteutumisen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • On osallistuttu aktiivisesti Suomen delegaation Euroopan metsäsopimusneuvotteluissa. Sopimukseen ei päästy ja neuvottelut lopetettiin keväällä 2014. Arvosana 4 • Yhteinen kalastuspolitiikan täytäntöönpano alkoi vuoden 2014 alussa, jolloin uusi lainsäädäntö astui voimaan. Itämeren lohikannan monivuotisen suunnitelman käsittely alkoi uusista lähtökohdista marraskuussa 2014 ja jatkuu seuraavan vuoden. Arvosana 4. • Valmistelu tapahtui ensimmäisen kerran lohistrategiassa sovituin periaattein, jolloin eduskunta saatiin mukaan jo ennen kesälomia. Lopputuloksena oli entistä parempi koska lohen Itämeren kiintiötä saatiin pienennettyä lähemmäs tieteellistä neuvoa. Arvosana 4. • EU:n meristrategia puite direktiivin liitteen III sekä komission päätöksen (2010/477/EU) mahdollista muutostyötä on valmisteltu EU:n yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) sekä kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) asiantuntijatyönä. Työn etenemistä seuraavat ja ohjaavat meristrategiadirektiivin komitea sekä EU merijohtajat, joihin MERI-ryhmä osallistuu. Arvosana 4. • Maaliskuussa HELCOM:n vuosikokouksessa hyväksyttiin HELCOM:n työn tehostamista ja työskentelytapojen koskeneet uudistusehdotukset. Työryhmärakenne jäi vielä tuolloin osittain avoimeksi ja uudistamisprosessi saatettiin loppuun syyskuussa 2014. Uudet työryhmät käynnistyivät syksyllä 2014. Arvosana 4. • EU-tasolla tehtävään yhdenmetyt meripolitiikan vaikuttamiseen eivät MERI-ryhmän voimavarat ole kuluvana vuotena riittäneet. Olemme toki pyrkineet seuraamaan kehitystä. Arvosana 3. • Huolehdittiin Suomen vastuista EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpanossa mallikelpoisesti. 4 • Vaikutettiin Ramsar kosteikkosopimukseen Suomen tavoitteiden saavuttamiseksi. 4 • Kehitetään luonnonsuojeluyhteistyötä lähialueilla etenkin Latvian ja Viron osalta yhteistyö edistyi erittäin hyvin. 4 • Edistettiin luonnonsuojeluyhteistyötä Fennoskandian Vihreän vyöhykkeen puitteissa ja saatiin hanke hyvin organisoiduksi ja osapuolet kiinnostumaan. 4 • CBD-osapuolikokoukseen valmistauduttiin ja kokoukseen osallistuttiin vahvalla valtuusukunnalla. Suomen tavoitteet saavutettiin hyvin, asialle saatiin julkisuutta ja Suomi näkyi tilaisuuden oheistahtumissa myönteisesti. 4 <p><i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i></p>

3.2.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

<p>Kriittinen menestystekijä 1</p> <p>Tehtävät on priorisoitu ja osaamista kehitetään valittujen tehtävien mukaisesti.</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Määritellään osaston perustehtävät muuttuneessa henkilöstö- ja resurssitilanteessa osana YM:n strategian ja henkilöstösuunnittelun uudistamista. Jatketaan muiden tehtävien priorisointia. • Kehitetään henkilöstön osaamista sekä uusien toimintatapojen oppimista ja soveltamista (toimitilasia, KIEKU) • Muokataan tehtävänkuvia tarpeita vastaaviksi, otetaan huomioon mm. YM:n uusi strategia
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaston osaamisen kehittämissuunnitelma on laadittu. • Tehtäväkuvien tarpeiden vastaavuus. • Koulutukset liittyen toimitilasiaan ja KIEKUun
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulutukselle ei jää aikaa • Ennakoimattomat tehtävät • Henkilöstön tehtävänkuvat ovat liian yksityiskohtaisia hidastaen resurssien joustavaa käyttämistä.
<p><i>Toteutumisen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaamisen kehittämissuunnitelma on laadittu kehityskeskustelujen pohjalta.

- Tehtäväkuvia on joltakin osin tarkistettu kehityskeskustelujen yhteydessä ja muutoin tarpeen mukaan.
- Henkilöstöä on osallistunut mm. KIEKU-koulutukseen.
- Arvosana 3

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 2

Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista.

Kuvaus:

- Kehitetään toimintaa työtyytyväisyysbarometrin tulosten pohjalta, erityisesti paneudutaan työssä jaksamiseen ja töiden organisointiin olemassa olevien resurssien puitteissa.
- Kehitetään toimintatapoja toimitilamuutoksen yhteydessä ja YM riskikartoituksen tulosten perusteella.
- Jatketaan ryhmäkohtaisia kehityskeskusteluja.
- Edistetään henkilöstön osallistumista työhyvinvointitapahtumiin.
- Toimeenpannaan YM:n strategiaa yhteistyössä.
- Erimielisyyssasiat ratkaistaan neuvotteluin viivytyksettä.
- Osallistetaan henkilöstö toimitila-asian suunnitteluprosessiin ja toimeenpanoon.

Mittarit:

- Työtyytyväisyysbarometrin tulokset paranevat
- Henkilöstön tyytyväisyys toimitila-asian toimeenpanosta
- LYMO:n järjestämät työhyvinvointitapahtumat

Riskit:

- Työssäjaksaminen heikkenee
- Liiallinen työkuormitus heikentää motivaatiota, jaksamista ja työtyytyväisyyttä
- Työtehtävien epätasainen kuormitus henkilötasolla.
- Muuttoon liittyvien toimien onnistuminen
- Johtamisen puute

Toteutuminen:

- Toimeenpantu osastotasolla työhyvinvointihanke konsultin johdolla, perustettu osastolle työhyvinvointiryhmä.
- YM:n strategiaa ja toimitila-asiaa pidetty esillä osasto- ja ryhmätasolla.
- Työtyytyväisyyskyselyn tuloksissa kokonaisuutena ei parannusta, mutta työtyytyväisyysarvio koheni 7,30 ->7,52.
Arvosana 3.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 3

Edistetään osaston viestintää ja ryhmien yhteistyötä.

Kuvaus:

- Pidetään vähintään neljä osastokokousta ja järjestetään muitakin tiedonvaihtoa lisääviä tapaamisia.
- Pidetään yhteisiä teemakeskusteluja muiden osastojen kanssa tarpeen mukaan.
- Ryhmien välistä yhteistyötä ja yhdessä toimimista vahvistetaan.
- Kehitetään osaston johtoryhmän toimintaa.
- Toimitila-asiaa käsitellään säännöllisesti ja avoimesti.

Mittarit:

- Toteutuneet osastokokoukset
- Yhteiset teemakeskustelut muiden osastojen kanssa
- Yhteiset info- ja keskustelutilaisuudet mm. toimitilahankkeesta
- Palaute henkilöstöltä (barometri)
- Ryhmien yhteistyötapaamiset
- Aloitelaatikon esitysten käsittely

Riskit:

Toteutuminen:

- Pidetty 4 osastokokousta ja muita tapaamisia (tyky-hanke).
- Pidetty kaksi johtoryhmien yhteiskokousta LYMO-YSO-RYMO.
- Toimitila-asia ollut esillä osasto- ja ryhmätapaamisissa.
Arvosana 4.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.2.4 Resurssit

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	51	
Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	31	
Muut tehtävät (htv)	20	
Vakituiset (lkm)	46	
Määräaikaiset (lkm)	5	

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	159 592	157 772	200 000	163 824
Edustus ja vieraanvaraisuus	5 093	4 666	7 000	6 564
Toimikunnat ja työryhmät	60 853	60 355	83 000	59 629
Kotimaan matkat	47 163	42 783	50 000	50 156
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	46 483	49 968	60 000	47 475
HENKILÖSTÖKOULUTUS	6 986	14 427	12 500	3 187

Kriittinen menestystekijä 1

Kuvaus:

- Osallistutaan EU:n maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa, aluekehitysrahastoa sekä meri- ja kalatalousrahastoa koskevien asetusten valmisteluun. Vaikutetaan uuden yhdenmetyt meripolitiikan suoraan hallinnoitavan rahoitusohjelman valmisteluun ja Suomen rahoitusosuuden hallinnoinnin järjestämiseen.
- Osallistutaan LIFE+ integroitujen hankkeiden sekä perinteisten LIFE-hankkeiden valmisteluun.
- Kehitetään innovatiivisia rahoituskeinoja biodiversiteetin suojelemiseksi.
- OHKE-rahoituksella varmistetaan LYMON aluehallinnon ohjauksen resurssit.
- LYMON toimintamäärärahojen kustannustehokas käyttö.
- Tuetaan vihreää taloutta edistävien selvityshankkeiden toteutusta.
- Tehdään yhteistyötä rahoituksen riittävyyden takaamiseksi.
- Viestitään LYMON vastuualueiden määrärahatarpeista sidosryhmille.
- Valmistellaan yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa valtioneuvoston periaatepäätöstä maaseutuliittiseksi kokonaisohjelmaksi vuosille 2014 - 2020.
- Perustetaan yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ympäristökasvatuksen organisointia selvitävä työryhmä.

Mittarit:

- EUn rahoitusohjelmien rahoitusmahdollisuudet (arvio)
- LIFE+ integroitu hanke-esitys valmiiksi. LIFE-hakemusten määrä ja Suomeen kotiutetun rahoituksen määrä.
- Vihreän talouden hankkeiden edistyminen
- OHKE-rahoituksen määrä

Riskit:

Toteutuminen:

- Meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen sekä Suomen toimintaohjelman 2014–2020 valmisteluun on osallistuttu. Jälkimmäisen osalta erityisesti meripolitiikan osuuden kansallisen valmistelun yhteistyö oli aika heikkoa, mikä aiheutti hyvin laajan ja yksityiskohtaisen lausunnon antamiseen.
- Integroitu Life-ehdotus saatiin organisoitua ja lähetettyä EU:iin aikataulun mukaisesti. 4 (LUMO)
- Kokonaisuohjelma nimeltä ”Mahdollisuuksien maaseutu” saatiin valmiiksi 14.2.2014 ja on vuoden lopussa selontekona eduskunnassa. Arvosana 4.
- On valmisteltu yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ympäristökasvatuksen organisointia selvittävä työryhmän perustamista. Työryhmä aloittaa toimintansa tammikuussa 2015. Arvosana 3
- Vuoden 2014 OHKE-rahoitusta on annettu 17 hankkeelle, joilla varmistetaan LYMO:n aluehallinnon ohjauksen resursseja ja kehitetään toimialan tehtäviä. Arvosana 4.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.3 Ympäristönsuojeluosasto (YSO)

Ympäristönsuojeluosasto vastaa asioista, jotka koskevat ilmansuojelua, ilmastonmuutosta, kestäväää kulutusta ja tuotantoa, jäteasioita, kemikaalien sekä nano- ja biotekniikan ympäristöhaittojen ehkäisemistä, maaperän pilaantumista, ympäristövahinkojen torjuntaa ja korvaamista, ympäristötaloutta ja ympäristöteknologiaa. Osasto vastaa myös ympäristön seuranta ja tietojärjestelmiä koskevista asioista toimialallaan sekä toimialan tutkimukseen, kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvistä asioista. Lisäksi osastolle kuuluu kestävään kehitykseen liittyvien asioiden valmistelu ja yhteensovittaminen ministeriön toimialalla yhteistyössä muiden osastojen ja yksiköiden kanssa.

3.3.1 Vaikuttavuus

Strateginen päämäärä 1: Kasvihuonekaasupitoisuudet ilmakehässä vakiinnutetaan tasolle, joka estää vaaralliset muutokset ja mahdollistaa sopeutumisen

TAE 2014: Saadaan aikaan riittävän kattava ja oikeudellisesti sitova kansainvälinen sopimus ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi tavoitteena rajoittaa globaali lämpötilan keskimääräinen nousu kahteen celsiusasteeseen.

Kriittinen menestystekijä 1:

Kansainväliset ilmastoneuvottelut etenevät suunnitellusti ja EU:n ilmastopolitiikassa asetetaan nykyistä pidemmän aikavälin kunnianhimoisia tavoitteita Suomen linjaukset huomioiden

Kuvaus:

- Valmistellaan HE Kioton toisen velvoitekauden ratifioimista.
- Valmistellaan ja sovitetaan yhteen Suomen kannat kansainvälisiä neuvotteluja ja niitä koskevaa EU:n valmistelutyötä varten.
- Toimitaan aktiivisesti kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa, niitä valmisteleavassa EU-työssä sekä EU:n lainsäädäntötyössä Suomen tavoitteiden saamiseksi läpi.
- Tavoitellaan EU-tason päästövähennystoimien vahvistamista, mukaan lukien eräät fluoratut kasvihuonekaasut, ja nykyistä pidemmän aikavälin kunnianhimoisten päästövähennystavoitteiden asettamista ja valmistellaan päästövähennysten kansallista toimeenpanoa.
- Tuetaan osallistumista kansainväliseen ja EU-työhön kansallisin ja pohjoismaisin selvityksin, työpajoin ja bilateraaleineuvotteluin sekä vastaamalla pohjoismaisten työryhmien työstä.

Mittarit/tunnusluku:

- Suomen kantojen ja Suomelle keskeisten tavoitteiden sisältyminen EU:n päätöksiin, kantoihin ja kv. neuvottelujen tuloksiin

Riskit:

- Kansainväliset ilmastoneuvottelut eivät etene suunnitellusti. EU-maiden kesken tai kansallisesti ei saavuteta yhteisymmärrystä tarvittavista päästövähennys- ja muista toimista tai tavoitteista.

<p>Henkilötyömääräarvio: 4 htv</p> <p><i>Toteutuminen:</i> <i>Kioton pöytäkirjan toista velvoitekautta ja siihen liittyvä Islannin osallistumissopimusta koskeva HE-luonnos on valmistunut loka-marraskuussa 2014. Esitystä ei kuitenkaan ole voitu vielä antaa, koska asia on vielä kesken EU:ssa. Asia käsitellään ympäristöneuvostossa 17.12.2014.</i></p> <p><i>EU:n kannat kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin on linjattu ympäristöneuvostossa ja Ecofinissa ja valmisteltu niiden alaisissa neuvoston työryhmissä ja alatyöryhmissä. Suomen kannat ilmastoneuvotteluja ja niitä koskevaa EU-työtä varten on valmisteltu ja sovitettu yhteen YM:n ilmastoneuvotteluryhmässä.</i></p> <p><i>Erillisenä kysymyksenä komission ja jäsenmaiden kanssa neuvoteltiin Suomen kannalta myönteinen ratkaisu Durbanin nielusäänöistä johtuvassa kompensatioasiassa.</i></p> <p><i>Eurooppa-neuvosto päätti lokakuussa 2014 vähintään 40 prosentin päästövähennyksistä vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Eurooppa-neuvostoa ja sen varsinaista valmistelua edelsivät keskustelut mm. ympäristöneuvoston kokouksissa ja epävirallisissa ympäristöministerikokouksissa.</i></p> <p><i>Ympäristöministeriö on vastannut kantojen valmistelusta päästökaupan markkinavakaussmekanismia koskeviin neuvotteluihin ja osallistunut meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä koskevan EU:n asetuksen valmisteluun.</i></p> <p><i>Vaikuttamistyötä Suomen kantojen edistämiseksi Eurooppa-neuvoston linjaamissa ratkaisuissa tehtiin myös yhteistyössä muiden jäsenmaiden kanssa. Kansainväliseen ja EU-työhön osallistumista tuettiin kansallisten selvitysten lisäksi pohjoismaisen NOAK-ryhmän selvityksillä, tilaisuuksilla ja neuvotteluilla. Ympäristöministeriö vastasi myös pohjoismaisten NOAK- ja MEG-ryhmien puheenjohtajuuksista ja koordinaattoritehtävistä.</i></p> <p><i>Arvosana: 4</i></p> <p><i>HFC-keskustelut eivät ole edenneet Montrealin pöytäkirjan prosessissa.</i></p> <p><i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i></p>
--

<p>Kriittinen menestystekijä 2: Kansallinen ilmastopolitiikka ohjaa tehokkaasti ja suunnitelmallisesti kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan sekä sopeutumista ilmastonmuutokseen</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistellaan HE ilmastolaiksi, jolla lisätään ilmastopolitiikan suunnitelmallisuutta. • Valmistellaan vuoteen 2050 ulottuvaa energia- ja ilmastotiekarttaa yhteistyössä TEM:in ja muiden ministeriöiden kanssa. • Toimeenpannaan EU:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä sekä päästöjen seuranta ja raportointia koskevaa lainsäädäntöä. • Vahvistetaan tutkimus- ja selvitystoiminnan hyödyntämistä ilmastopolitiikassa sekä tehdään selvityksiä kansallisen ilmastopolitiikan tehokkaan toteutuksen tueksi. • Asetetaan ilmastopaneeli seuraavalle kaudelle ja edistetään sen työtä tehdyn arvioinnin mukaisesti. • Tehostetaan ilmastoviestintää.
<p>Mittarit/tunnusluku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmastolakia koskevan HE:n valmistuminen • Tiekartta 2050 valmistuminen • Ilmastopaneelin asettaminen
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kansallisesti ei saavuteta yhteisymmärrystä ilmastopolitiikan tavoitteista ja toimista
<p>Henkilötyömääräarvio: 3,5 htv</p>
<p><i>Toteutuminen:</i> <i>HE ilmastolaiksi annettiin eduskunnalle kesäkuussa. Eduskunnan lausunto saadaan vuoden 2015 alussa.</i></p>

Ympäristöministeriö osallistui lokakuussa valmistuneen energia- ja ilmastotiekartan 2050 valmisteluun mm. tuottamalla siihen aineistoa useista aiheista ja osallistamalla valmistelusta vastanneen parlamentaarisen komitean sihteeristön työhön sekä tiekartan keskeisen ja laajan taustahankkeen (Low Carbon Finland 2050 Platform) ohjausryhmän työhön.

EU:lle on toimitettu kasvihuonekaasupäästöjen seurantajärjestelmäasetuksen mukaiset raportit. Yhteistyössä TK:n, ministeriöiden ja tutkimuslaitosten kanssa valmisteltiin kuudes maaraportti ja ns. kaksivuotisraportti YK:n ilmastosopimukselle sekä järjestettiin kansainvälisen arviointitiimin viikon mittainen käynti ja keskustelut Suomessa.

Kansallisen ilmastopolitiikan tueksi on toteutettu hankkeita muun muassa päästöjen laskennasta ja inventaarioista ympäristöministeriön T&K rahoilla. Lisäksi EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteiden vaikutuksia on selvitetty valtioneuvoston strategisen tutkimuksen varoilla yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Ilmastopaneeli asetettiin alkuvuodesta toiselle kaksivuotiskaudelleen, joka päättyy vuoden 2015 lopussa. Paneelin asettamisessa, tehtävissä sekä käytännön työssä on otettu huomioon vuonna 2013 paneelin toiminnasta tehdyn arvioinnin tuloksia. Muun muassa paneelin viestintään on kiinnitetty erityistä huomiota ja resursseja siihen on lisätty oleellisesti. Myös muuta ilmastoviestintää on tehostettu kehittämällä ja uudistamalla muun muassa kansainvälisiä ilmastoneuvotteluja koskevaa viestintää sekä IPCC-työn viestintää.

Arvosana: 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

V. 2014: Strategisen tavoitteen vaikuttavuusindikaattorit:

- Suomen kasvihuonekaasupäästöt ja nielut
- Uusiutuvien energialähteiden osuus energiankulutuksesta
- Energian kokonaiskäyttö suhteessa talouden kasvuun

Strateginen päämäärä 2: Ympäristöriskit tunnetaan ja hallitaan

TAE2014:

- Vaarallisten aineiden ja pienhiukkasten aiheuttamat riskit tunnetaan ja ne eivät aiheuta merkittäviä ympäristö- ja terveyshaittoja. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntavalmius Suomenlahdella on riittävä

Kriittinen menestystekijä 3:

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntavalmius on hyvä

Kuvaus:

- Kehitetään öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaa ympäristöministeriön ohjauksessa yhteistyössä torjuntaan osallistuvien viranomaisten kanssa. Tätä varten perustetaan valtakunnallinen neuvottelukunta ja sitä tukemaan alueellisia ryhmiä. Kehitystyön tavoitteena on mm. parantaa tiedonkulkua, selkeyttää vastuita ja tehostaa resurssien käyttöä. Työssä hyödynnetään valtioneuvoston tarkastusviraston Suomenlahden alusöljyvahinkojen hallintaa ja vastuita koskevaa tuloksellisuustarkastelua.
- Parannetaan edelleen torjuntavalmiutta asetettujen tavoitteiden mukaisesti erityisesti rannikon osalta ja turvataan jo saavutetun torjuntavalmiuden ylläpito.
- Osallistutaan Helcomin kemikaalien torjuntakäsikirjan valmisteluun ja aloitetaan aluskemikaaliohjeiden torjunnan valmiussuunnitelman valmistelu
- Osallistutaan arktisen öljyntorjunnan kehittämiseen.

Mittarit/tunnusluku:

- Öljyntorjunnan valmius merialueilla suhteessa torjunnalle asetettuun tavoitteeseen
- Annetut ohjeet
- Toimivat yhteistyöryhmät

Riskit:

- Yhteistyötahojen erilaiset näkemykset
- Budjettirahoituksen riittävyys

<p>Henkilötyömääräarvio: 2,5 htv</p> <p><i>Toteutuminen:</i></p> <p>Valtakunnallinen öljyntorjunnan neuvottelukunta asetettiin syksyllä 2014. Lisäksi Suomessa toimii nykyään kaksi alueellista yhteistyöryhmää.</p> <p>VTV:n tuloksellisuusselvitys valmistui maaliskuussa. Arviointi on kokonaisuudessaan melko myönteinen, mutta selvitys sisälsi myös n. 70 kehittämisehdotusta. Ehdotukset on purettu ja analysoitu ja osa työn alla. Haasteena kehittämisessä on mm. SYKEN öljyntorjuntaresurssien vahvistaminen.</p> <p>Vuoden 2014 aikana valtion öljyntorjuntavalmiuteen saatiin kaksi uutta yhteysalusta (Stella ja Otava). Suomen laivasto on kasvanut myös isolla kemikaali- ja öljyntorjuntaan vaikeissakin olosuhteissa kykenevällä ulkovartiolaiva Turvalla.</p> <p>YSO ja SYKE ovat osallistuneet aktiivisesti Helcomin kemikaalitorjuntakäsikirjan valmisteluun.</p> <p>YSO on osallistunut mm. TEMin vetämään arktisen öljyntorjunnan osaamiskeskuksen suunnittelutyön ohjaamiseen sekä arktiseen öljyntorjunnan ennaltaehkäisyä koskevaan neuvotteluprosessiin.</p> <p>Arvosana 3</p> <p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</p>
--

Kriittinen menestystekijä 4:
Kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ja ympäristövahinkojen ehkäisy sekä ympäristövahinkovastuujärjestelmät toimivat hyvin

Kuvaus:

- Tehostetaan ohjeistuksella ja ohjaamalla kemikaalilainsäädännön mukaista laitosvalvontaa.
- Toteutetaan tarkistetun kansallisen vaarallisia kemikaaleja koskevan ohjelman (KELO) toimia ja hankkeita.
- Toteutetaan kaivosturvallisuutta selvittäneen työryhmän ympäristönsuojeluosastolle kuuluvia kehittämisehdotuksia
- Selvitetään ja kehitetään merkittäviä ympäristöriskejä aiheuttavan yritystoiminnan toissijaisia korvaus- ja vastuujärjestelmiä. Työ kohdistuu erityisesti laitosten lupiin liittyvien vakuuksien sekä pakollisen ympäristövahinkovakuutusjärjestelmän toimivuuden ja kehittämismahdollisuuksien tarkasteluun.

Mittarit/tunnusluku:

- REACH-valvontaohje valmistunut ja koulutus järjestetty.
- Käynnissä olevien ympäristön kannalta tärkeiden kemikaaliohjelman hankkeiden määrä
- Toissijaisten vastuujärjestelmien kattavuus

Riskit:

- T&K-hankkeille ei saada rahoitusta
- ELY-keskusten resurssit
- Aikataulun tiukkuus suhteessa tehtävän vaativuuteen

<p>Henkilötyömääräarvio: 3,5 htv</p> <p><i>Toteutuminen:</i></p> <p>REACH-valvontaopas julkaistiin marraskuussa ja siitä on informoitu valvontapäälliköitä sekä Y-johtajia. Koulutus järjestään 27.1.2015. . Pyrittä edesauttamaan kemikaalilainsäädännön mukaista laitosvalvontaa KAS-elyn erikoistumistehtävän myötä.</p> <p>YSO on laatinut kemikaalien kansainvälistä yhteistyötä koskevat linjaukset (KELO-hanke) ja ohjannut SYKE:lle T&K-rahaa KELO:n kannalta keskeisten hankkeiden toteuttamiseksi.</p> <p>Suljettujen riskiluokiteltujen kaivannaisjätealueiden tutkimista koskeva hanke on etenemässä. Pirkanmaalla on tutkittu kaksi kohdetta. Näiden lisäksi on kehitteillä hanke, jossa tutkitaan keskitetysti muutama GTK:n</p>
--

priorisoima isännätön kohde. Tarkoituksena on ohjeistaa jatko täältä pohjalta. Kaivosten kannalta olennaisia jätevakuuksia on tarkasteltu TOVA-työn yhteydessä.

Toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien kehittämistä koskevan työryhmän mietintö valmistui syyskuussa. Jatkotoimista päätetään lausuntokierroksen jälkeen.

Arvosana: 3

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 5

Ilman epäpuhtauksista aiheutuvat ympäristö- ja terveyshaitat vähenevät

Kuvaus:

- Toimitaan ECE:n kaukokulkeutumissopimuksen monivaikutuspöytäkirjan muutoksen ja raskasmetallipöytäkirjan saattamiseksi voimaan kansallisesti ja EU:ssa Suomelle hyväksyttävällä tavalla
- Osallistutaan EU:n päästökattodirektiivin uudistamiseen ja vaikutetaan uudistuksessa Suomelle asetettaviin päästöjen vähennysvelvoitteisiin erityisesti ammoniakkin ja pienhiukkasten osalta
- Osallistutaan ja vaikutetaan EU:n pienten ja keskisuurten energiantuotantolaitosten (1-50 MW) direktiiviehdotuksen valmisteluun
- Valmistaudutaan arviointien ja selvitysten pohjalta päästökattodirektiivin toimeenpanoon ja erityisesti pienhiukkasten ja mustahiilen pitoisuuksia vähentävien toimenpiteiden kartoittamiseen.
- Jatketaan yhteistyötä Ilmatieteen laitoksen kanssa vertailulaboratoriotoinnin edistämiseksi.
- Tiivistetään yhteistyötä RYMO:n kanssa ja seurataan aktiivisesti pientalojen lämmityksessä käytettävän uusiutuvan energian ilmanlaatu- ja terveysvaikutuksia selvittävän tutkimuksen sekä mahdollisten Ecodesign-direktiivin liittyvien selvitysten edistymistä.

Mittarit/tunnusluku:

- päästö määrärien kehitys
- päästövähennysvelvoitteet asetettu Suomen kantojen mukaisena

Riskit:

- Vaikeudet EU-työssä; esim. Suomen kantoja ei saada neuvotteluissa läpi
- Kansallisen työn hitaus = politiikan erilaiset tavoitteet ja voimavarojen riittämättömyys
- T&K-hankkeille ei saada rahoitusta

Henkilötyömääräarvio: 2,5 htv

Toteutuminen:

Päästökattodirektiiviehdotuksen käsittelyyn on osallistuttu neuvoston ympäristötyöryhmässä. Kotimaassa on teetetty taustaselvityksiä (ammoniakki- ja pienhiukkaspäästöjen teknis-taloudelliset vähentämismahdollisuudet, vaikutusarviointi) tietopohjan vahvistamiseksi neuvotteluja varten. Direktiiviehdotuksen vaikutuksia ja selvitysten tuloksia on käsitelty sidosryhmien kanssa. Direktiiviehdotuksen käsittely neuvostossa on edennyt varsin hitaasti, koska jäsenmaiden vaatimuksesta ehdotettujen velvoitteiden perusteista on tehty lisäselvityksiä. Kaikki selvitykset eivät ole vielä valmistuneet. (Arvosana 4)

Päästökattodirektiivin toimeenpanon suunnittelu on aloitettu. Mustahiilipäästöjen vähentämisen suunnittelussa on tehty yhteistyötä ilmastoryhmän ja RYMO:n kanssa. (Arvosana 4)

Keskisuuria polttolaitoksia koskevan direktiiviehdotuksen käsittelyyn on osallistuttu aktiivisesti neuvoston ympäristötyöryhmässä. Kotimaassa on teetetty taustaselvityksiä (laitosinventaarion päivitys, vaikutusarviointi, pienten kattiloiden teknologiaselvitys) tietopohjan vahvistamiseksi neuvotteluja varten. Direktiiviehdotuksen vaikutuksia ja selvitysten tuloksia on käsitelty sidosryhmien kanssa alaryhmässä joka on kokoontunut yhteensä kahdeksan kertaa vuoden 2014 aikana. Direktiiviehdotuksen käsittely neuvostossa on edennyt varsin ripeästi ja puheenjohtajamaan tavoitteena on saavuttaa neuvoston yleisnäkemyksensä joulukuun 2014 ministerineuvostossa. (Arvosana 4)

Ilmanlaatudirektiivien edellyttämiä hiukkasmittalaittevertailuja on tehty Kuopiossa ja hanke jatkuu kevätmittausjaksolla vuonna 2015. Ympäristönsuojelulla vahvistettiin Ilmatieteen laitoksen asemaa ilmanlaatudirektiivien täytäntöönpanossa nimeämällä Ilmatieteen laitos kansalliseksi tahoksi, joka huolehtii ilmanlaadun mittausjärjestelmien vaatimustenmukaisuuden ja mittaustulosten tarkistamisesta. Toteutettiin direktiivien edellyttämä ilmanlaadun seuranta-alueita ja seurannan riittävyyttä koskeva tarkistus (Ilmanlaadun seuran-

tojen optimointihanke www.ilmanlaatu.fi). Hanke jatkuu seurantojen laadun ja kustannusten selvittämiseksi vuonna 2015. Jatkettiin tietojärjestelmien kehittämistä tarkoituksena siirtyä kokonaan XML-muotoiseen ilmanlaatatietojen raportointiin vuodesta 2016 alkaen. (Arvosana 4)

Ecodesign-direktiivin täytäntöönpanopäätökset kiinteitä polttoaineita käyttäville tulisijoille ja kattiloille hyväksyttiin. SYKE on selvittänyt olemassa olevien pienpolttolaitteiden päästöjen rajoittamisen mahdollisuuksia, kustannuksia ja vaikutuksia. (Arvosana 3)

Komissio antoi joulukuussa 2013 ehdotuksen neuvoston päätökseksi ECE:n kaukokulkeutumissopimuksen monivaikutuspöytäkirjan muutoksen saattamiseksi voimaan EU:n puolesta, mutta asia ei ole edennyt EU:ssa. Suomen ratifiointiin liittyy kansallinen ongelma ammoniakkipäästöjen vuoden 2020 vähentämisvelvoitteen saavuttamisessa. Raskasmetallipöytäkirjan muutosten saattamiseksi voimaan Suomessa on alustavasti tarkasteltu, mitä toimia tarvittaisiin, mutta tässä odotetaan komission ehdotusta neuvoston päätökseksi pöytäkirjan ratifioimiseksi EU:n puolesta (Arvosana 3).

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

V. 2014: Strategisen tavoitteen vaikuttavuusindikaattorit:

- Hengitettävien hiukkasten raja-arvojen ylitykset
- Suomen hiukkaspäästöt
- Happamoittavien yhdisteiden päästöt
- Otsonin esiasteiden päästöt
- Maatalouden torjunta-aineiden käyttö
- Öljypäästöhavaintojen lukumäärä

Strateginen päämäärä 3: Tuotannon ja kulutuksen materiaali- ja energiatehokkuus paranee ja päästöt vähenevät oleellisesti

TAE2014:

- Kulutus ja tuotanto on kestävä ja vastuullista siten, että materiaalitehokkuus kasvaa, päästöt vähenevät ja kulutuksen hiilijalanjälki pienenee. Luonnonvarojen käyttö on kestävä ja turvaa ekosysteemipalvelut
- Yhdyskuntajätteen määrä kääntyy laskuun, jätteiden kierrätys tehostuu ja kaatopaikoille päätyy enintään 20 % yhdyskuntajätteistä v. 2016.

Kriittinen menestystekijä 6

Uuden ympäristönsuojelulain toimeenpano on tehokasta ja lain uudistamisen toisen vaiheen ehdotukset lain mukaisen toiminnan tehostamisesta valmistuvat

Kuvaus:

- Valmistellaan uuden ympäristönsuojelulain toimeenpanon suunnitelma ja toimeenpanoasiakirjat ja järjestetään toimeenpanoon liittyvä koulutus.
- Ympäristönsuojelulain uudistamisen 2-vaiheen ehdotukset valmistuvat ja tarvittava hallituksen esitys annetaan.
- Esitellään valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta ja se tulee voimaan.

Mittarit/tunnusluku:

- Säädösehdotusten ja säädösten antaminen
- Valmistuneet toimeenpanoasiakirjat

Riskit:

- Kireä aikataulu ja voimavarojen riittävyys
- Ympäristönsuojelulain 1-vaiheen HE:n eteneminen; eduskunnan aikataulut

Henkilötyömääräarvio: 3,5 htv

Toteutuminen:

Ympäristönsuojelulaki tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014 ja siihen liittyvä valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 10 päivänä syyskuuta 2014. Toimeenpanoa varten laadittiin suunnitelma ja sen mukaisesti on julkaistu laajasti aineistoa lain keskeisistä muuttuneista säännöksistä. Julkaistu aineisto on hankkeen

nettisivulla www.ym.fi –sivustolla. Ympäristöministeriö on järjestänyt toimeenpanosta neljä alueellista tilaisuutta aluehallintovirastoille ja ELY-keskuksille. Ympäristöministeriön virkamiehet ovat myös osallistuneet lukuisiin ELY-keskusten, Kuntaliiton, kuntien ja muiden tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

Ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen 2. vaiheen hallituksen esitys ympäristönsuojelulain ja maaineslain muuttamisesta annettiin eduskunnalle 20 päivänä marraskuuta 2014.

Arvosana: 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 7

Tuotannon ja kulutuksen ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi sekä materiaalitehokkuuden ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi on käytössä tehokkaita ohjauskeinoja.

Kuvaus:

- Toteutetaan uusi kestävä kehityksen toimintamalli, asiantuntijapaneeli ja seuranta osana kansallista kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen toimeenpanoa.
- Toteutetaan kansallista materiaalitehokkuusohjelmaa kehittämällä alueellista toimintamallia ja teollisia symbiooseja yhteistyössä TEM:n ja SITRA:n kanssa sekä biotalousstrategiaa yhteistyössä YM:n osastojen sekä TEM:n ja MMM:n kanssa. Rakentamisen materiaalitehokkuuden toimenpideohjelmaa toteutetaan yhteistyössä RYMON kanssa.
- Ennakoidaan ja vaikutetaan EU:n resurssitehokkuustavoitteiden muotoiluun yhteistyössä eri ministeriöiden kanssa
- Valmistellaan ympäristölle haitallisten tukien poistamista tai suuntaamista uudelleen yhteistyössä VM:n kanssa.
- Toteutetaan valtioneuvoston periaatepäätöksiä Kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta 'Vähemmällä viisaammin' ja kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen edistämiseksi julkisissa hankinnoissa yhteistyössä seurantaryhmän kanssa. Ohjataan sekä arvioidaan niiden toimeenpanoa tukevia kokeiluhankkeita.

Mittarit/tunnusluku:

- ympäristöministeriön vastuulla olevia toimenpide-ehtotuksien toteutuminen

Riskit:

- strategioiden ja ohjelmien toimeenpanoon ei ole resursseja

Henkilötyömääräarvio: 3,5 htv

Toteutuminen:

Kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen toimeenpano edennyt hyvin. Marraskuuhun mennessä tehty lähes sata konkreettista sitoumusta, ja uusia tehdään jatkuvasti. Kestävä kehityksen toimikunnan asiantuntijapaneeli antanut toimikunnalle politiikkaehdotuksia. Vaikuttavuusindikaattorit ja toiminnallisten sitoumusten prosessi-indikaattorit toimivat.

Materiaalitehokkuusohjelman toimeenpano YM:n osalta edennyt hyvin (erillinen seuranta). YM on vaikuttanut EU:n Life-rahoituksen suuntaamisen resurssitehokkuuteen ja valmistellut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa laaja alueellista resurssitehokkuutta edistävä hankeconsortiota. Lisäksi on valmisteltu laaja, VN:n yhteinen vihreän kasvun ja resurssitehokkuuden arviointia ja seuranta koskeva hanke. Sitran ja muiden ministeriöiden kanssa toteutettu alueellisen resurssitehokkuutta koskeva pilottihanke on valmistumassa. Biotalousstrategian toimeenpanoon liittyen on käynnistetty kestävä biotalouden sääntelyä ja hallintomenettelyjä koskeva VN:n hanke sekä osallistuttu EU-vaikuttamiseen, viestinnän kehittämiseen ja kansallisen biotalouspaneelin perustamiseen (erillinen seuranta on valmistumassa).

YM on valmistellut Suomen kannat EU:n resurssitehokkuuspolitiikkaan (ml. EU2020 -kytkentä) sekä komission kiertotalouspaketin käsittelyyn. Jätedirektiivien muutosesitysten osalta työ jatkuu tiiviissä yhteistyössä eri ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa.

Ympäristölle haitallisten tukien uudelleen suuntaaminen sisältyy hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan, jonka toimeenpanosta kehysneuvottelujen yhteydessä vastasi ministerityöryhmä. Työn pohjaksi oli laadittu laaja selvitys ympäristölle haitallista tuista Suomessa (YM raporteja 13/2013). Lisäksi yhteistyössä sidosryhmien kanssa on YM (LYMO & YSO) ja VM ovat valmistelleet erillistä luonnon monimuotoisuuden kanalta haitallisia tukia koskevaa erillistä selvitystä, joka on valmistumassa.

Kestävä kulutuksen ja tuotannon ohjelman linjauksia on viety eteenpäin (erillinen seuranta). KULTU-

*kokeiluhankkeet ovat loppumassa ja niiden vaikuttavuudesta on parhaillaan valmistumassa Gaia Consultin-
gin tekemä arvio. Kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen edistämiseksi julkisella sektorilla on rahoitettu
kokeiluna Kestävien hankintojen neuvontapalvelua Motiva Oy:ssä.
Arvosana: 4
Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):*

Kriittinen menestystekijä 8
Yhdyskuntajätteen määrä vähenee ja jätteen hyödyntäminen materiaalina lisääntyy
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistellaan valtioneuvoston asetusten muutokset tai uudet asetukset SER, romuajoneuvoista, vaarallisten aineiden käytöstä ajoneuvoissa, paristot ja akut, maa-ainesten hyötykäytöstä ja jätteen käytöstä maarakentamisessa. Edistetään uuden jätelain toimeenpanoa. • Toteutetaan jätelain toimivuuden arvioinnin ensimmäinen vaihe, jossa arvioidaan jätelain soveltamiskäytäntöjä ja toimivuutta erityisesti yhdyskuntajätehuollon säännösten osalta. Käynnistetään jätelain toimivuuden arvioinnin toinen vaihe. • Valmistellaan, ohjataan ja arvioidaan jätteen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä edistäviä kehittämis- ja kokeiluhankkeita.
<p>Mittarit/tunnusluku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säädosehdotusten ja säädösten antaminen • Arviointi toteutettu
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voimavarojen riittävyys • Komission uudet aloitteet
Henkilötyömääräarvio: 5,5 htv
<p><i>Toteutuminen:</i></p> <p><i>Valmisteltiin valtioneuvoston asetukset pakkauksista ja pakkausjätteistä (518/2014), sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (519/2014) sekä paristoista ja akuista (520/2014) sekä hallituksen esitys (HE 16/2014), jonka mukaisesti eduskunta hyväksyi lain jätelain muuttamiseksi 410/2014. Pyydettiin lausunnot ehdotuksista valtioneuvoston asetuksiksi romuajoneuvoista sekä jäteasetuksen ja viiden muun jätealan asetuksen muuttamiseksi. Tavoitteena on asetusten esittely viimeistään alkuvuodesta 2015.</i></p> <p><i>Jätteen käyttöä maarakentamisessa koskevaa valtioneuvoston asetusta (591/2006) on ryhdytty uudistamaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Uusi asetusta on tarkoitus antaa syksyllä 2015 ja se tulisi voimaan 2016 alussa.</i></p> <p><i>Jätelain toimivuuden ensimmäisen vaihe toteutettu ja sen ehdotusten mukaisesti on perustettu jätealan strateginen yhteistyöryhmä edistämään jätelain ristiriitojen ratkaisua ja jätealan strategista kehittämistä sekä ryhdytty valmistelemaan opasta jätelain yhdyskuntajätehuoltoa koskevista säännösten tulkinnasta.</i></p> <p><i>Kilpailutettu ja rahoitettu useita jätteen kierrätystä edistäviä kehittämis- ja kokeiluhankkeita, joista osa päättyy vuoden 2014 aikana, osa 2015. Kokeiluhankkeiden arviointi käynnissä ja arviointi saatetaan loppuun vuoden 2015 alussa.</i></p> <p>Arvosana: 4</p> <p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</p>

V. 2014: Strategisen tavoitteen vaikuttavuusmittarit:

- Suomen luonnonvarojen kokonaiskäyttö
- Suomen kestävä kehitys -indeksi (SSI)
- Yhdyskuntajätteen määrä, hyödyntäminen ja sijoittaminen kaatopaikoille

3.3.2 Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä 1 Osaston toimintatavat kehittyvät ja säästävät resursseja
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none">• Jatketaan toimintatapojen kehittämistä mm. osana johtamista, työhyvinvointihanketta ja Aleksi 7 -hanketta• Arvioidaan kriittisesti edustautumisia, jäsenyyksiä yms. kokousajankäyttöä• Hyödynnetään sähköisiä työvälineitä ja kehitetään sähköisiä työskentelytapoja
Mittarit: <ul style="list-style-type: none">• Työtyytyväisyysbarometrin tulokset, erityisesti tehtävien organisointi, johtaminen, tiedon kulku
Riskit: <ul style="list-style-type: none">• Jää muiden kiireiden jalkoihin
Henkilötyömääräarvio: 0,25 htv
<i>Toteutuminen:</i> <i>Osastolla jatkettiin toimintatapojen kehittämistä omatoimisesti sekä ulkopuolisen konsultin tuella Toteutettiin työhyvinvointi-hankeessa sovittuja uusia toimintatapoja (yhteiset sähköiset alustat ja linkit, selkeät toimeksiannot, edustautuminen kohdennetusti, onnistumisista yhdessä iloitseminen, ennakoinnin parantaminen jne.). Kiinnitettiin lisäksi erityistä huomiota sihteerien ja avustavien työntekijöiden työtä helpottavien toimintatapojen ideointiin ja toteuttamiseen. Osallistuttiin vastaavan avustaja-hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen ministeriötasolla. Lisäksi valmistauduttiin tulevaan muuttoon (A7-hanke) mm. valmistelemalla ja käsittelemällä asiaa osastokokouksissa ja ryhmissä</i> <i>Työtyytyväisyysbarometrin tulos kohdassa ”Töiden yleinen organisointi työyhteisössä” nousi vuosien 2013 ja 2014 vertailussa koko osastolla sekä erikseen myös kaikissa ryhmissä. Yleisesti johtaminen ja tiedonkulku säilyivät samalla tasolla barometrissa.</i> <i>Arvosana: 4</i> <i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

3.3.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Kriittinen menestystekijä 1 Ysolaisten työhyvinvointi paranee
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none">• Jatketaan vuonna 2013 konsultin tuella käynnistettyä työhyvinvointi-hanketta yhdessä sovitun tavoitetilan saavuttamiseksi.• Toteutetaan sovittuja muutoksia ja seurataan työn edistymistä sparrauskolmikoissa ja ryhmissä.• Arvioidaan hankkeen tulokset. Kootaan ja jaetaan hyviä käytäntöjä.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none">• Työtyytyväisyysbarometrin tulokset (mm. työhyvinvointi, työssä koettu ilo, jaksaminen ja energisyys, tiedon kulku, työn organisointi,)• Tavoitteiden toteutumista koskeva seurantatieto ja arvio hankkeen tuloksista
Riskit: <ul style="list-style-type: none">• Sitoutumisen ja motivaation ylläpitäminen on työkiireiden keskellä haasteellista
Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv

Toteutuminen:

Jatkettiin työhyvinvointiin, työmotivaatioon, työprosessien ja työtapojen parantamiseen, ajanhallintaan jne. tähtäävien asioiden tunnistamista ja muutosten toteuttamista

Työtyytyväisyysbarometrin kohdat ”Oma arvio työhyvinvoinnista” ja ”Jaksaminen ja energisyys” paranivat molemmat vuosien 2013 ja 2014 vertailussa sekä osastotasolla että erikseen kaikissa ryhmissä. Mittari ”Työn innostavuus ja työssä koettu ila” parani myös hieman osastotasolla.

Arvosana: 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.3.4 Resurssit

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	57	57
Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	29,5	29,5
Muut tehtävät (htv)	27,5	27,5
Vakituiset (lkm)	49	49
Määräaikaiset (lkm)	8	8

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	105 261	77 582	145 000	122 791
Edustus ja vieraanvaraus	8 370	3 246	9 000	9 327
Toimikunnat ja työryhmät	28 515	20 677	51 000	29 299
Kotimaan matkat	16 579	17 858	25 000	30 869
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	51 797	35 801	60 000	53 296
HENKILÖSTÖKOULUTUS	8 273	12 287	15 000	7 966

Kriittinen menestystekijä 1

Tietovarannot ja -järjestelmät sekä sähköiset palvelut tehostavat lupa- ja valvontatoimintaa

Kuvaus:

- Lainsäädäntö ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä osana ympäristönsuojelulakia tulee voimaan ja tietojärjestelmän kehittäminen toiminnallisemmaksi kokonaisuudeksi alkaa
- Sähköinen asiankäsitteilyjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2014 alussa.
- Parannetaan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kuuluvan valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän (Vahti) tietojen kattavuutta, laatua ja käytettävyyttä teknisillä toimilla ja ohjeilla.
- Vahti-järjestelmä siirretään AHTI-yksikköön aluehallinnon yhteiselle ohjelmistoalustalle ja näin lupa- ja valvontatiedot yhdistetään yhden käyttöliittymän alle. Tämä toteuttaa julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetussa laissa (634/2011) tarkoitettua tietojärjestelmien yhteentoimivuutta.

Mittarit:

- Sähköisten lupahakemusten osuus hakemuksista kasvaa
- Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän tietojen hyödynnettävyys paranee

Riskit:

- Organisaatio- ja tehtävämuutokset aluehallinnon tietohallinnon palveluyksikössä (Tori-hanke) vie voimavaroja
- Kokonaisuuden hallinnan puuttuminen (lainsäädännön laadinta viivästyy)

Henkilötyömääräarvio: 0,25 htv (YSO)

Toteutuminen:

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmää koskevat osat uudistettiin ympäristönsuojelulaissa, joka tuli voimaan 1.9.2014. (Arvosana: 4)

Sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä otettiin ympäristöpuolella käyttöön kesäkuussa, mutta lupakäsittelyjärjestelmän (LUPA) käyttöönotto on viivästynyt lupakäsittelijän työpöydän osalta. Luvanhakijan työpöytä joudutaan ohjelmoimaan uudestaan, koska käytettävä ohjelmisto ei mahdollistanut kaikkea haluttua toiminnallisuutta. Lupajärjestelmässä on valmiina tietopalvelu ja asianhallinta. LUPA-järjestelmä otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2015 aikana. (Arvosana: 3)

Valvonta- ja kuormitusjärjestelmän (VAHTI) tarvittavat muutokset on määritelty, mutta rahoituspäätöksiä ei ole toistaiseksi tehty tai ne tehdään vasta joulukuussa 2014. Tämän vuoksi VAHTIn rakentamisen aloittaminen on viivästynyt ja alkaa vasta joulukuussa 2014. VAHTI-järjestelmän siirtäminen AHTI-yksikön aluehallinnon yhteiselle ohjelmistoalustalle aloitetaan vuonna 2015 sitä mukaa kuin järjestelmää uudistetaan vaiheittain. Viivästyksistä johtuen järjestelmä aletaan ottaa käyttöön vaiheittain vuoden 2015 alussa, mutta järjestelmä on täysin operatiivinen vasta vuoden 2016 kesään mennessä. (Arvosana: 2).

Riskit:

Etenkin muutokset AHTI-yksikön tehtävissä aiheuttivat järjestelmien toimituksen viivästymistä. Lisäksi rakenteiseen asiakirjaan liittyviä ongelmia on jouduttu ratkomaan pitempään, kuin oli oletettu. Rakenteinen asiakirja on tarpeellinen ja oleellinen osa järjestelmien yhteiskäytettävyyttä.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.4 Rakennetun ympäristön osasto (RYMO)

Rakennetun ympäristön osasto vastaa maankäytön, asumisen ja rakentamisen ohjauksesta ja kehittämisestä sekä erityisesti asioista, jotka koskevat alue- ja yhdyskuntarakennetta, alueiden käytön suunnittelua, maapolitiikkaa, yhdyskuntatekniikkaa, yhdyskuntien ja rakentamisen laatua, toimivuutta ja taloudellisuutta, elinympäristön ja asumisen laatua, rakennuskannan ylläpitoa, korjausrakentamista, kulttuuriympäristön hoitoa, rakennussuojelua, rakennusvalvontaa, yhdyskuntien ja rakennusten terveellisyyttä ja turvallisuutta, meluntorjuntaa, asuntojen tuotannon, korjauksen ja hankinnan tukemista, asumiskustannuksia, asuntorahoitusta. Osasto vastaa myös ympäristön seurantaa ja tietojärjestelmiä koskevista asioista toimialallaan sekä toimialan tutkimukseen, kehittämiseen ja suunnitteluun liittyvistä asioista.

3.4.1 Vaikuttavuus

Strateginen päämäärä 1: Rakennettu ympäristö on energiatehokas, elinvoimainen ja parantaa ihmisen hyvinvointia.

TA 2013:

- Kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenne eheytyy energiatehokkaammaksi, ihmisten hyvinvointi ja arjen sujuvuus paranevat sekä liikennetarve vähenee.
- Rakennusten energiatehokkuus paranee. Energiaa säästäviä ratkaisuja ja uusiutuvia energiamuotoja otetaan käyttöön.

Kriittinen menestystekijä 1

Yhdyskuntarakenne eheytyy ja maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen tehostuu

Kuvaus:

1. Tuotetaan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä ilmastotavoitteita toteuttavaan kaavoitukseen liittyvää aineistoa kaavoituksen ja kaavaohjauksen tueksi. Kehitetään edelleen kaavoituksen arvioinnin työkaluja.
2. Edistetään maankäytön ja liikenteen suunnittelun yhteistyötä keskeisten tahojen kanssa. Saatetaan loppuun aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuvan valmistelu

<ol style="list-style-type: none"> 3. Edistetään rakennusten elinkaaren näkökulmaa rakentamisen ohjauksessa 4. Osallistutaan energia- ja ilmastostrategian pohjalta laadittavaan tiekartan valmisteluun tavoitteena hiilineutraali yhteiskunta 2050. 5. Lähienergian kaavoituksen ja lupamenettelyjen edistämistä koskeva aineisto valmistuu
Mittarit: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaavoituksen ohjauksessa kiinnitetään erityistä huomiota kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja elinympäristön laadun huomioivaan täydennysrakentamiseen 2. Aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuva valmistuu. 3. Tuotettu tutkimus- ja opas-aineisto 4. Tiekartta valmistuu 2014 aikana.
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeiden kireä aikataulu, avainhenkilöiden vaihtuvuus, intressiristiriidat
Henkilötyömääräarvio: 9 htv
Toteutumisen (suhteessa mittareihin): <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakennemalli-hanke ja siihen liittyvä julkaisu on valmistunut. Ilmastotavoitteita edistävä kuntakaavoitus-hanke käynnissä luonnos aineistoksi valmis. Täydennysrakentamisen osalta RAKLI:n kanssa käynnistynyt yhteishanke. Kestävän aluesuunnittelun yhteistyöalusta (kaavoituksen arvioinnin työkalut) valmistunut. 2. Aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuvaehdotus loppusuoralla. 3. Vireillä/valmistunut useita hankkeita (YKR-KELA, SALVE 2, keskusverkko, YKR-matka, turveopas, MASTRA, viherrakenne jne.); Lähienergian kaavoitukseen ja lupamenettelyjen edistämiseksi käynnistynyt hanke valmistumassa. 4. Tiekartta 2050 on valmistunut sisältäen RYMON osuudet
Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):3,5

Kriittinen menestystekijä 2 Rakennusten energiankäyttö vähenee ja uusiutuvan energian osuus kasvaa
Kuvaus: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jatketaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) toimeenpanoa lähes nollaenergiarakentamisen edistämiseksi, määrittelemiseksi ja ohjeistuksen laatimiseksi vuoden 2015 loppuun mennessä sekä energiatodistuslain täytäntöönpanotoimia 2. Uusiutuvan energian direktiivin (RES) toimeenpanemiseksi määritellään kansallisesti uusiutuvan energian vähimmäistaso uusissa ja perusteellisesti korjattavissa rakennuksissa 3. Toimeenpannaan energiatehokkuusdirektiivin YM:n vastuulla olevia asioita (EED). 4. Valmistellaan asetus tuulivoiman äänitasoista ja edistetään tuulivoimarakentamista valmistelemalla mittaus- ja mallinnusohje.
Mittarit: <ol style="list-style-type: none"> 1. Näkemys lähes nollaenergiarakentamisen sisällöstä ja vaikutuksista täsmentyy ohjeistuksen laatimista varten 2. Säädökset uusiutuvan energian vähimmäistasosta annettu. 3. Laaditaan energiatehokkuusdirektiivin (EED artikla 4) mukainen pitkän aikavälin korjaamisen strategia tukemaan energiatehokkuuden parantamiseksi 4. Tuulivoimarakentamista koskevien kaavojen eteneminen ja valmistuminen, ohjeistus, koulutus ja kaavoitusta koskevat avustukset, esitys asetukseksi melutasoista valmistuu 5. Energiatodistuksen tietojärjestelmää koskevat säädökset on annettu
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> • Riittämättömät juridiset resurssit energiatehokkuutta koskevien EU-säädösten toimeenpanon osalta, intressiristiriidat
Henkilötyömääräarvio: 6 htv
Toteutumisen suhteessa mittareihin: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nollaenergiarakentamisen osalta käynnistetty poikkihallinnolliset yhteistyöhankkeet ministeriöiden ja muiden toimijoiden kanssa, hankkeet jatkuvat vuodelle 2015. Lainsäädäntöhankekokonaisuus käynnistetty.

2. Hanke uusiutuvan energian vähimmäistasosta käynnissä, tarvittava lainsäädäntö vähimmäistasosta valmistunut 6/14. Hanketta viedään eteenpäin osana lähes nollaenergiահanketta.
3. Energiatehokkuusdirektiivin artiklan 4 edellyttämä työ koskien perusparantamisen pitkän aikavälin strategiaa on valmistunut ja raportoitu komissiolle.
4. Tuulivoimakaavoitusta koskevat hankkeet käynnissä, tuulivoimakaavoituksen edistämistä koskevat valtionavustukset myönnetty. Linnusto- ja maisemaselvitykset vireillä. Tuulivoimarakentamisen ja -suunnittelun seurannan kehittämishanke käynnistetty. Melutyöryhmän ehdotus valmis.
5. Energiatodistuksen tietojärjestelmää koskeva lainsäädäntöesitys valmistunut ja esiteltävissä VN:ssa. Listan jakolupaa haettu 4/2014

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4

Kriittinen menestystekijä 3

Elinympäristön terveellisyys, turvallisuus ja kulttuuriarvot vahvistuvat ja ohjausjärjestelmän vaikuttavuus paranee

Kuvaus:

Terveellisyys ja turvallisuus

1. Tuotetaan kuntakaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen käyttöön aineistoa rakennetun ympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kehittämiseksi
2. Jatketaan kosteus- ja hometalkoita ja turvataan niiden tuottaman osaamisen siirtyminen koulutukseen ja rakennusalan toimijoille
3. Käynnistetään toimia eduskunnan rakennusten kosteus- ja homevaurioita käsittelevän kannanoton mukaisesti
4. Valmistellaan säädöksiä ja muita toimenpiteitä laajarunkoisten rakennusten käyttöturvallisuuden ylläpitämiseksi

Kulttuuriarvot

5. Kehitetään valtion kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden hoidon ja suojelun menettelyjä yhdessä muiden valtion toimijoiden kanssa ja suunnitellaan kulttuuriympäristöstrategian toimeenpanoa.

Ohjausjärjestelmä

6. Uudistetaan Suomen rakentamismääräyskokoelmaa (SRakMk) siitä vuosille 2013-2017 laaditun suunnitelman mukaisesti
7. Käynnistetään selvitys rakennusvalvontojen yhdistämisten vaihtoehtoista ja vaikutuksista
8. Varaudutaan merialuesuunnittelu –direktiivin kansalliseen toimeenpanoon sekä jatketaan merialuesuunnittelun kehittämistä.

Mittarit:

1. Uudistetaan rakentamista koskevia säädöksiä:
 - a. Valmistellaan rakentamisen suunnittelua, työnjohtoa ja viranomaisvalvontaa koskevaan MRL-muutokseen liittyvät asetukset.
 - b. Arvioidaan SRakMk:n uusimistyön eteneminen laaditun suunnitelman aikatauluun nähden
 - i. Rakennusten esteettömyyttä ja käyttöturvallisuutta koskevat asetukset valmistuvat
 - ii. Asetukset ja oppaat.
2. Kulttuuriympäristöstrategian toimenpideohjelma valmistuu, valtion kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden hoidon ja suojelun parantamiseen tähtäävät tietopohja on karttunut ja menettelytapoja on linjattu muiden valtion toimijoiden kanssa.
3. Opasaineistot valmiina ja niitä hyödynnetään

Riskit:

- Riskirakenteiden asenneongelmat, uusien toimintamallien jalkauttaminen, riittävät henkilö- ja talousresurssit koulutukseen ja pätevytyymiseen

Henkilötyömääräarvio: 10 htv

Toteutuminen suhteessa tavoitteisiin:

1. kuntakaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen käyttöön aineistoa tuotettu: mm. www-opasportaalin päivityksiä tehty (turvallinenkaupunki.fi, liikuntakaavoitus.fi), Käynnistetty poikkihallinnolliset yhteistyöhankkeet ministeriöiden ja muiden toimijoiden kanssa, ne jatkuvat vuodelle 2015
2. kosteus- ja hometalkoot etenee tavoitteiden mukaisesti.
3. EK:n kannanotosta (14 kohtaa) johtuvien toimenpiteiden toteutus kuuluu useammalle ministeriölle

ym:n koordinoitua toimintaa. Ym on asettanut seurantaryhmän toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen. Työ on aikataulussa.

4. Lakiesitys laajarunkoisten hallien runkojen tarkastusmenettelystä valmisteltu, HE 4.12.2014. Rakenteellisen turvallisuuden toimintaryhmä käsitellyt laajasti halliturvallisuutta. Kunnille jaettu tietokanta laajarunkoisista halleista.
5. Kulttuuriympäristöstrategian toimeenpano käynnissä.
6. Valmisteltu alla olevia rakentamiseen liittyviä asetusluonnoksia:
 - VN asetus MRAn muuttamisesta koskien pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tehtäviä
 - VN asetus rakentamisen suunnittelu-tehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä
 - VN asetus rakentamisen työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä
 - YM asetus rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä
 - YM asetus rakennustyön teknisestä tarkastuksesta ja rakentamisen viranomaisvalvonnasta.
 - YM asetus kantavien rakenteiden suunnittelusta annettu, voimaan 1.9.2014
 - YM asetus pohjarakenteiden suunnittelusta, voimaan 1.9.2014
7. Rakennusvalvontojen yhdistämisen vaihtoehtoja ja vaikutuksia koskeva työryhmätyö lähes valmis
8. Merialuesuunnittelua koskeva direktiivi annettu heinäkuussa. Kansallinen toimeenpano vireillä.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3

Strateginen päämäärä 2: Asuinolot vastaavat ihmisten asumistarpeita ja asuntomarkkinat toimivat.

TAE 2013:

- Helsingin seudulla asuntotonttitarjonta ja asuntorakentaminen lisääntyvät, mikä parantaa seudun taloudellisen toiminnan ja kohtuuhintaisen asumisen edellytyksiä sekä vakauttaa vuokra- ja omistusasuntomarkkinoita.

Kriittinen menestystekijä 4 Kaupunkiseutujen toimivuus paranee ja kohtuuhintainen asuntotarjonta lisääntyy erityisesti Helsingin seudulla
Kuvaus: <ol style="list-style-type: none">1. Parannetaan kohtuuhintaisen ARA-tuotannon edellytyksiä lainoitusjärjestelmää kehittämällä2. Selvitetään asumisen tukijärjestelmän kehittämisehdotuksia seuraavaa hallituskautta varten3. Koordinoidaan metropolipolitiikkaa, osallistutaan metropolilain valmisteluun ja tuetaan sen kärkihankkeiden toteuttamista4. Osallistutaan kaupunkipolitiikan yhteistyöhön ja kaupunkipolitiikan toimenpideohjelman toteuttamiseen sekä kuntauudistuksen edistämiseen erityisesti kaupunkiseuduilla5. Koordinoidaan ja edistetään sopimusperusteista kaupunkiseutukehittämistä.<ul style="list-style-type: none">o Edistetään Helsingin seudun kuntien yhteisen maankäyttösuunnitelman laadintaao Edistetään ja seurataan tehtyjen MAL-aiesopimusten toteutumista Helsingin, Turun, Oulun ja Tampereen kaupunkiseuduilla sekä kehitetään aiesopimusmenettelyä sen sitovuutta ja käytettävyyttä parantaen.
Mittarit: <ol style="list-style-type: none">1. Asuntopoliittisen toimenpideohjelman toteutuminen, alahankkeiden seuranta.<ol style="list-style-type: none">a. Pannaan täytäntöön ARA –asuntojen lainoitus koskeva lainsäädäntömuutosb. Toteutetaan hanke asumisen tukijärjestelmän vaikuttavuudesta2. Metropolipolitiikan kärkihankkeiden seuranta3. MAL-aiesopimusten seurantatiedot määriteltyjen indikaattoreiden mukaisesti4. Helsingin seudun yhteisen maankäyttösuunnitelman käynnistyminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none">• Riittämättömät lainoitus- ja tukivaltuudet, toimijoiden kiinnostus, suhdannetilanne, poliittinen hyväksyntä
Henkilötyömääräarvio: 7 htv
Toteutuminen: <ol style="list-style-type: none">1. Asuntopoliittisen toimenpideohjelman seurantaraportti on päivitetty. ARA-lainoitus koskevat HE-luonnokset on valmisteltu, mutta niiden antamisesta eduskunnalle ei ole syntynyt poliittista päätöstä.2. Asumisen tukijärjestelmän vaikuttavuushanke on vireillä, määräaika 31.1.2015. Teetetty sel-

- vityksiä johtopäätösten pohjaksi.
3. Metropolipolitiikan kärkihankkeiden toteutumista tuettu.
 4. Helsingin seudun kasvusopimus allekirjoitettiin 20.12.2013.
 - o Maahanmuuttaja-aiosopimuksen seurantakokous pidetty loppukevällä.
 - o Hallituksen metropolihallintoa koskevien päätösten (28.8.2014) mukaisesti tehdään tarvittavaa lainvalmistelua yhteistyössä mm. VM:n kanssa.
 - o Helsingin seudun eteläisen osan erityinen kuntajakoselvitys käynnistyi 9.12.2013, valmis vuoden 2014 loppuun mennessä.
 - o Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä sopimuksesta suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi on valtion puolelta hyväksytty valtioneuvoston periaatepäätöksellä 20.11.2014.
 5. Helsingin seudun yhteinen maankäyttösuunnitelma etenee aikataulussa. Luonnokset valmistuvat v. 2014 ja suunnitelmat v. 2015.
 - o Myös Tampereen ja Turun seutujen toteutuminen on lähtenyt hyvin käyntiin.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):3,5

Kriittinen menestystekijä 5

Erityistä tukea tarvitsevien ihmisten asuminen paranee

Kuvaus:

1. Toteutetaan erityisryhmille suunnattuja kehittämisohjelmia.

Mittari

1. Toteutetaan ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelmaa (IKÄ-ASKE)
2. Pitkäaikaisasunnottomien määrä ja laadulliset tavoitteet: tuotetut tukiasunnot, asumisneuvonnan kohdentuvuus ja asumissosiaalisen työn resursointi.
3. Jatketaan kehitysvammaisten asumisen ohjelman (KEHAS) toteuttamista
4. Kehitysvammaisille suunnattujen asuntojen määrä
5. Osallistutaan vammaispoliittisen ohjelman (VAMPO) toteuttamiseen.
6. Asumisneuvojen määrä ja alueellinen laajentuminen

Riskit:

- Poikkihallinnollisuuden haasteet

Henkilötyömääräarvio: 3htv

Toteutuminen:

1. IKÄ-ASKE:n toimeenpanossa on laajennettu hissiohjelmaa seudullisesti ja suunniteltu Ikä-koti kuntoon -kampanja. KEHAS-ohjelman osalta on osallistuttu STM:n aluekierrokseen ja VM:n asumispalvelukuntakokeilun käynnistämiseen. Asumisneuvojen määrä ja alueellinen laajentuminen on otettu huomioon vuoden 2015 TA:n valmistelussa.
2. Pitkäaikaisasunnottomuusohjelman määrällinen tavoite on toteutuksessa (2500 uutta asuntoa vuosina 2008-2015). Asumisneuvojen määrä ja alueellinen laajentuminen on otettu huomioon vuoden 2015 TA:n valmistelussa. Asumissosiaalisessa työssä on käynnistetty uusia hajautetun asumis- ja tukimallin pilottihankkeita.
3. KEHAS-ohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä on toteutettu. Lisäksi on osallistuttu VM:n asumispalvelukuntakokeilun valmisteluun.
4. Vammaispoliittisen ohjelman toteuttamiseen osallistuttu
5. Asumisneuvoja-avustusta on myönnetty yhteensä 510 858 euroa 50 asumisneuvojan palkkaamiseen 22 kunnan alueella. Avustuksesta 20 000 euroa on myönnetty koulutukseen, jossa 13 henkilön työkuva muuttuu asumisneuvonnaksi. Vuonna 2015 asumisneuvontaan osoitetaan valtionavustusta 0,9 milj.euroa ja avustusprosentti on enintään 35 %.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4

3.4.1 Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä 1

Ohjauskeinojen vahvistaminen ja monipuolinen käyttö, (ml lainsäädännön kehittäminen)

Kuvaus:

<p>Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointi</p> <p>1. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointi on valmistunut. Käynnistetään tarvittaviin säännösmuutoksiin ja toimintatapojen kehittämiseen liittyvä valmistelu.</p> <p>Muu lainsäädännön kehittäminen</p> <p>2. Osallistutaan kuntarakennelain muutoksen ja metropolilain valmisteluun</p> <p>3. Osana vesihuoltolain uudistusta valmistellaan hulevesiä koskeva HE MRL- muutokseksi.</p> <p>4. Toimeenpannaan ja järjestetään seuranta kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain muuttamisesta. Valmistellaan asiaa koskeva asetus.</p> <p>Maakuntakaavoituksen ohjaus</p> <p>5. Ohjataan maakuntakaavoitusta huolehtien hyvästä yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa.</p> <p>6. Maakuntakaavat vahvistetaan keskimääräisenä tavoiteaikatauluna noin yksi vuosi.</p> <p>Alaisen hallinnon tulosohtaus</p> <p>7. Kehitetään edelleen ELY-keskusten ohjausta ja painotetaan kuntakaavoituksen ohjauksen ja seurannan painottumista strategisesti merkittävimpiin asioihin.</p> <p>8. Osallistutaan kuntakaavoituksen ohjaukseen periaattellisesti merkittävässä asioissa asiantuntijoiden aluevastuujärjestelmän kautta.</p> <p>9. ARAn roolia selkeytetään ja tulosohtausa kehitetään</p> <p>10. Osallistutaan SYKEN tulosohtaukseen mm. RYMON ja SYKEN yhteistyöryhmän toiminnan kautta.</p> <p>11. Rakennustuotteiden markkinavalvonnan toimivuutta seurataan TUKES kanssa CE-merkinnän tultua pakolliseksi 1.7.2013.</p> <p>RYMON päätöstuotanto</p> <p>12. Maakuntakaavojen vahvistuspäätökset, lunastuspäätökset, yhteisten yleiskaavojen vahvistuspäätökset, rakennussuojelupäätökset, avustuspäätökset, kaavoituskehotukset</p> <p>KV –yhteistyö</p> <p>13. Valmistellaan yhteistoimintasopimus Kiinan asunto- ja kaupunki- sekä maaseuturakentamisen ministeriön ja Suomen ympäristöministeriön välisestä yhteistoiminnasta.</p>
<p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käynnistetään MRL:n toimivuusarvioinnissa esille nostettujen kiireellisten säännösmuutosten valmistelu • MRL:n toimivuusarvioinnissa esille nostettuihin lisäselvityksiä vaativiin kysymyksiin liittyvä valmistelu käynnistetään. • Ohjausta palvelevat julkaisut • ARAA koskevat säädökset annettu eduskunnalle • Ohjattavien ja vahvistettujen maakuntakaavojen määrä, maakuntakaavojen vahvistusprosessin kesto, mittari:aika, tavoiteaika • MoU on allekirjoitettu Kiinan MOHURD:n kanssa.
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ELYjen, ARAn, TUKESin voimavarat; näkemuserot YM:n ja TEM:n välillä
<p>Henkilötyömääräarvio: 7 htv</p>
<p>Toteutuminen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kilpailun sekä maapolitiikan edistämiseen liittyvä MRL:n muutos on ollut lausunnoilla. Esitys annetaan eduskunnalle 27.11.2014. Myös muut rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyvät hankkeet etenevät suunnitellusti. 2. Metropolilain valmisteluun liittyvien MRL:n muutosten valmistelu on edennyt annetussa aikataulussa. MRL hulevesilain muutos tullut voimaan 1.9.2014. 3. Kevennettyjä rakentamis- ja kaavoitusmenettelyjä koskeva asetus annettu 4. Jatkuva. Ohjattavana 16 valmisteilla olevaa maakuntakaavaa 5. Osallistuttu VIRSU -hankkeeseen, Osallistuttu OHKE –hankkeeseen. Useita OHKE –hankkeita käynnistetty. 6. Ohjauksen vahvistamisen yhteydessä kierretty ELY-keskuksia, lisäksi JORY vierailut VAR-ELYssä. 7. ARA HE valmis, odottaa poliittisia päätöksiä. 8. Osallistuttu TULA -uudistukseen, osallistuttu SYKEN tulosohtauksen kehittämiseen. 9. Käynnissä 10. MOU allekirjoitettu Kiinan kanssa. 11. Avustuspäätökset aluearkkitehtitoimintaan (20 kpl) tehty tammikuussa. Rakennussuojelupäätöksiä

- tehty kuluneena vunna 6 kpl, valmistelussa / ministerillä 10 kpl. Lunastuspäätöksiä valmistelussa 4. Aluearkkitehti toiminnan avustukset maksettu tavoitteiden mukaisesti. Vahvistettu 6 maakuntakaavaa
12. Rakennustuotteiden markkinavalvontaa seurattu, valvonta on päätetty ulottaa myös ei CE – merkittyyihin rakennustuotteisiin, asiaa koskeva HE annettu.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3,5

Kriittinen menestystekijä 2

Työn selkeä organisointi, hyvä sisäinen ja ulkoinen yhteistyö

Kuvaus:

1. Aktivoidaan VAT:n toteuttamista valtion viranomaisten toiminnassa ministeriöiden yhdyshenkilöiden ja yhdyshenkilöverkoston avulla.
2. Edistetään ympäristönäkökulman huomioon ottamista rakennerahastojen ohjelmatyössä ja niiden toteuttamisessa
3. Jatketaan tehtävien priorisointia ydintoiminta-analyysin pohjalta.
4. Uudistetaan osaston strategia ministeriön strategian pohjalta.

Mittarit:

1. Rahoituksen kohdentuminen ympäristöhankkeisiin ja vähähiilisen yhteiskunnan hankkeisiin rakennerahastotoiminnassa
2. Johtoryhmätyö on arvioitu ja työn kehittäminen käynnissä
3. Sidosryhmäyhteistyön seuranta.
4. Työtyytyväisyyskysely, töiden yleinen organisointi (>=) kuin koko YM:n yleisindeksi. RYMO 3,25: ministeriö 3,23

Riskit:

- Hallinnollisen työn lisääntyminen vaikeuttaa prosessien sujuvuutta

Henkilötyömääräarvio: 3 htv

Toteutuminen:

1. Jatkuvaa
2. VN hyväksynyt Suomen rakennerahasto-ohjelman ja EU:n alueellisen yhteistyön ohjelman. Valmistunut GPI-selvitys, jossa kehitetty ympäristönäkökulman huomioon ottavaa aluekehityksen seuranta, jatkuvaa
3. VIRSU hanke käynnissä
4. Strategia kytketty TUKA ja tulossopimusvalmisteluun, Osasto ei valmistelee omaa strategiaa.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4

3.4.2 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Kriittinen menestystekijä 1

Avoin ja motivoiva ilmapiiri

Kuvaus:

1. Ydintoimintoanalyysin ehdotukset toimeenpannaan ja osana IPO -työtä priorisoidaan RYMO:n tehtävät siten, että voimavarat on oikein kohdennettu.
2. Osaston sisäistä synergiaa ja koheesiota parannetaan, ryhmien välistä yhteistyötä lisätään

Mittarit:

1. Osaston kokoukset, 2-4/vuosi
2. Johtoryhmän kokoukset 1/2vko
3. Ryhmien kokoukset 1-2/ 2vko
4. Osaston TYKY-päivä
5. Työtyytyväisyysmittarit (tiedonkulku >3.4; avoimuus>3.5) Tiedonkulku: 3,46 ; Avoimuus: 3,43
6. Tyytyväisyysmittari (johtaminen >3.7) Johtaminen: 3,46
7. Työtyytyväisyysmittari (Jaksaminen ja energisuus >3,4) Jaksaminen: 3,46

Toteutuminen:

1. Osana ministeriön strategiatyötä
2. Toukokuussa pidettiin osaston kehittämispäivä, jossa tarkasteltua mahdollistajia, tunnistettu yhteistyötarpeen lisääminen. Syyskuussa pidettiin osastokokous TTS- ja tulossopimuksen valmistelusta.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3

Työtyytyväisyyteen liittyviä seurantaindikaattoreita:

Tyytyytyväisyysbarometrin kokonaistulos:	2011	2012	2013	2014 tavoite
RYMO	3,59	3,59	3,69	3,69
Koko ministeriö:	3,49	3,53	3,59	

Osaston työkyky ja osaamisen kehittäminen	YM/osasto 2011	YM/osasto 2012	YM/osasto 2013	Osaston/yksikön tavoite 2014
<i>Kehittymisen tuki</i>				
Uralla eteneminen ja sen tukeminen työyhteisössä	3,35	3,18	3,33	3,33
Työpaikkakoulutus ja muut osaamisen kehittämismahdollisuudet	3,93	3,64	3,73	3,73
Kehityskeskustelussa sovimme osaamisen kehittämistavoitteistani ja seuraamme niiden toteutumista	3,44	3,41	3,61	3,61

3.4.3 Resurssit

RYMOlla on vuonna 2014 henkilöstövoimavaroja käytettävissä yhteensä 89 henkilötyövuotta, josta tulossopimuksessa esitettyihin tavoitteisiin on varattu 45 htv ja tulossopimuksen ulkopuolisiin muihin tehtäviin 44 htv.

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	89	89
Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	45	45
Muut tehtävät (htv)	44	44
<i>Vakituiset (lkm)</i>	<i>82</i>	<i>82</i>
<i>Määräaikaiset (lkm)</i>	<i>7</i>	<i>7</i>

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	105 261	162 533	254 000	180 058
Edustus ja vieraanvaraus	8 370	9 754	11 000	17 623
Toimikunnat ja työryhmät	28 515	21 635	35 000	30 269
Kotimaan matkat	16 579	57 128	95 000	66 894
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	51 797	74 016	113 000	65 272
HENKILÖSTÖKOULUTUS	8 273	16 225	21 000	18 435

Kriittinen menestystekijä 1

T&K toiminta on oikein suunnattua ja sähköisiä palveluita hyödynnetään

Kuvaus:

1. SAdE – hankekokonaisuus Asumisen ja rakentamisen e-palvelut –hanke etenee merkittävästi.
2. Kehitetään teemakohtaista T&K –yhteistyötä SYKEN kanssa.
3. Sitran, TEKESin ja Suomen Akatemian kanssa jatketaan aktiivista yhteistyötä T&K –asioissa.
4. SYKEN ylläpitämien tietojärjestelmien hyödyntämistä mm. vaikuttavuuden arvioinnissa lisätään

<p>5. Osaston T&K –resurssit suunnataan tehokkaasti.</p> <p>6. Rakennettua ympäristöä koskevan tiedon saavutettavuutta ja yhteentoimivuutta edistetään</p>
<p>Mittarit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vuoden 2013 T&K rahoista sidottu 100% 1.10 mennessä & v. 2014 -rahoista sidottu 60% 1.11.2014 mennessä (osaston T&K ja energiatehokkuusrahat) 2. Asumisen ja rakentamisen e-palveluja otetaan käyttöön ja testataan suunnitelman mukaisesti. 3. SYKEN rakennettuun ympäristöön kohdennetut resurssit 4. ARAN T&K toiminta on oikein suunnattua (käyttösuunnitelman sisältö ja ripeä vahvistaminen, tulosten arviointi) 5. julkaisujen tulokset palvelevat jatkotyötä.
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muiden hallinnonalojen ja toimijoiden sitoutuminen hankkeisiin, resurssien niukkuus
<p>Henkilötyömääräarvio: 5 htv</p>
<p>Toteutuminen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SADe -hanke etenee suunnitellusti. Kaikki palvelut paitsi LIITERI ovat käytössä ja niiden käyttöaste on kasvussa. 2. RYMO –SYKE yhteistyöryhmän kokouksissa on käsitelty säännöllisesti aikana T&K –asioita, 3. Akatemian ASU-LIVE -ohjelma on siirtymässä loppusuoralle. Yhteyksiä TULA uudistuksessa muodostetun strategisen tutkimuksen neuvoston suuntaan on kehitetty. 4. Huomioitu SYKEN tulossopimuksen väliarvioinneissa, RYMO-SYKE -yhteistyöryhmän työssä ja SADe-LIITERIn valmistelussa. 5. T&K –määräraha 2013 on lähes sidottu ja vuoden 2014 sitominen on hyvin käynnissä. Molempien vuosien energiarahan osalta tavoitteen mukainen sitomisaste on saavutettu. 6. Tiedon saavutettavuudessa käytetään hyväksi mm. koulutus- ja neuvottelupäiviä sekä laatutyöhön liittyviä toimintamalliryhmiä.
<p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4</p>

3.5 Lainsäädännön kehittäminen

<p>Kriittinen menestystekijä 1</p> <p>Ympäristölainsäädäntö on laadukasta ja toimeenpano tehokasta.</p>
<p>Kuvaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuluvan vaalikauden lainsäädäntöhankkeiden valmistelu saatetaan loppuun ja varaudutaan säädösten täytäntöönpanoon. • Lakien väliset rajapinnat otetaan entistä vahvemmin huomioon säädöshankkeissa. • Ympäristörikoksia koskevat ongelmakohdat selvitetään yhteistyössä muiden keskeisten tahojen kanssa (OM, syyttäjälaitos, poliisihallinto) ja sovitaan kehittämistoimenpiteistä.
<p>Mittarit/tunnusluku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaalikauden hallituksen esitysten toteutumisosuus • Säädösvalmisteluun käytetyn työajan kehitys (Taika) • Lakien rajapinnat selvitetty kyllä/ei • Ympäristörikoksia koskeva selvitystyö valmistunut kyllä/ei
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säädöshankkeiden aikataulut ja resurssit asetetaan niin kireiksi ettei laadukkaan lainsäädännön toimintatapoja ehditä ja pystytä ottamaan huomioon
<p>Henkilötyömääräarvio: 1 htv</p>
<p>Toteutuminen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaalikauden hallituksen esitykset annettiin eduskunnalle sovituissa aikatauluissa. Keskeisissä säädöshankkeissa kuten ympäristönsuojelulain uudistuksessa täytäntöönpano oli suunnitelmallista. 2. Eri lakien rajapintatarkastelu on ollut esillä ympäristönsuojelulain uudistamisessa ja maankäyttö- ja

rakennuslain jatkokehittämisessä.

3. YM ja SM asettivat 20.10.2014 ympäristörikosten torjunnan yhteistyöryhmän, joka laatii ehdotukset strategisiksi linjauksiksi ja toimeenpano-ohjelmaksi 31.1.2015 mennessä.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 4

3.6 Tutkimus ja kehittäminen

T&K: TAE2014: Tuotetaan hallintoa palvelevaa tietoa toiminnan ennakointia, ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön valmistelua, kehittämistä ja toimeenpanoa, kansainvälistä yhteistyötä sekä päätöksentekoa ja päätösten vaikutusten arviointia varten.

Kriittinen menestystekijä 1

YM:n T&K toiminta tuottaa hallinnollisessa suunnittelussa ja ohjauksessa sekä päätöksenteossa tarvittavaa tietoa ja osaamista

Kuvaus:

- T&K toimintaa suunnataan keskeisimpiin teemoihin ja se toimii päätöksenteon ja YM:n strategioiden tukena.
- Toimeenpannaan valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistusta (TULA)
- YM:n LIFE+- rahoituksen käyttöä tehostetaan parantamalla keskeisten hakijatahojen suunnitelmallisuutta ja linjakkuutta kansallisten painopisteiden ja YM:n strategisten tavoitteiden kanssa. Lisäksi osallistutaan Life:n integroituun –hakuun.
- Kehitetään SYKEN ja LYNETin tulosohejausta osana HAL:n vetämää tulosohejausprosessia. Lisätään vuoropuhelua T&K asioissa SYKEN kanssa. Ympäristön tilan seurannat uudistetaan siten, että ympäristöä koskeva päätöksenteko perustuu riittäviin ja luotettaviin ennusteisiin ja mittauksiin. Toiminta optimoidaan eri toimijoiden ja eri menetelmien kesken (yhteistyö etenkin SYKE, LYNET, ELYt)

Mittarit:

- T&K projektit tukevat YM:n strategia hankkeita & älystrategian hankkeita
- YM:n yhteisten T&K projektien edistymisen ja lisäarvo
- YM:n on aktiivinen TULAn toimeenpanossa: tutkimusrahoitus koottu TEAS kokonaisuudeksi, tutkimussuunnitelma laadittu, SYKEN toimintamenoihin kohdistuvat sopeutumistoimet toteutettu tehokkaasti ja hallitusti, uusien rahoitusvälineiden agendaan vaikutettu sekä verkostomaista yhteistyötä vahvistettu (LYNET ja SOTERKO)
- Life hakemusten määrä säilyy riittävän korkealla. Suomi saa kotiutettua Life rahoitusvälineistä kansallisesti varatun allokation täysimääräisesti. YM osallistuu Life:n integroituun –hakuun kahdella hankekonseptilla.
- ELY:jen ja ympäristöhallinnon välinen työnjako ympäristön tilan seurannoissa selvitetty
- YM:n tulevaisuuskatsaus tehty

Riskit: SYKEN toimintamenoihin kohdistuvien sopeutumistoimien vaikutus SYKEN toimintaan; siirtyminen enempi kilpailtuun hankemuotoiseen rahoitukseen voi heikentää SYKEN tutkimustoiminnan pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta.

Henkilötyömääräarvio: n. 3,0 htv: LH 0,8; LYMO 1,0; YSO 0,5; RYMO 0,5; HAL 0,2

Toteuma-arvio 2014:

Toteutuminen: Arvosana (1-5):

Toteutuminen:4

T&K projektit tukivat YM:n strategisia hankkeita ja älystrategiaa, YM:n yhteiset projektit edistyivät ja toivat toiminnalle lisäarvoa. YM oli erittäin aktiivinen TULAn toimeenpanossa. Life hakemusten määrä säilyi riittävän korkealla (hakemuksia 19 kpl, kokonaisbudjetit yht. 78,96M€), Suomi ei saanut kotiutettua kansallisesti varattua allokatiota täysimääräisesti (Suomi sai rahoitusta 3,0M€ kansallisesti varattu allokatio oli 7M€) ja YM osallistui Life:n integroituun hakuun kahdella hanke-konseptilla (nämä olivat kaksi selvästi suurinta komissioon saapunutta hanke-ehdotusta). Tulevaisuuskatsaus tehtiin. ELY:jen ja ympäristöhallinnon välistä työnjakoa selvitettiin, mutta se vaatii edelleen töitä.

3.7 Hallintoyksikkö (HAL)

Hallintoyksikkö vastaa asioista, jotka koskevat hallinnon kehittämistä, hallinnonalan ohjausta, toiminnan ja talouden suunnittelua ja ohjausta, henkilöstövoimavarojen suunnittelua ja ohjausta, tietohallinnon ohjausta, asiakirjahallintoa, toimitila- ja materiaalihallintoa ja hallintopalveluja sekä asioita, jotka eivät kuulu ministeriön muille osastoille tai yksiköille.

3.7.1 Prosessit ja rakenteet

<p>Kriittinen menestystekijä 1 Ministeriön tavoitteet ja toiminta on sovitettu käytettävissä oleviin voimavaroihin.</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • YM:n strategian pohjalta valmistellaan toimintamalleja ja menettelytapoja, joilla voidaan entistä paremmin yhteen sovittaa resurssit ja tehtävät. • Strategiaaudistuksen käytännön toimeenpanoon liittyvä koordinaatio, jalkauttaminen ja yhteisiin tavoitteisiin sitouttaminen mm. vaikutukset suunnittelu- ohjausjärjestelmään, johtamisjärjestelmään, mahdollisiin organisaatiomuutoksiin varautuminen. • HAL koordinoi vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman toimeenpanoa ja seurantaa YM:n osalta ml. Vatu-kärkihankkeet, ydintoimintoanalyysi ja inhimillisen pääoman ohjelma. • Osallistutaan keskushallinnon uudistushankkeeseen (KEHU) ja erityisesti hallinto- ja palvelutoimintojen uudelleenorganisoinnin valmisteluun.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työtyytyväisyysbarometri; töiden yleinen organisointi työyhteisössä 3,5 (tot YM 2013 3,4) • Työtyytyväisyysbarometri; jaksaminen ja energisyys > 3,5 (tot YM 2013 3,4) sekä mahdollisuus yhdistää työ- ja yksityiselämä > 3,8 (tot YM 2013 3,7) • Synttärilahja 30-v ympäristöministeriölle onnistuu • Ohjauksen kehittämisen rekrytoinnit onnistuvat ja lisäresurssit parantavat ministeriön suorituskykyä
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehtävien priorisoinnissa ei onnistuta • Valtion yhteiset hankkeet eivät etene suunnitellusti • Yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin ei sitouduta riittävästi
<p>Henkilötyömääräarvio: 3 htv</p>
<p>Toteutuminen: Ympäristöministeriön strategian toimeenpano on viivästynyt ja se tulee otettavaksi huomioon vuoden 2015 tulossopimusta laadittaessa. Ministeriö uuden strategian mukaiset vaikuttavuustavoitteet on asetettu v. 2015 talousarvioon. Ministeriön suunnittelu- ja ohjausjärjestelmää kevennettiin korvaamalla toiminta- ja taloussuunnitelma ja tulossopimus nelivuotisella tulossopimuksella. - VATU-kärkihankkeet; Ympäristöhallinnon monikanavainen asiakaspalvelu-hanke on päättynyt ja sen toteutusta seurataan v. 2014 puhelinjonotusajat ovat lyhentyneet, Monitor 2015-hanke on käynnissä, ympäristöseurantatiedon volyyymi on kasvanut ja tiedonsaanti on helpottunut mm.,järviwiki käytön ansiosta. Ydintoimintoanalyysin hankkeet on toteutusvaiheessa. IPO-ohjelmaa toteutetaan osana vuosittaista tulossuunnittelua.</p>

<p>- Ympäristöministeriön strategian toimeenpano on viivästynyt ja se tulee otettavaksi huomioon vuoden 2015 tulossopimusta laadittaessa.</p> <p>- Ympäristöministeriö päätti antaa itselleen 30-vuotislahjan synttäreidensä kunniaksi ja rekrytoi palvelukseensa kymmenen lakimiesharjoittelijaa, toisaalta jakamaan hallitusohjelman kiireisimmän toimeenpanokauden työtaakkaa, toisaalta kasvamaan tulevaisuuden lainvalmistelijaksi. Harjoitteluohjelma käynnistyi vuoden 2013 lopulla ja viimeiset harjoittelijat lopettavat vuoden 2015 alkupuolella. Synttärilahja onnistui; lakimiesharjoittelijoista saadut kokemukset ovat kaiken kaikkiaan positiivisia ja myös harjoittelijat ovat olleet tyytyväisiä.</p> <p>- Valtion keskushallinnon uudistuksessa (KEHU) on päätetty, että Valtioneuvoston kanslian yhteyteen perustetaan 1.3.2015 Valtioneuvoston hallintoyksikkö (VNHY), johon kootaan ministeriöistä kokonaan siirtyvinä tehtävinä tiedonohjaus ja arkistonmuodostus, tilahallinto, turvallisuus, virastopalvelut, julkaisutoiminta sekä käänös- ja kielipalvelut sekä osittain siirtyvinä tehtäväkokonaisuuksina tietohallinto, henkilöstöhallinto ja henkilöstön kehittäminen, toiminta- ja taloussuunnittelu ja taloushallinto, varautuminen, sisäinen viestintä, oikeudelliset palvelut ja hankintatoimi sekä matkahallinto. Hanke on edennyt VNHY:n hankeorganisaation johdolla ja koordinoimana. Hankkeeseen liittyvä valmistelutyö on vienyt ministeriön siirtyviin tehtäväkokonaisuuksiin kuuluvien esimiesten ja henkilöstön resursseja enemmän kuin on suunniteltu, mutta muu-tokseen liittyvät tarvittavat keskustelut ja toimenpiteet on kuitenkin tehty aikataulussa.</p> <p>Henkilötyömäärän toteuman arvio: 3,5 htv</p> <p>Arvosana: 3,5</p> <p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</p>
--

<p>Kriittinen menestystekijä 2</p> <p>Ministeriön talous- ja henkilöstöhallinto on hoidettu tehokkaasti ja tarpeita vastaavasti.</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • YM:n talous- ja henkilöstöhallinnossa noudatetaan KIEKUn toimintamallin mukaisia toimintatapoja ja –prosesseja ja ne tukevat ministeriön toimintaa. • KIEKUn raportointia hyödynnetään tehtävien hoidossa. • Valmistellaan keskushallintouudistuksessa (KEHU) päätettäviä talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä koskevia muutoksia.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiekun tietojärjestelmä on otettu käyttöön onnistuneesti 1.4.2014 ja Kieku toimintamallit • Kiekun myötä muuttuvat roolitukset ja toimintatavat palvelevat tuloksellista toimintaa • KEHU-hankkeella on selkeä, yhteinen tahtotila valmistelun pohjana
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeiden aikataulut ja/tai tarvittavat linjaukset viivästyvät • KIEKU-järjestelmän käyttöönotto ruuhkauttaa normaalit talous- ja henkilöstöpalvelut • KIEKU-järjestelmän toimintatapamuutokset omaksutaan/opitaan epätasaisesti
<p>Henkilötyömääräarvio: 4 htv</p>
<p>Toteutuminen:</p> <p>- Kieku-tietojärjestelmä otettiin käyttöön onnistuneesti 1.4.2014. Henkilöstön ja esimiesten koulutukset toteutettiin keväällä 2014. Prosessit ja toimintatavat ovat Kiekun toimintamallien mukaiset. Toimintamalleja kehitetään edelleen tuloksellisemmiksi.</p> <p>- Kiekun raportointia hyödynnetään tehtävien hoidossa, sekä taloushallintotiimissä, että talousyhdyskuntien toimesta. Ympäristöministeriö on Kieku hankkeen pilotti taloushallinnon BI raporttien käyttöoikeuksien osalta. Pilotoinnin aikana taloushallinnon raportointioikeudet lisätään automaattisesti kaikille uusille YM:n henkilöille. Tavoitteena on myös seurata raporttien käyttöä koko ministeriössä. Valtiokonttori ja VTV on suhtautunut erittäin positiivisesti siihen, että YM:ssä koko henkilöstöllä on oikeudet taloushallinnon raporteille. Henkilöstölle on järjestetty raportointikoulutusta syksyllä 2014. Raportoinnin käyttöoikeuksien ylläpitämisen pilotointi ei ole ollut YM:n tavoitteissa mukana, joten siltä osin Kieku käyttöönottohankkeen tavoitteet on ylitetty.</p> <p>- Keskushallintouudistuksen VNHY-hankkeeseen liittyvät muutokset talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviin selviävät konkreettisesti vasta alkuvuodesta 2015, kun sinne siirtyvät henkilöt henkilöstö- ja taloushallinnon alueelta ovat selvinneet ja valmistelu edennyt pitemmälle.</p>

Henkilötyömäärän toteuman arvio: 5 htv

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):4

Kriittinen menestystekijä 3

Tietohallintotoimintoja sopeutetaan muuttuvaan toimintaympäristöön

Kuvaus:

- Päivitetään ympäristöhallinnon tietohallinnon tavoitteet ja linjaukset tukemaan ympäristöministeriön uutta strategiaa ja julkisen hallinnon tietohallinnon linjauksia.
- Käynnistetään Ympäristö ja yhdyskuntarakenne -kohdealueen arkkitehtuurityö ja tuetaan hallinnonalan virastoja niiden omien arkkitehtuurien kuvaamisessa. Hyödynnetään kohdealueuudessa ympäristöhallinnon yhteisen toimintamalliryhmien tuottamia nykytilan kuvauksia ja niiden muodostamaa kokonaisuutta.
- Käynnistetään Ympäristö- ja luonnonvaratieto avoimeen käyttöön -hanke (Envibase). Jatketaan muiden tietovarantojen avaamista tarkennetun suunnitelman mukaisesti. Muut ympäristöhallinnon tietohallinnon hankesalkun keskeisimmät hankkeet etenevät suunnitellusti.
- Siirrytään (YM, SYKE, ARA) valtion toimialariippumattomia ICT-palveluita (TORI) tuottavan palvelukeskuksen asiakkaaksi. Varmistetaan perustietotekniikkapalveluiden toimivuus siirtovaiheessa ja sen jälkeen.
- Jatketaan valtion yhteisen viestintäratkaisun (Vyvi) palvelujen käyttöönottoa. Mahdollisuuksien mukaan otetaan käyttöön virkamiehen kertakirjautumisratkaisu (Virtu). Parannetaan edelleen tietojärjestelmien etäkäyttömahdollisuuksia.
- Korvataan ministeriön nykyisessä toimitilassa sijaitseva konehuone jollain muulla sijoitusratkaisulla.
- Vakiinnutetaan ympäristöministeriön tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän käyttö. Lisätään henkilöstön tietoturvatietoisuutta. Jatketaan tietoturvan kehittämistä tarvittavilta osin korotetun tietoturvatason vaatimusten mukaisesti ja käynnistetään tietoturvallisuusasetuksen mukainen asiakirjojen ja tietojen luokittelutyö. Vahvistetaan hallinnonalan tietoturvallisuuden ohjausta.
- Osallistutaan valtioneuvoston yhteistyönä mahdollisesti käynnistyvään asianhallinnan kehittämissankkeeseen.
- Varmistetaan tietohallinnon ja asiakirjahallinnon palvelujen toimivuus ja osaamisen siirto, kun henkilöitä siirtyy eläkkeelle. Sopeutetaan tietohallintoryhmät tehtäväkuvat uuteen toimintaan sopiviksi.

Mittarit:

- Ympäristöhallinnon tietohallinnon keskeiset kehittämiskohteet on linjattu ja hankesalkku päivitetty vastaavasti
- Ympäristö ja yhdyskuntarakenne -kohdealueen kypsyystaso on nostettu nykyisestä 1,6:sta 2:een
- Perustietotekniikan palveluissa on siirrytty tilaaja–tuottaja -malliin (TORI) ja palvelut toimivat
- Verkkokokous- ja etäkäyttöratkaisut vastaavat käyttäjien tarpeita
- Tietoturvallisuuden hallinta on systemaattisempaa nykytasoon verrattuna

Riskit:

- Rahoitusta Envibase -hankkeelle ei saada. Tietojärjestelmien ylläpitoon ei ole riittävää rahoitusta.
- Tekniset ongelmat käyttöönottojen läpiviennissä
- Valtion yhteiset hankkeet eivät etene suunnitellusti
- TORI -hankkeen aiheuttama epävarmuus perustietotekniikka hoitavien henkilöiden keskuudessa
- SYKEN teknisten asiantuntijoiden työkuorma monien yhtäaikaisten hankkeiden vuoksi
- Asiantuntijoiden eläkkeelle siirtyminen ja siitä syntyvä osaamisvajae

Henkilötyömääräarvio: 3 htv

Toteutuminen:

- Ympäristöhallinnon tietohallinnon kehittämiskohteita linjattiin mm. tietohallinnon hankesalkun priorisoinnilla, eELY -hankkeeseen sisällytetyillä ympäristöhallinnon hankkeilla sekä kansalliseen palveluväylään liitettävien ympäristöhallinnon palvelujen ja tietovarantojen alustavalla tiekartalla. Yhdenäistä dokumenttia tietohallinnon tavoitteista ja linjauksista ei tehty. (3)
- Ympäristö ja yhdyskuntarakenne -kohdealuearkkitehtuurityö on käynnistetty ja ympäristöhallinnon yhteisillä toimintamalliryhmillä on oma pysyvä roolinsa toiminnassa. Kohdealuearkkitehtuurin kypsyystaso on noussut Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin kypsyystasomallin keskiarvona

1,9:aan. Arkkitehtuurityötä on tuettu ELYjen yhteisessä kokonaisarkkitehtuurityössä sekä Envibase -hankkeen arkkitehtuurityön käynnistämiseksi. (3)

- VM:n kanssa sovittiin Envibase -hankkeen rahoituksesta vuosille 2015-2017. Hankkeen ja sen projektien valmistelua jatkettiin niin, että hanke voi alkaa suunnitellusti 2015. Muiden tietovarantojen avaamista jatkettiin kehysvalmistelussa (2015-18) tehdyn suunnitelman mukaisesti. Tietohallinnon hankesalkun keskeisimmät hankkeet etenivät pääosin suunnitellusti. (3-4)
- Ympäristöministeriön ja ARAn toimialariippumattomat tietotekniikkapalvelut siirrettiin Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin vastuulle 1.11.2014 ja SYKE:n siirron suunniteltu ajankohta on 1.1.2015. Siirtojen jälkeen palvelut säilyvät alkuvaiheessa pääosin ennallaan. Palvelujen ja yhteistyön toimivuudesta sovittiin virastojen ja Valtorin välisin sopimuksin. (4)
- Valtion yhteisen viestintäratkaisun (Vyvi) palveluista otettiin käyttöön Pika (pikaviestintä, läsnäolotieto), Kokous (verkkokokous), Ryhmä (ryhmytyötila) sekä Turva (turvasähköposti). SYKE:ssä aloitettiin Vyvin Posti (sähköposti, kalenteri) -palvelun käyttöönoton suunnittelu. Virkamiehen kertakirjautumisratkaisu (Virtu) otettiin käyttöön Kiekun, Rondon ja M2:n osalta. FullVPN -etäkäyttöratkaisun käyttöä laajennettiin ympäristöministeriössä. SYKE aloitti suunnittelun Valtorin uuden etäkäyttöratkaisun käyttöönottamiseksi. (4)
- Ministeriön toimitilassa olevan konehuoneen laitteista pääosa siirrettiin muuhun SYKE:n operoimaan konesaliin. Loput laitteista siirretään, kun ministeriö muuttaa uusiin toimitiloihin. (4)
- Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmää on sovellettu resurssien puitteissa. Tietoturvallisuudesta tehtiin huoneentauluksi tarkoitettu ohje koko henkilöstölle. Työ korotetun tietoturvatason vaatimusten saavuttamiseksi tarvittavilta osin sekä asiakirjojen ja tietojen luokittelutyö jätettiin odottamaan VNHY -hankkeen vaikutuksia ministeriön tietoturvastavastuuksiin ja -tehtäviin. (2-3)
- Osallistuttiin valtioneuvoston asianhallinnan esiselvitys -hankkeen ohjaus- ja projektiryhmän työkentelyyn. Lisäksi vastattiin hankkeen lausunto- ja kommenttipyyntöihin, jotka liittyivät mm. asianhallintajärjestelmien nykytilaan ja tulevan uuden järjestelmän arkkitehtuuriin. (4)
- Tietohallinnon ja asiakirjahallinnon tehtäviä järjesteltiin uudelleen ja osaamista siirrettiin, kun henkilöitä jäi eläkkeelle. Työ jatkuu ensi vuonna, kun VNHY aloittaa ja ministeriön organisaatiota uudistetaan. (3)

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3,5

Kriittinen menestystekijä 4

Valmistaudutaan uusien toimitilojen, toimintatapojen ja uusien välineiden hallittuun käyttöönottoon.

Kuvaus:

- Toteutetaan ministeriön muutto 1.1.2015 Aleksin 7:n toimitiloihin ja siihen liittyen muutosjohtamisen tukihanke tarvittavien toimintatapamuutosten läpiviemiseksi, YM:n kestävän kehityksen sitoumuksen toteuttamiseksi ja työpaikan ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi.
- Hoidetaan muuton käytännön toimenpiteet ja varmistetaan teknisten ratkaisujen toimivuus
 - Työ- ja toimintatapoja kehitetään tehokkaammiksi ja laaditaan pelisäännöt uusiin tiloihin
 - Sisäilma-, valaistus- ja akustiikka toteutetaan laadukkaasti
 - Sisutusratkaisuilla tuetaan muuttuvia toimintatapoja ja parannetaan toimitilojen viihtyisyyttä
 - Toteutetaan ympäristöministeriön uuden toimitilan lähiverkko ja muut tietotekniset ratkaisut
 - Järjestetään ympäristöministeriön asiakirja-arkistot vastaamaan uuden toimitilan tilaratkaisuja

Mittarit:

- Muutto toteutuu aikataulussa ja muutosprosessi toteutettu suunnitelmien mukaan
- Henkilöstön riittävä osallistaminen, mm. yhteiset ”A7-pelisäännöt” laadittu
- Muutospulssikysely ja työtyytyväisyysbarometri; työtilat ja työvälineet 3,7 > (tot. 2013; 3,67)
- Tietotekniset ratkaisut valmiit

Riskit:

- Muutosjohtamisen jää pinnalliseksi ja irralliseksi
- Muutto viivästyy
- Uusia toimintatapoja ei omaksuta

Henkilötyömääräarvio: 2 htv

Toteutuminen:

Muutto viivästyy neljällä kuukaudella johtuen toimitalon suunniteltua perusteellisemmasta remontista hyvän sisäilman varmistamiseksi. Muutosprosessia on toteutettu laaditun suunnitelman mukaisesti sopeuttaen sitä

myöhästyneeseen aikatauluun. Esimiesten muutoksen johtamista ja hallintaa tukeva ”muutospokkari” valmistui marraskuun alussa.

Henkilöstöä on osallistuttu eri tilaisuuksien, interaktiivisten osasto- ja yksikkökokousten ja uusien työkalujen työpajojen kautta. Työ- ja toimintatapojen muutosta on työstetty ohjausryhmässä, käyttäjäryhmässä, ydinryhmässä, esimiesfoorumissa ja esimiestyöpajassa. Lisäksi on järjestetty ekskursioita monitoimitilaratkaisuihin ja pilotointi Senaatin lintulahden monitoimitilassa. Pelisääntöjä on pohdittu osasto- ja ryhmätasolla. Tietoteknisiä ratkaisuja valmisteltu on otettu käyttöön (mm. vyvi ja lync) ja suunniteltu A7:n osalta. Erilliset yhteiset pelisääntötyöpajat pidetään alkuvuonna 2015.

Työtyytyväisyysbarometri; työtilat ja työvälineet 3,60 (3,67 2013, tavoite 3,7).

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3,5

3.7.2 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Kriittinen menestystekijä 1

Henkilöstöllä on valmiudet toimia muuttuvassa työ- ja toimintaympäristössä

Kuvaus:

- Huolehditaan siitä, että henkilöstön muutuskävykyys ja osaaminen vastaavat strategiauudistuksen mukaisia linjauksia.
- Laaditaan koulutus- ja kehittämissuunnitelma valtioneuvoston linjausten mukaisesti.
- Hallittu osaamisen siirtämisen tukeminen ja mahdollistaminen, esim. verkostot, laaja-alainen osaaminen
- Useisiin meneillään oleviin kehittämis- ja muutoshankkeisiin liittyen toteutetaan muutosvalmennusta; erityisesti uuden toimitilan edellyttämät toimintatapamuutokset, Kiekun edellyttämät toimintatapa- ja roolimutokset.

Mittarit:

- Työtyytyväisyysbarometrin kehittymisen tuki osuus > 3,8 (tot. YM 2013: 3,25)
- Työnajankäyttöä parantavia pelisääntöjä ja toimintatapoja on otettu käyttöön
- Lakimiesharjoittelija –projekti ja muut henkilöstömuutokset tukevat organisaation sisäistä oppimista ja tiedon siirtoa
- Sisäisen liikkuvuus lisääntyy ja on osa normaalia arkea

Riskit:

- Tietoteknisen osaamistason parantamiseen ei sitouduta
- Muutoksiin ei sitouduta
- Yhteisiä pelisääntöjä ja toimintatapoja ei saada sovittua tai niitä ei noudateta.

Toteutumisen:

- Strategian toimeenpanon viivästyksestä johtuen muutuskävykyttä ja osaamista koskevia linjauksia voidaan toimeenpanna vasta vuonna 2015.

- Osaamisen kehittämissuunnitelma laadittiin kehityskeskusteluiden jälkeisen koulutustarve-kartoituksen pohjalta. Se on osa koulutus- ja kehittämissuunnitelmaa, joka laadinta siirtynee henkilöstöhallinnon resurssitilanteen vuoksi vuoden 2015 alkupuolelle.

- Laaditun osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti on järjestetty mm. viestintäkoulutukset. Sihteerityön kehittämishankkeessa on puolestaan jaettu avustavan henkilöstön osaamista ja kehitetty yhdessä toimintatapoja ja työnjakoa. Johdolle ja esimiehille on järjestetty esimiesfoorumeita ja koulutus Ihmisten johtamisen haasteista.

- Verkostojen johtaminen on nykyisin myös JET:n yksi painopisteistä ja se näkyy myös JETin osallistujissa. Ministeriöiden yhteisen JET4-ohjelman suoritti ja aloittaneessa JET5-ohjelmassa on 9 YM:n osallistujaa. Heistä 1 oli esimies ja muut johtavat hankkeita ja verkostoja.

- Merkittävimmät koulutusta edellyttäneet muutokset olivat Kiekun käyttöönotto sekä muuttoa vartenkin tehtävä tiedostojen ja myös yhteisten asiakirjojen järjestäminen. Runsasta Kiekukoulutusta täydennettiin Kieku-klinikoilla. Ajanhallinta: Omat ja yhteiset tiedot ojennukseen –koulutukseen osallistui yli 60 henkilöä ja muihinkin atk-koulutuksiin useita ryhmiä. A7-hanke tuotti esimiehille muutuskoulutusaineistoa, josta uusin on Muutospokkari. Myös OHKE-toiminnan kehittämiseksi järjestettiin kehittämisspäivä.

- Lakimiesharjoittelijoille järjestettiin 8-osainen lakimiesharjoittelijoiden ohjelma, jossa kouluttajina olivat pääosin YM:n asiantuntijat

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty): 3,5

3.7.3 Resurssit

HALlla on vuonna 2014 henkilöstövoimavaroja käytettävissä yhteensä 52 henkilötyövuotta. Yksikköön kuuluvasta henkilöstöstä on vähennetty ylimmän johdon esikunta (7htv). Tulossopimuksessa esitettyihin tavoitteisiin on varattu 15 htv ja tulossopimuksen ulkopuolisiin muihin tehtäviin 33 htv. Muita tehtäviä ovat vuotuiset tulosohjaukseen, toiminnan ja voimavarojen suunnitteluun ja seurantaan, ympäristöjärjestelmään ja tietohallintoon liittyvät tehtävät sekä hallintoyksikön tuottamat talous-, henkilöstö-, tietohallinto- ja virastopalvelut.

HALn henkilöstöstä ennakoidaan siirtyvän vuoden aikana eläkkeelle 4-5 henkilöä. HALssa on myös muuta tiedossa olevaa vaihtuvuutta mm. virkavapauksien johdosta, mikä on pyritty ottamaan huomioon tavoitteita asetettaessa. Isot muutoshankkeet (mm. toimitilahanke, hallinnonalan ohjaustoiminnon kehittäminen, Kiegun käyttöönotto, KEHU) työllistävät normaalien vuotuisten tehtävien ohella merkittävästi.

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	52	
Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	15	
Muut tehtävät (htv)	37	
Vakituiset (lkm)	49	
Määräaikaiset (lkm)	4	

HALn käyttöön on varattu vuodelle 2014 momentin 35.01.01 (ympäristöministeriön toimintamenot) määrärahaa edustukseen, työryhmiin, toimistomenoihin, kotimaan matkoihin ja koulutukseen yhteensä 63 000 euroa. Lisäksi yksikön käyttöön on varattu suunnittelu- ja kehittämismäärärahaa 50 000-60 000 sekä vuodelta 2013 siirtyvät n. 50 000 euroa, jotka on tarkoitus käyttää mm. Kieku-järjestelmän käyttöönottoon ja Aleksin 7-hankeeseen.

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	34 570	31 228	45 000	35 157
Edustus ja vieraanvaraus	2 340	2 576	3 000	2 656
Toimikunnat ja työryhmät			1 000	0
Kotimaan matkat	5 128	2 999	7 000	9 189
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	27 102	25 653	34 000	23 312
HENKILÖSTÖKOULUTUS	11 040	8 666	14 000	5 590

3.8 Kansainvälisten ja EU-asian yksikkö (KVE)

Kansainvälisten ja EU- asiain yksikkö vastaa asioista, jotka koskevat ministeriön monenkeskisen yhteistyön, ympäristöasioita koskevien Euroopan Unionin ulkosuhteiden, alueellisen yhteistyön, pohjoismaisen yhteistyön ja kahdensivulisen yhteistyön yhteensovittamista. Lisäksi kansainvälisten ja EU- asiain yksikkö hoitaa ympäristöministeriön toimialalle kuuluvien kansainvälisten sopimusten valmistelua ja voimaansaattamista sekä täytäntöönpanoa yhteistyössä osastojen ja yksiköiden kanssa. Yksikkö vastaa myös Euroopan unionin ympäristöpolitiikan ja yhteisön lainsäädännön valmistelun yhteensovittamisesta yhteistyössä osastojen ja

yksiköiden kanssa. Ministeriön osastot ja yksiköt hoitavat kansainvälistä yhteistyötä toimialallaan ja toimivat aloitteellisesti yhteistyön kehittämiseksi.

3.8.1 Vaikuttavuus

Kansainvälisen ympäristöhallinnon vahvistaminen ja ympäristötavoitteiden edistäminen YK-politiikassa

Kriittinen menestystekijä 1

Kansainväliseen ympäristöhallinnon vaikuttavuus on lisääntynyt ja toiminta tehostunut. Ympäristönäkökulma on vahvistunut YK-politiikassa ja vihreä talous on integroitunut osaksi kansainvälistä ympäristö-, talous- ja kehityspolitiikkaa.

Kuvaus:

- Vahvistetaan YK:n ympäristöohjelman UNEP:n asemaa kansainvälisessä ympäristöhallinnossa vaikuttamalla UNEP:n käynnissä oleviin muutoksiin.
- Vahvistetaan vihreän talouden näkökulmaa kansainvälisessä politiikassa sekä tuetaan vihreän talouden ja kestävän kulutuksen ja tuotannon tavoitteiden toteutumista kansainvälisissä prosesseissa ja aloitteissa.
- Vaikutetaan ympäristönäkökulman vahvistumiseen RIO+20 kokouksen päätösten toimeenpanossa ja erityisesti kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG:t) valmistelussa.
- Edistetään kansainvälisten ympäristösopimusten toteuttamista ja yhteistoimintaa erityisesti kemikaali- ja jättesopimusten sekä biodiversiteettisopimusten kesken.
- Vaikutetaan vuonna 2016 pidettävän maailmanlaajuisen Habitat III konferenssin valmisteluihin edistämällä Suomen keskeisiä prioriteetteja kestävän kaupungistumisen osalta.
- Osallistutaan kansainvälisten rahoitusjärjestelyjen luomiseen ja rahoituslaitosten toiminnan ohjaukseen sekä edistetään kansainvälisten ympäristösopimusten osapuolokokousten rahoituspäätösten toteutumista.

Mittarit:

- Suomen keskeisimmät näkemykset ovat osa kv. neuvottelujen lopputuloksia
- Ympäristöä sekä kestävää kulutusta ja tuotantoa tukevat tavoitteet ovat osa neuvoteltavaa SDG-kehikkoa
- Ympäristörahoituksen osuus Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen kokonaiskäytöstä
- Biodiversiteettisopimuksen resurssien tarvearviointi ja vahva tuki kv-neuvotteluihin
- Raportointi Århusin sopimuksen toimeenpanosta ja tavoitteiden toteutuminen osapuolokokouksessa

Henkilötyömääräarvio: 3 htv

Toteutuminen:

KVE jatkoi YK:n ympäristöohjelman UNEP:n voimakasta tukemista tiiviissä yhteistyössä UM:n kanssa. Rion kestävän kehityksen kokouksessa v. 2012 (Rio+20) sovittiin YK:n ympäristökokouksen ensimmäisen istunnon järjestämisestä v. 2014 (UNEA-1). **KVE osallistui aktiivisesti useiden keskeisten päätöslauselmien neuvotteluihin**, joista useat vahvistavat UNEPin asemaa kansainvälisessä ympäristöhallinnossa. **Käytännössä kaikki YM:n prioriteetit saatiin sisällytettyä loppuasiakirjaan**, joka ohjaa tulevaa maailmanlaajuista ympäristönsuojelutyötä.

UNEP-vaikuttamista tehtiin myös vuosittain järjestettävissä **Pohjoismaisissa konsultaatioissa** sekä EU-yhteistyön ja kahdenvälisen neuvottelujen kautta. KVE osallistui EU:n johtomaaryhmän jäsenenä maailmanlaajuista käsittelevän GEO-6:raportin valmistelujen käynnistämiseen syksyllä 2014.

UNEPin osavuositarkastuksen mukaan Rio + 20 konferenssissa asetetut tavoitteet UNEPin vahvistamiseksi ovat toteutumassa. UNEPin rahoitus on vahvistunut ja se on tehostanut sisäistä toimintaansa, mikä heijastuu toiminnan vaikuttavuudessa maailmanlaajuisesti. **Lähes kaikille YM:n esittämille UNEP-sihteeristön kautta rahoitettaville hankkeille saatiin rahoitus.** Lisäksi Suomi (UM) kaksinkertaisti vuotuisen tukensa UNEPin ympäristörahoitukseen. Vahva taloudellinen tuki lisää Suomen painoarvoa globaalissa ympäristöyhteistyössä.

KVE toimi aktiivisesti viiden YK-järjestön yhteisessä **PAGE-hankkeessa** (Partnership for Action on Green

Economy) **vihreän talouden edistämiseksi** kehittyvissä ja kehitysmaissa. Tavoitteena on tukea 30 maata niiden kehityksessä kohti vihreää taloutta v. 2020 saakka. KVE on onnistunut myötävaikuttamaan Suomen PAGE-rahoitukseen ja osallistunut hankkeen käynnistämiseen mm. vaikuttamalla ensimmäisten kohdemaiden valintaan. Suomi osallistui näkyvästi PAGE:n ensimmäiseen kansainväliseen korkean tason konferenssiin Dubaissa. **KVE osallistui myös kestävän kulutuksen ja tuotannon puiteohjelman (10YFP) toimeenpanoon johtoryhmän jäsenenä** ja vaikuttamalla Suomen rahoituksen kanavoimiseen puiteohjelmaan.

KVE vaikutti voimakkaasti kansallisesti, 10YFP johtoryhmässä, EU:ssa ja YK:ssa sen puolesta, että kestävä kulutus ja tuotanto saatiin sisällytetyksi YK:n kestävän kehityksen työryhmän (OWG) ehdotukseen **uusista kestävästä kehityksen tavoitteista**. Globaaleista tavoitteista (Post 2015) on määrä sopia v. 2015 syksyllä. Vaikuttamistyötä tehtiin myös kansallisella tasolla. Kestävä kulutus ja tuotanto sekä luonnonvarojen kestävä hoito ja käyttö luonnon kantokyvyn rajoissa sekä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen turvaaminen kirjattiin Suomen 7 temaattisen prioriteetin joukkoon.

Vuoden 2014 aikana YM pyrki KVE:n johdolla edistämään kansainvälisten **ympäristösopimusten toteuttamista ja yhteistoimintaa erityisesti kemikaali- ja jätesopimusten sekä biodiversiteettisopimusten kesken**. Esimerkiksi kemikaali- ja jätesopimusten synergiaprosessin on arvioitu tuottavan säästöä vuosittain 1,5 MUSD. KVE on neuvotteluissa edistänyt uuden elohopeasopimuksen (Minamatan sopimus) sihteeristön perustamista kemikaali- ja jätesopimusten sihteeristön osaksi ylimääräisten kustannusten välttämiseksi.

Kemikaali- ja jätesopimusten rahoitus pohjaa on vahvistettu kahden rinnakkaisen neuvotteluprosessin puitteissa. YK:n ympäristökokouksessa (UNEA-1) kokouksessa perustettiin erityisrahasto, joka tukee kehitysmaiden työtä erityisesti institutionaalisen kapasiteetin vahvistamiseksi. Uuden rahaston on tarkoitus tukea yhtäaikaaisesti neljää sopimusta. Maailman ympäristörahoituksen (GEF) 6. lisärahoituskierron myötä rahoitusta kemikaali- ja jätesopimuksille lisättiin 30% .

Biodiversiteettisopimuksen (CBD) 12. osapuolikokouksessa Etelä-Koreassa käynnistettiin luonnon monimuotoisuuteen liittyvän kuuden eri sopimuksen synergioiden tehostamisprosessi, jossa YM toimii työpajojen puheenjohtajana yhdessä Ghanan kanssa. Tavoitteena on tuottaa sisältöä UNEA-2:ssa (v. 2016) aiheesta hyväksyttävään päätöslauselmaan.

Kansalaisten tiedonsaantia, osallistumista päätöksentekoon ja muutoksenhakuoikeutta käsittelevän **Århusin sopimuksen** sekä sen alaisen päästörekestereitä koskevan pöytäkirjan (PRTR) osapuolikokouksen keskeinen saavutus YM:n kannalta oli työohjelmien rahoituksen vapaaehtoisuuden säilyttäminen.

Vuonna 2016 pidettävän maailmanlaajuisen **YK:n asuinyhdyskuntaohjelman 3. konferenssin (Habitat III)** valmistelu käynnistyi valmistelukomitean 1. kokouksessa New Yorkissa. Sisältökeskustelut käynnistyvät v. 2015.

Arvosana kokonaisuudesta 4

(1=Luovuttu, 2=EI toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty)

EU-vaikuttaminen

Kriittinen menestystekijä 2

Vaikuttaminen EU:n ympäristöpolitiikkaan ja -lainsäädäntöön on ennakoivaa ja tehokasta.

Kuvaus:

- Vaikutetaan yhdessä osastojen kanssa tulevan komission työohjelmaan (2015-2020) YM:n asettamien keskeisten tavoitteiden mukaisesti. Määritellään ministeriön EU-vaikuttamisen avaintavoitteet.
- Vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa käsittelyvaiheessa komissioon, muihin jäsenmaihiin erityisesti neuvostossa ja Euroopan parlamenttiin Suomen näkökantojen edistämiseksi.
- Vastataan EU:n ympäristöneuvostojen ja epävirallisten ympäristöministerikokousten valmistelusta. Huolehditaan siitä, että Suomen kannat yhteen sovitetaan asianmukaisesti ja riittävän varhaisessa vaiheessa ministeriön toimialaan kuuluvissa aloitteissa yhdessä ministeriön osastojen ja yksiköiden

kanssa.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministeriön EU-avaintavoitteet ja vaikuttamissuunnitelmat on päivitetty vuosittain. • Suomen keskeisimmät näkökohdat on saatu sisällytettyä aloitteiden käsittelyn eri vaiheissa ja erityisesti EU:n neuvostossa käsiteltyihin asioihin. • EU-hankkeiden valmistelussa on tunnistettu ja otettu huomioon EU-oikeuden vaatimukset.
Henkilötyömääräarvio: 2,2 htv
<p>Toteutuminen:</p> <p>KVE vastasi neljän virallisen EU:n ympäristöministerikokouksen ja kahden epävirallisen ministerikokouksen valmistelusta ja Suomen kantojen yhteensovittamisesta tiiviissä yhteistyössä osastojen kanssa. .</p> <p>Lisäksi KVE osallistui EU-hankkeiden oikeudellisten kysymysten valmisteluun. Säädöshankkeiden valmistelussa korostuivat erityisesti säädösvallan ja täytäntöönpanovallan siirtoon sekä oikeusperustaan ja toissijaisuusperiaatteeseen liittyvät kysymykset</p> <p>Ministeriön EU-painopisteet päivitettiin marraskuussa 2014 osana hallituksen EU-avaintavoitteiden määrittelyä. KVE tuki osastoja EU-painopisteiden määrittelyssä ja ennakkovaikuttamistyössä.</p> <p>Arvosana kokonaisuudesta 4 (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty)</p>

Venäjä-yhteistyö

<p>Kriittinen menestystekijä 3</p> <p>Suomeen kohdistuvat ympäristöhaitat ja -riskit vähenevät, kun ympäristönsuojelun taso Venäjällä paranee ja Venäjän ympäristölainsäädäntö on sopusoinnussa EU:n käytäntöjen kanssa.</p>
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varmistetaan Suomelle tärkeiden ympäristökysymysten sisällyttäminen EU:n ja Venäjän valmistella olevaan perussopimukseen ja vaikutetaan EU:ssa Venäjän kanssa käytävään vuoropuheluun erityisesti ilmastoasioissa. • Edistetään Pohjoisen ulottuvuuden ympäristötavoitteita Luoteis-Venäjällä ja muita Suomen kannalta tärkeitä Venäjä-tavoitteita alueellisten neuvostojen kautta. • Kahdenvälisen hankerahoituksen loppuessa toimitaan aktiivisesti ympäristörahoituksen lisäämiseksi monenkeskisen yhteistyön kautta. • Edistetään Suomenlahden suojelua johtamalla ja toteuttamalla Suomenlahti-vuotta 2014 • Vaikutetaan Venäjän mahdollisen OECD-jäsenyyden maatutkintaan ympäristösektorilla mm. osallistumalla keskusteluun Venäjältä edellytettävistä uudistuksista. • Tuetaan ympäristöministeriön ja Venäjän rakennusministeriön välisen rakentamista koskevan työryhmän perustamista.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Venäjän sitoutumisen aste alueelliseen ja EU:n ja Venäjän väliseen ympäristönsuojeluyhteistyöhön • Kahdenvälisen korkean tason tapaamisten määrä • Ympäristöyhteistyön linjaukset laadittavissa asiakirjoissa sekä näkyvyys korkean tason tapaamisissa • Suomenlahti-vuoden 2014 toteutus ja näkyvyys • Rakentamista koskevan yhteistyöryhmän perustaminen
Henkilötyömääräarvio: 1,3 htv + 1 htv (ulkopuolelta)
<p>Toteutuminen:</p> <p>Venäjän toimet Krimillä vaikuttivat voimakkaasti Venäjää koskevaan kansainväliseen ympäristöyhteistyöhön mukaan lukien rahoitus, sekä EU:n ja Venäjän välisiin suhteisiin. Itämeren alueella Venäjä on kuitenkin indikoinut halukkuutta ympäristöyhteistyön jatkamiseen.</p>

EU:n ja Venäjän keskusteluyhteys on heikko eikä **perussopimuksesta ole käyty jatkoneuvotteluja**. Venäjän **OECD-jäsenyysedellytysten tutkinta on keskeytetty** kaikilla sektoreilla.

Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden rahoitusta (n. 55 miljoonaa €) **ei ole voitu kohdentaa** Venäjän hankkeisiin. Tämä johtuu ennen muuta Euroopan jälleenrakennuspankin EBRD:n päätöksestä lopettaa uusien hankkeiden valmistelu. NEFCO (Nordic Environment Finance Corporation) jatkaa tapauskohtaisesti ympäristöhankkeiden lainoittamista. EU:n rajat ylittävän yhteistyön ENPI CBC –ohjelmien (European Neighbourhood and Partnership Instrument, Cross Boarder Cooperation) valmistelua on jatkettu.

Suomenlahti-vuoden tavoitteet ovat poliittisesta kriisistä huolimatta toteutuneet varsin hyvin, vaikka toiminnan poliittinen ulottuvuus ei ole ollut toivotun tasoista. Hankkeen näkyvyys kaikissa kolmessa ranta-valtiossa (Suomi, Viro, Venäjä) on ollut hyvällä tasolla. Maiden yhteistyö tutkimustoiminnassa on ollut intensiivistä. Suomenlahti-vuoden 'tuotteet', tila-arvio ja suositukset sekä mahdollinen deklaraatio viimeistellään 2015 kuluessa.

Ympäristöministeriön ja Venäjän rakentamisen, asumisen ja kunnallistalouden ministeriön välinen yhteisymmärryspöytäkirja (MoU) yhteistyöstä rakentamisen alalla on neuvoteltu valmiiksi. Se on kuitenkin edelleen Venäjän ulkoministeriön tarkistettavana ja epävarmuutta aiheuttaa mm. perustettavan yhteistyöryhmän suhde suomalais-venäläiseen talouskomissioon. Prosessia on hidastanut rakentamisen alan vastuiden siirtyminen Venäjällä ministeriöstä toiseen.

KVE on toiminut aktiivisesti **Barentsin euroarktisen neuvoston ympäristötyöryhmässä**, jonka puheenjohtajuus on Venäjällä. Työssä on pyritty vahvistamaan Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuusrahas- ton ja Barentsin alueella priorisoitujen saastuttajien (hot spot) eliminointiprosessin yhteyttä. Arktisen neuvoston Project Support Instrument – rahoitusinstrumentti on aloittanut toimintansa Venäjän rahoitusosuuden kanavoiduttua NEFCO:n hallinnoitavaksi. KVE on NEFCO:n hallituksen jäsen. PSI kohdistuu alkuvaiheessa ensisijaisesti Venäjällä toteutettaviin hankkeisiin, sillä suurin rahoitus on Venäjällä.

Kahdenvälisiä ministeritapaamisia ei ole ollut. Kansliapäällikkö Pokka on tehnyt useita vierailuja Venäjälle, mm. Suomenlahti-vuoden yhteydessä. Hän myös osallistui toukokuussa panelistina Pietarin talousfoorumien yhteydessä järjestettyyn rakentamista koskeneeseen suomalais-venäläiseen seminaariin.

Arvosana kokonaisuudesta 3

(1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Barents-, arktinen ja pohjoismainen yhteistyö

Kriittinen menestystekijä 4

Pohjoisten alueiden ympäristöyhteistyön vaikuttavuus ja synergiaedut ovat lisääntyneet

Kuvaus:

- Vastataan pohjoisten alueiden ympäristöyhteistyön yhteensovittamisesta ja vahvistetaan ympäristösynergioita Arktisen neuvoston, Barentsin euro-arktisen neuvoston (BEAC) ja Pohjoismaiden ministerineuvoston välillä.
- Toteutetaan Suomen arktista strategiaa (2013).
- Vaikutetaan siihen, että ihmisen toiminnasta arktiselle alueelle aiheutuvat ympäristövaikutukset ja –riskit otetaan huomioon Suomen ja EU:n linjauksissa, jotka koskevat arktisten luonnonvarojen hyödyntämistä ja meriliikennettä.
- Koordinoidaan Pohjoismaisen ministerineuvoston ympäristöyhteistyötä sekä pohjoismaiden pääministeri- ja ministeri- "Vihreä Kasvu" -suositusten toimeenpanoa ympäristöasioissa ja osallistutaan NEFCOn toimintalinjausten tarkistamiseen

Mittarit:

- PMN -ympäristöohjelman (2013-2018) ja pääministeri- ja ministeri- "Vihreä Kasvu" -suositusten toimeenpano. PMN:n resurssien kohdentuminen Suomen aloitteisiin.
- Ympäristönäkökulman vahvuus linjauksissa ja toimeenpanossa
- Puheenjohtajuudet (Arctic Contaminants Action Program (ACAP) ja Adaptation Actions for a Changing Arctic (AACAA) –hankkeen Barents-osuuden kokonaisjohto sekä teemakohtaiset johtomaavastuut) ja Suomen tavoitteiden toteutuminen.
- KVE:n vastuulla olevat IBA hankkeet ja ehdotukset

Henkilötyömääräarvio: 1,3 htv + 0,6 htv (ELY) + 0,3 htv (ulkopuolelta)

Toteutuminen:

KVE on tukenut UM:n hoitamaa Suomen puheenjohtajuutta **Barentsin euroarktisessa neuvostossa** ja osallistunut aktiivisesti neuvoston **ympäristöryhmän työhön**. Työryhmän puheenjohtajuusvuorossa on Venäjä. Keskeinen edistettävä hanke on ollut ympäristöä saastuttavien kohteiden arviointi ja merkittävien saastuttajien, ns. hot spotien ympäristönsuojelun tason parantaminen yhteistyössä Arktisen neuvoston ACAP:n (Arctic Contaminants Action Programme) kanssa. YM on vastannut **ACAP:in puheenjohtajuudesta** 2012-15.

KVE on tehnyt läheistä yhteistyötä IBA-rahoituksen (IBA-Itämeri, Barents ja Arktinen) ohjaamiseksi YM:n priorisoimiin tarpeisiin. IBA-rahoitus on mahdollistanut useiden **Arktisen strategian** tavoitteita toteuttavien hankkeiden käynnistymisen: KVE:n aloitteesta käynnistetyillä hankkeilla tuetaan **alueellisten ilmastonmuutosstrategioiden** laatimista ja toimeenpanemista. IBA-rahoitusta on käytetty myös Barentsin **luonnonsuojelualueverkoston** projektin esittelyyn biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksessa Etelä-Koreassa samoin kuin **Arktisen neuvoston AACAA-hankkeeseen** (Adaptation Actions for a Changing Arctic). YM:n aloitteesta pidettiin Helsingissä YK:n Biodiversiteettisopimuksen arktisia meriä koskeva **kansainvälinen asiantuntija-kokous (EBSA)**, jonka tulosten vahvistamiseen CBD COP-12:ssa vaikutettiin onnistuneesti. Myös VN:n päätöksentekoa tukevan selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoitusta on onnistuttu suuntaamaan arktisen strategian toteutukseen.

KVE on onnistunut vaikuttamaan Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoituksen suuntaamiseen Suomelle tärkeisiin arktisen ja Barentsin yhteistyön hankkeisiin. PMN-ympäristöohjelman toimeenpanoa tuettiin mm. Suomen ja UNEP:n vetämän kansainvälisen Planetary Boundaries-seminaarin kautta. Vihreä kasvu hankkeilla edistetty kiertotalousajattelua ja kemikaaliasioissa vaikutettu komissioon.

KVE on osallistunut NEFCOn (Nordic Environment Finance Corporation) hallituksen jäsenenä NEFCOn toimintalinjausten tarkistamiseen Ukrainan tilanteen johdosta. Venäjällä toimimista harkitaan hankekohtaisesti ja EU:n sanktioiden mukaisesti, Ukrainassa jatketaan panostuksia erityisesti kunnallissektorin energia-tehokkuushankkeisiin.

Arvosana kokonaisuudesta 4

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Jatkuvaluonteiset asiantuntijatehtävät ja -palvelut

Kriittinen menestystekijä5. Kv- ja EU-yhteistyön oikeudelliset ja muut asiantuntijatehtävät sekä tukipalvelut varmistavat osaltaan ministeriön velvoitteiden oikea-aikaisen hoidon ja tehokkaan vaikuttamisen.

Kuvaus:

- Vastataan EU:n tuomioistuinasioden, komission käynnistämien rikkomusmenettelyjen ja EU:n institutionaalisten asioiden valmistelusta ja niihin liittyvästä informoinnista ministeriössä. Toimitaan yhteyspisteenä EU Pilot –selvityspyyntöjen käsittelyssä ja avustetaan osastoja niitä koskevien ministeriön vastausten valmistelussa.
- Hoidetaan ministeriön sisäisesti sovitun työnjaon mukaisesti kansainvälisten velvoitteiden valmistelu, hyväksyminen ja voimaansaattaminen sekä tuki kansainväliseen ja valtiosääntöoikeuteen liittyvissä kysymyksissä ja koordinoidaan ministeriön ihmisoikeusliitännäiset toiminnot ja kannanotot.
- Valmistellaan aineistot ja järjestetään ministereiden ja ministeriön johdon kansainvälisiä ja EU-tapaamisia. Mahdollisuuksien mukaan sisällytetään vierailuihin suomalaisen ympäristöosaamisen ja –teknologian viennin edistämistä.
- Suunnitellaan ministeriön kansainvälisten toimintamenomäärärahojen, kv-yhteistyön jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien kohdentaminen ministeriön painopisteisiin ja seurataan määrärahojen käyttöä.
- Vastataan ympäristöministeriössä ulkoasiainministeriölle kohdistettavien kehitysyhteistyömäärärahaohjelmien koordinoinnista ja lisätään valtionhallinnossa ympäristöministeriön roolia ympäristösektorille osoitettujen ODA-varojen käytön ohjaamisessa.
- Vastataan ministeriön EU-tietopalvelusta ja -asiakirjahallinnasta.

Mittarit:

- EU:n tuomioistuinasioden ja rikkomusmenettelyjen määrä ja päätökset.
- Valmistettujen vierailujen määrä. Kansainvälisten velvoitteiden allekirjoittamista, hyväksymistä ja voimaansaattamista koskevien säädösten sekä neuvotteluvaltuuskuntien asettamista koskevien päätösten määrä. Eduskunnalle toimitettavien kansainvälisiä velvoitteita koskevien hallitusten esitysten, kirjelmien ja selvitysten määrä.
- KV-määrärahapäätökset säännöllisesti intranetissa
- Kehitysyhteistyöhanke-esityksistä annettujen lausuntojen määrä ja hanke- yms. esitykset UM:lle

Henkilötyömääräarvio: (EU-ryhmä 2,4 htv + KV-ryhmä 2,3 htv)

Toteutuminen:

KVE vastasi EU:n tuomioistuinasioden ja komission rikkomusmenettelyjen seurannasta ja valmistelusta ministeriössä. Ministeriön johto ja osastot pidettiin tietoisina käynnissä olevista rikkomusmenettelyistä ja niiden seuraamuksista. Yksikkö toimi komission selvityspyyntöjen (EU Pilot) yhteyspisteenä ja avusti osastoja niitä koskevien ministeriön vastausten laadinnassa.

Kansainvälisten velvoitteiden valmistelu, hyväksyminen ja voimaansaattaminen hoidettiin laadukkaasti ja oikea-aikaisesti. Hyväksyttiin neljä valtiosopimusta tai sopimuksen muutosta ja saatettiin voimaan kolme. Osallistuttiin kolmen valtiosopimuksia koskevan hallituksen esityksen valmisteluun. Valmisteltiin 15 neuvotteluvaltuuskuntaa koskevaa asettamispäätöstä ja 30 lausuntoa. Osallistuttiin aktiivisesti valtioneuvoston perus- ja ihmisoikeusverkoston työhön. Valtioneuvosto antoi ihmisoikeusselontekonsa eduskunnalle syksyllä 2014.

Vienninedistämistä tehtiin TeamFinland-sateenvarjon alla painopisteinä Brasilia ja Kiina. KVE vastasi korkean tason vierailuiden, ml. vienninedistämismatkat, käytännön järjestelyistä ja sisällön valmistelusta. Ympäristöministeri vieraili vienninedistämismatkalla Brasiliassa yhdessä yritysvaltuuskunnan kanssa. Kiinaan tehtiin useita korkean tason matkoja, joista ympäristöministerin ja asuntoministerin matkat yhdessä yritysvaltuuskuntien kanssa. Lisäksi kansliapäällikkö vieraili Kiinassa.

Yhteisymmärryspöytäkirjoja tehtiin Brasilian ympäristöministeriön, Kiinaan rakentamisesta vastaavan

ministeriön sekä alueenkäytöstä ja luonnonvaroista vastaavien ministeriöiden kanssa. Lisäksi Kiinan ympäristönsuojeluministeriön kanssa sovittiin Pekingiin keskittyneen hankkeen sisällön ja alueen laajentamisesta. Ministeriössä vieraili useita korkean tason henkilöitä, mm. Kiinasta, Brasiliasta, Japanista, Tunisiasta, Etelä-Afrikasta, Namibiasta, Ranskasta, Virosta ja YK- ja rahoitusorganisaatioista.

KVE vastasi suurelta osin **SuomiAreenan** yhteydessä järjestetyn kansainvälisen ilmastopaneelin käytännön järjestelyistä ja toteutuksesta. Korkean tason kansainvälisten vieraiden palaute oli erittäin positiivista.

Ministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen ulkomaan virkamatkoihin varattiin yhteensä 1 500 000 € Koko- uksiin osallistuvien määrää karsittiin mahdollisuuksien mukaan kuitenkin heikentämättä asioiden hoitamista. Video- ja muun kauko-osallistumisen tekniikan käyttöön on rohkaistu. Matkoihin käytetty rahamäärä tulee olemaan jonkin verran yli 1 000 000 €

Kv-määrärahan käyttösuunnitelma, jossa näkyi tehdyt päätökset, päivitettiin intraan noin kahden kuukauden välein. Ulkomaan matkamäärärahojen käytöstä informoitiin johtoryhmää keväällä ja alkusyksystä sekä seurattiin matkasuunnitelman toteutumista.

Arvosana kokonaisuudesta 4

(1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.8.2 Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä 1

Työtyytyväisyys on vähintään hyvällä tasolla kaikilla vm-barometrin mittareilla mitattuna.

Kuvaus (v. 2015):

- Tunnistetaan työtyytyväisyyttä huonontavat tekijät, laaditaan keskipitkän aikavälin suunnitelma tilanteen korjaamiseksi ja toteutetaan välittömiä toimenpiteitä.

Mittarit:

- Suunnitelmat
- Toimenpiteet
- Työtyytyväisyysbarometri:

	2014	2014		2015
	YM toteuma	KVE tavoite	KVE toteuma	KVE tavoite
Kehittymisen tuki	3,36	≥ 3,4	3,28	≥ 3,4
Työolot	3,61	≥ 3,4	3,49	≥ 3,4
Tiedon kulku	3,45	≥ 3,3	3,33	≥ 3,3
Palkkaus	3,02	≥ 3,0	3,15	≥ 3,0
Johtaminen	3,60	≥ 3,6	3,59	≥ 3,6
Työilmapiiri ja yhteistyö	3,89	≥ 3,9	3,81	≥ 3,9
Sisältö ja haasteellisuus	3,76	≥ 3,8	3,76	≥ 3,8

Toteutuminen:

VM-barometrillä mitattuna tavoitteet käytännössä saavutettiin ja osin ylitettiin. Suurin ongelma on tavoitteiden ja käytettävissä olevien henkilöresurssien epäsuhta. Työmäärä kasvaa ajoittain erittäin suureksi, ja varsinkin matkojen aiheuttama rasitus näkyy henkilöstön jaksamisessa. Matkat vaikeuttavat myös henkilökohtaisten asioiden ja suhteiden hoitoa.

Samaan aikaan käynnissä olevat hallinnon ja ministeriön kehittämishankkeet (esim. VNHY, strategiatyö, organisaatiouudistus, muuttoprojekti) ovat tuoneet lisää räsistusta varsinaisten tehtävien hoidon rinnalle. Myös vakanssien täyttämättä jättäminen (EU-ryhmä, vaikutus maaliskuuhun 2015 asti ja yksikön johtajan tehtävien yhdistäminen kv-ryhmän päällikön tehtävään) on pakottanut voimakkaaseen priorisointiin.

Yksikkökokouksessa todettiin, että VM-barometrin tulokset eivät edellytä yksikön omien kehittämishankkeiden käynnistämistä, mutta toimintaa ja toimintatapoja voidaan kehittää koko ajan osana normaalia työn tekemistä.

KVE:n henkilöstölle järjestettiin ulkopuolisen konsultin tuella koulutuspäivä omien luontaisten taipumusten tunnistamisesta ja erilaisuuden huomioimisesta yhteistyössä. Päivää pidettiin onnistuneena.

Arvosana 4

(1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 2

Osaamisen kehittäminen on ennakoivaa ja suunnitelmallista ja kehittymiseen järjestetään mahdollisuuksia.

Kuvaus:

- Osaamisen kehittämistarpeet tunnistetaan, kehittämisen tueksi laaditaan realistiset suunnitelmat, joita toteutetaan
- Ohjelmistojen käytön osaamista parannetaan
- Varaudutaan tulevaan muuttoon mm. kehittämällä työtapoja.

Mittarit:

- Työtyytyväisyysraportin antamat tulokset
- Muutto, asiakirjojen uudellinen käyttö ja säilytys sujuvat mutkattomasti.
- Koulutuspäivien määrä

Toteutuminen:

Henkilöstö on osallistunut mm. kielikoulutukseen (englanti, ranska, ruotsi) ja YM:n järjestämiin erillisiin tilaisuuksiin mm. ohjelmistotyökalujen käytöstä. Yksikkö on ollut ensimmäisten joukossa hyödyntämässä ryhmätyöhön tarkoitettuja työkaluja.

Työajankirjaus on ollut haasteellista mm. uuteen järjestelmään siirtymisen vuoksi. Koulutuspäivien lukumäärä ei ole selvillä. Koulutukseen osallistumista on haitannut työtehtävien suuri määrä, arvion mukaan koulutuspäivien lukumäärä ja pieneksi.

Muuttovalmisteluihin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan. Vanhojen arkistojen läpikäynti on ollut työlästä.

Arvosana 3

(1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.8.3 Resurssit

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	19	19
Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	13	13
Muut tehtävät (htv)	6	6
Vakituiset (lkm)	19	19
Määräaikaiset (lkm)	-	-

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	49 437	32 430	52 000	31 546
Edustus ja vieraanvaraisuus	1 051		1 000	838
Toimikunnat ja työryhmät	0	0	0	0
Kotimaan matkat	6 820	3 620	8 000	2 701
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	38 566	28 810	43 000	28 007
HENKILÖSTÖKOULUTUS	2 941	6 145	6 000	2 373

3.8.4 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Kriittinen menestystekijä 1 Henkilöstö- ja muut resurssit ovat tasapainossa asetettujen tavoitteiden kanssa
<p>Kuvaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matkustamisen määrää ja kustannuksia vähennetään mm. käyttämällä videoneuvotteluja, pienentämällä valtuuskuntien keskimääräistä kokoa ja parantamalla matkojen ennakoivaa suunnittelua. • Johtamisen, suunnittelun ja seurannan menettelytapoja kehittämällä varmistetaan, että henkilöstön tehtävien jako ja kuormitus on tasapuolinen. • Otetaan huomioon hallitusohjelman painopisteet kansainvälisten yhteistyön määrärahojen ohjaamisessa.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työpanoksen ja menojen toteumat • Matkojen määrä ja yksikkökustannukset / hlö • Arvio kuormituksen jakautumisesta (Itsearviointi)
<p>Toteutuminen:</p> <p>KV-määrärahojen käyttö on ollut YM:n tasolla erittäin maltillista. Ministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen ulkomaan virkamatkoihin varattiin yhteensä vuodelle 2014 1 500 000 € Kokouksiin osallistuvien määrää karsittiin mahdollisuuksien mukaan kuitenkin heikentämättä asioiden hoitamista. Matkoihin käytetty rahamäärä vuonna 2014 tulee näillä näkymin olemaan jonkin verran yli 1 000 000 €, kun se vuonna 2008 oli peräti 1 680 000 € ja on siitä vähitellen pienentynyt ollen vuonna 2010 1 480 000 € ja vuonna 2013 noin 1 300 000 €. Ulkomaan matkavuorokausien lukumäärä on vuosittain alentunut vuoden 2008 noin 4130:sta ollen vuonna 2010 noin 3220 ja vuonna 2013 2030 vrk. Vuodelle 2016 asetettu tavoite 2000 vrk ollaan hyvin saavuttamassa. Video- ja muun kauko-osallistumisen tekniikan käyttöön on rohkaistu. Vuonna 2014 ministeriön Foorumi ja Kastelli kokoushuoneiden videokokoustekniikkaa on käytetty yhteensä lähes tuhat tuntia.</p> <p>KV-määrärahojen suunnittelun prosessia on onnistuttu jonkin verran yksinkertaistamaan, ja työ jatkuu vuonna 2015.</p> <p>Henkilöstön työnjako ja kuormituksen tasapuolinen jakautuminen edellyttävät edelleen työtä. Paikoin rön-syjen ja tulostavoitteiden ulkopuolisten tehtävien karsiminen on osoittautunut vaikeaksi. Tasapuolisen kuormituksen toteutuminen on erittäin vaikeaa henkilöstön erilaisten osaamis- ja kokemusprofiilien vuoksi.</p> <p>Arvosana 4</p> <p>(1=Luovuttu, 2=Et toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty)</p>

3.9 Viestintäyksikkö (VIE)

Viestintäyksikkö vastaa ministeriön ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä yhteistyössä osastojen ja yksiköiden kanssa. Yksikkö vastaa myös tietopalveluista ja julkaisu-toiminnasta.

3.9.1 Vaikuttavuus

Kriittinen menestystekijä 1 Tuetaan ministerien, ministeriön muun johdon sekä poikkileikkaavien teemojen viestintää
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none">• Ministerien ja muun johdon käytössä on viestintään tarvittava tuki, osaaminen ja laadukkaat viestintävälineet• Varaudutaan hoitamaan ministerien toimeksiannot, jotka tulevat usein lyhyellä varoitusaajalla ja edellyttävät nopeaa reagoitua• Vahvistetaan osastorajat ylittävien teemojen viestintää ja ennakoitua YM:n strategian mukaisesti• Suunnitellaan ja toteutetaan viestinnälliset ratkaisut YM:n uuden strategian toimeenpanossa
Mittarit/tunnusluku: <ul style="list-style-type: none">• Asiakastytyvyys, mediaseurannan tulokset, ministerien medianäkyvyyden analyysi, henkilökohtaisten vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none">• Yllättävä ja mahdollisesti pitkäaikainen poliittinen kriisi, muutokset valtioneuvoston toimivaltasuhteissa
Henkilötyömääräarvio: 2 htv
<i>Toteutuminen: 4</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 2 Tuetaan rakennetun ympäristön osaston strategiaa ja toimintaa viestinnän keinoin
Kuvaus: Keskeisten strategisten kysymysten viestintä:
Kohtuuhintainen asuminen ja ikääntyneiden asuminen <ul style="list-style-type: none">• Viestitään kohtuuhintaisen asumisen edistämistoimista• Tehostetaan ikääntyneiden asumiseen liittyvää viestintää
Rakentamisen laatu <ul style="list-style-type: none">• Tuetaan viestinnällä työtä, jolla rakennuksista pyritään saamaan energiatehokkaampia.• Linkitetään rakentamisen energiatehokkuus entistä tiiviimmin ilmastokeskusteluun.• Jatketään verkostomaista viestintäyhteistyötä. Tiivistetään yhteistyötä YM:n ilmasto- ja energiaviestinnän välillä.• Tuetaan viestinnällä hyvään elinympäristöön ja rakentamisen laatuun liittyviä lainsäädäntöhankkeita, kuten rakennuksen suunnittelua ja viranomaisvalvontaa koskevien asetusten uudistamista, esteettömyyssääntelyn uudistamista, rakennusvalvontojen yhdistämistä suuremmiksi yksiköiksi sekä melun ohjearvoista annettavan asetuksen uudistamista.• Tuetaan viestinnällä Suomen rakentamismääräyskokoelman uudistustyötä.• Kosteus- ja hometalkoissa tehdään vaikuttavaa kansalaisviestintää, jonka ansiosta kosteus- ja homeongelmia pystytään ennaltaehkäisemään tehokkaammin.
Kaupunkiseutujen kehittäminen <ul style="list-style-type: none">• Tehdään suunnitelmallista viestintää metropolilakivalmistelun vaiheista ja etenemisestä yhdessä VM:n kanssa.• Viestitään säännöllisesti MAL-aiesopimusten toteutumisesta ja pidetään esillä seudullisen suunnittelun ja yhteistyön tärkeyttä.

<ul style="list-style-type: none"> Viestitään Asuinalueiden kehittämisohjelman hankkeiden tuloksista, hyvistä esimerkeistä tai hankkeiden esiin tuomista haasteista yhteistyössä viestintätoimistokumppanin kanssa
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Asiakastyytyväisyys, viestinnän vaikuttavuus, viestintäsuunnitelmien kattavuus ja toteuttaminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, muutokset toimintaympäristössä tai yhteiskunnallisessa keskustelussa.
Henkilötyömääräarvio: 1,5 htv
<i>Toteutuminen:4</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 3 Tuetaan luontoympäristöosaston strategiaa ja toimintaa viestinnän keinoin
Kuvaus: Keskeisten strategisten kysymysten viestintä: <p>Vesien tilan ja vesiensuojelun kansallinen viestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Viestinnän tärkein tehtävä on lisätä ravinnekierrätyksen sekä siihen liittyvän ohjelman ja hankkeiden tunnettuutta erityisesti ravinteiden tuottajien/käyttäjien sekä päättäjien keskuudessa. Lisäämme viestinnällä tietoa vesien tilasta sekä kansallisesta vesiensuojelupolitiikasta ja siihen vaikuttamisesta (ehdotukset vesienhoitosuunnitelmiksi ja niihin liittyvä kuuleminen; merenhoitosuunnitelman seurantaohjelma sekä pohjavesien suojelusuunnitelmiin ja luokitukseen liittyvä HE, maatalouden vesiensuojelu). <p>Kansainvälinen Itämeriviestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Viestinnällä tuetaan Suomenlahtivuoden 2014 poliittista painoarvoa. Tehdään viestinnän avulla Suomessa tunnetuksi ympäristöministeriön kantoja ja työtä Itämeren suojeluun liittyvässä kansainvälisessä yhteistyössä (HELCOM, IMO ja EU). <p>Kansallinen luonnonsuojeluviestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnitelmallisella viestinnällä tuetaan kansallista luonnonsuojelupolitiikkaa, erityisesti luonnonsuojelun alueiden ja -ohjelmien tavoitteiden toteutumista. Vuoden tärkeimmät tehtävät ovat soidensuojeluohjelmaan, uusiin kansallispuistoihin ja luonnonsuojelulain uudistamiseen liittyvä viestintä. <p>Luonnon monimuotoisuusviestinnän verkosto</p> <ul style="list-style-type: none"> Ympäristöministeriö johtaa valtionhallinnon luonnon monimuotoisuusviestintäryhmää niin, että yhteistyöllä tehdään biodiversiteettistrategiaa ja -toimintaohjelmaa tukevaa viestintää. Uutena asiana huomioidaan erityisesti geenivaralainsäädäntö. <p>Kansainvälinen luonnon monimuotoisuusviestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Viestinnällä kasvatetaan tietoisuutta ja kiinnostusta luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävänsä käytön kansainvälisistä raameista. Viestintä kytkeytyy erityisesti CBD COP12 -kokoukseen, joka järjestetään Etelä-Koreassa 6.-17.10.2014.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Asiakastyytyväisyys, viestinnän vaikuttavuus, viestintäsuunnitelmien kattavuus ja toteuttaminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, muutokset toimintaympäristössä tai yhteiskunnallisessa keskustelussa.
Henkilötyömääräarvio: 1 htv
<i>Toteutuminen:4</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 4 Tuetaan ympäristönsuojeluosaston strategiaa ja toimintaa viestinnän keinoin
Kuvaus: Keskeisten strategisten kysymysten viestintä: <p>Kansainvälinen ja EU:n ilmastopolitiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> Viestitään monipuolisesti ja läpi vuoden ilmastoneuvottelujen etenemisestä kohti Pariisin osapuoli-

<p>kokousta vuonna 2015.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteista ja niiden valmistelusta erityisesti monipuolista mediaviestintää painottaen <p>Kansallinen ilmastopolitiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään ilmastolaista avoimesti ja keskusteluun kannustaen. Vahvistamme ympäristöministeriön ilmasto- ja energiapolitiikan yhteisiä viestejä. <p>Vahva viestintäyhteistyö ilmastopolitiikassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vahvistamme valtionhallinnon ilmastoviestinnän yhteistyötä ilmastomuutoksesta käytävän julkisen keskustelun lisäämiseksi. <p>EU:n ilmansuojelulainsäädännön uudistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään EU:n ilmansuojelulainsäädännön uudistamisesta ennakoivasti ja monipuolisesti sekä mahdolliset sidosryhmien huolet tunnistaen. <p>Viestintä ympäristöhaitoista ja -riskeistä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään ympäristöministeriön työstä ympäristöriskejä aiheuttavan yritystoiminnan korvaus- ja vastuujärjestelmien kehittämiseksi. • Osallistutaan aktiivisesti kansallisen kemikaaliviestintäverkoston toimintaan ja sen viestintäohjelman toimeenpanoon. <p>Kestävä kulutus ja tuotanto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankitaan aktiivisesti KULTU-viestintään uusia kumppaneita. • Sovitetaan biotalousstrategian, materiaalitehokkuusohjelman ja luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvää viestintää tukemaan KULTU-viestintää. <p>Kestävän kehityksen edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuetaan kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen viestintää yhdessä viestintätoimiston kanssa.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakastyytyväisyys, viestinnän vaikuttavuus, viestintäsuunnitelmien kattavuus ja toteuttaminen
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, muutokset toimintaympäristössä tai yhteiskunnallisessa keskustelussa.
<p>Henkilötyömääräarvio: 1 htv</p>
<p>Toteutuminen:4</p>
<p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</p>

<p>Kriittinen menestystekijä 5</p> <p>Tuetaan kansainvälisten ja EU-asioiden yksikön strategiaa ja toimintaa viestinnän keinoin</p>
<p>Kuvaus: Keskeisten strategisten kysymysten viestintä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään kansainvälisistä ilmastoneuvotteluista ja IPCCn arviointiraporteista • Viestitään ympäristöministeriön Suomen arktisen strategian toimeenpanosta.
<p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakastyytyväisyys, viestinnän vaikuttavuus, viestintäsuunnitelmien kattavuus ja toteuttaminen
<p>Riskit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, muutokset toimintaympäristössä tai yhteiskunnallisessa keskustelussa.
<p>Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv</p>
<p>Toteutuminen:4</p>
<p>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</p>

<p>Kriittinen menestystekijä 6</p> <p>Aktiivinen ja osallistava työyhteisöviestintä tukee ministeriön strategiaa ja kehittämisprosesseja sekä työtyytyväisyyttä talossa.</p>
<p>Kuvaus:</p> <p>Strategisesti suunniteltu ja toteutettu viestintätuki keskeisille sisäisille hankkeille sekä työtyytyväisyyttä kasvattavat sisäisen viestinnän prosessit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan sisäisen viestinnän tuki (esim. intrautisointi, henkilöstöinfot) keskeisille sisäisille hank-

keille, kuten KIEKU, VYVI-palvelut, Aluehallinnon ohjaustoiminto (OHKE), strategiauudistus, Aleksis7, KEHU ja henkilöstöbarometrit.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Talon sisäinen asiakastyytyväisyys, viestinnän vaikuttavuus, viestintäsuunnitelmien kattavuus ja toteuttaminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, muutokset toimintaympäristössä
Henkilötyömääräarvio: 0,8
Toteutumisen:4
Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

Kriittinen menestystekijä 7 Toteutetaan SuomiAreena 2014 -pääyhteistyökumppanuus
Kuvaus: YM toimii SuomiAreenan pääyhteistyökumppanina 2014 <ul style="list-style-type: none"> Suunnitellaan ja toteutetaan ministeriön vastuualueella olevat tapahtumat: kansainvälinen ilmasto-keskustelu (yhteistyössä KVE:n ja YSO:n kanssa), asumiseen liittyvä keskustelu (yhteistyössä RY-MOn kanssa) sekä sidosryhmätapaaminen (yhdessä STM:n kanssa) Koordinoidaan ympäristöhallinnon tapahtumia ja annetaan niihin tarvittava tuki
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Tilaisuuksien sisällöllinen ja tekninen onnistuminen, osallistujamäärät, palaute
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, resurssiongelmat, kumppanien (sisäiset ja ulkoiset) sitoutuminen
Henkilötyömääräarvio: 0,7 htv
Toteutumisen:5 <i>Asetetut tavoitteet toteutuivat, minkä lisäksi tehtiin ylimääräisiä ennakoiduttomia tehtäviä. Palaute (sisäinen ja ulkoinen) oli kiitettävä.</i>
Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.9.2 Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä 1 Kehitetään verkkoviestintää niin, että olemme oman viiteryhmämme edistyksellisin verkkoviestijä viestintästrategiakauden päätyttyä 2015
Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet: Ympäristöministeriön sosiaalisen median läsnäolon ja vaikuttavuuden lisääminen <ul style="list-style-type: none"> Jatketaan aktiivista osallistumista Twitterissä ja otetaan vuoden aikana käyttöön uusia kanavia (Facebook). Tarjotaan sosiaalisen median koulutusta henkilöstölle. Verkkoviestinnän välineiden ja välineosaamisen kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan YM:n omaa videotuotantoa ja käytetään liikkuvaa kuvaa vahvemmin osana muuta viestintää. Uudistetaan intranet Sisällöntuotannon ja päivittäjäverkoston vakiinnuttaminen ja kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> Vakiinnutetaan verkkopalveluiden hallintomallin sisällön ylläpito ja -kehitysryhmän toiminta Vahvistetaan ja aktivoidaan YM:n sisäisen päivittäjäverkoston toimintaa verkkosivujen ylläpidossa Vakiinnutetaan englanninkielisten sivujen päivitys osaksi jatkuvaa viestintää
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Verkkosivujen kävijätilastot, sosiaalisen median seuraaja/katsojamäärät, päivittäjäverkoston toimivuus, intraudistuksen toteuttaminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät muutokset toimintamäärärahoissa, ongelmat sähköisten työvälineiden toimivuudessa, tietohallinnon yhteistyö muun hallinnon kanssa

Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv
<i>Toteutuminen: 3,5</i>
<i>Intranetin uudistaminen on vaikeutunut, koska VNHY-prosessi on tuonut hankkeeseen epävarmuutta. Sosiaalisen median ja muun verkkoviestinnän vahvistaminen on edistynyt suunnitellusti.</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 2
Strateginen ja operatiivinen viestintäyhteistyö aluehallinnon toimijoiden kanssa kehittyy ja tiivistyy
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none"> Aluehallinnon ympäristövastuualueen ja muun ympäristöhallinnon viestintäyhteistyön syventäminen ja kehittäminen niiden edistämistoimien pohjalta, jotka laadittiin vuonna 2013 toteutetussa hankkeessa.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Kehittämispäivät ja keskinäisen yhteydenpidon määrä, yhdessä suunnitellut ja toteutetut viestintätoimet
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät viestintätarpeet jotka priorisoidaan kehittämishankkeen edelle
Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv
<i>Toteutuminen: 3</i>
<i>Aluehallinnon viestintäyhteistyötä on syvennetty järjestämällä ja kehittämällä yhteisiä tilaisuuksia. Aluehallinnon resurssien heikkeneminen ja toisaalta ym:n ohjauksen vaikeudet ovat osaltaan vaikuttaneet tavoitteen toteutumiseen.</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 3
Ministeriön henkilöstön viestintävalmiuksien kasvattaminen ja viestinnän ennakoivuuden lisääminen
Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> Eri työroolien viestintäulottuvuudet kuvataan: kartoitetaan viestintävalmiudet ja suunnitellaan valmennuskokonaisuus, joka mukautuu henkilöstön tarpeisiin. Määritetään strategiset painopisteet ministeriön uuden strategian pohjalta Kehitetään ennakoivaa viestintätapaa
Mittarit/tunnusluku: <ul style="list-style-type: none"> Asiakastyytyväisyys, mediaseurannan tulokset, ministerien medianäkyvyyden analyysi, henkilökohtaisten vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät viestintätarpeet jotka priorisoidaan kehittämishankkeen edelle
Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv
<i>Toteutuminen: 2</i>
<i>Arvioidut riskit toteutuivat: vastuuhenkilö siirtyi toisiin tehtäviin ja yksikkö joutui priorisoimaan muita viestintätöitä kehittämishankkeiden edelle.</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 4
Kriisiviestinnän valmiuksien ylläpito ja kriisitilanteiden harjoittelu
Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> Osallistutaan mm vuonna 2014 toteuttavaan kriisiviestinnän auditointiin ja tehdään tarvittavat toimet sen lopputulosten perusteella.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Kriisiviestinnän auditoinnin lopputulosten pohjalta tehdyt toimenpiteet
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät viestintätarpeet jotka priorisoidaan kehittämishankkeen edelle

Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv
<i>Toteutuminen:4</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 5 Uuden Ympäristö-lehden edelleenkehittäminen
Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> Lehteä kehitetään edelleen vastaamaan YM:n viestinnällisiä tarpeita ja prosesseja sekä toisaalta lukijoiden intressejä. Kustantajan kilpailutus toteutetaan keväällä 2014.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Tilajamäärät ja saatu lukijapalaute, kilpailutus on toteutettu ja uusi kustantaja jatkaa lehden kustantamista
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät viestintätarpeet jotka priorisoidut kehittämishankkeen edelle.
Henkilötyömääräarvio: 0,5 htv
<i>Toteutuminen:4</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 6 Visuaalisuuden vahvistaminen ministeriön viestinnässä
Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> Ministeriön viestinnän tavoitteita tuetaan laadukkaalla ja luovalla graafisella suunnitulla. Ajankohtaisviestinnän visuaalisuutta vahvistetaan mm. datavisualisointia kehittämällä. Graafisten palveluiden hankintaprosessia ja tilausten koordinoitua kehitetään. Ministeriön julkaisutoiminta on laadukasta ja tukee ministeriön toiminnan tavoitteita. Julkaisutoiminnan prosessit ja priorisoinnit on kuvattu.
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Sujuvat prosessit sekä visuaalisten viestintäkeinojen lisääntyneet käyttö
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo, yllättävät viestintätarpeet jotka priorisoidut kehittämishankkeen edelle
Henkilötyömääräarvio: 2,0 htv
<i>Toteutuminen:3</i>
<i>Tavoitteet ovat pääosin toteutuneet, mutta VNHY on toisaalta vienyt resursseja ja toisaalta vienyt pohjaa ministeriön sisäisten toimintatapojen muutosten suunnittelulta.</i>
<i>Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):</i>

Kriittinen menestystekijä 7 Ministeriön kirjasto- ja julkaisuarkistotoiminnoista huolehtiminen
Kuvaus: <ul style="list-style-type: none"> Siivotaan julkaisuvarasto muuttoa varten ja päivitetään varastoinnin ohjeet ja periaatteet Huolehditaan kirjaston aineiston tarkoituksenmukaisesti siirrosta uusiin toimitiloihin Päivitetään kirjaston toiminta- ja palveluperiaatteet ja -ohjeet
Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Varaston siivous ja muutto sekä kirjaston muutto on hoidettu asianmukaisesti. Ohjeistus on selkeä ja viestitty laajasti.
Riskit: <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sairastuminen tai muu pitkäaikainen poissaolo
Henkilötyömääräarvio: 1 htv
<i>Toteutuminen:3,5</i>

Julkaisuvarastoa on siivottu ja kirjaston kokoelman tulevaisuudesta on sovittu. Kokoelmaa ei ole vielä ehditty suunnitelmallisesti uudelleenorganisoida.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.9.3 Henkilöstövoimavarojen kehittäminen

Kriittinen menestystekijä 1

Yksikön työskentelytapoja, tavoitteenasetantaa ja osaamista kehitetään systemaattisesti ja olemassa oleviin vahvuuksiin pohjautuen.

Kuvaus: Keskeiset toimenpiteet:

Selkeä tavoitteenasetanta kunkin omalle työlle

- Laaditaan selkeämmät henkilökohtaiset tavoitteet kullekin, jotta omaa työtä on parempi mahdollisuus kehittää, priorisoida ja seurata työn vaikuttavuutta sekä saada palautetta tavoitteiden toteutumisesta.

Selkeät sijaisjärjestelyt

- Viestinnän sihteerin ja viestintäavustajan sijaisjärjestelyt määritellään selkeästi

Yhteistyötapojen ja parityöskentelyn kehittäminen

- Kehitetään edelleen tiimimallista toimintatapaa.
- Ajankohtaisviestinnän työtapoja kehitetään niin, että viestintäasiantuntijoiden ja graafikoiden läheisestä yhteistyöstä saadaan synergiahyötyjä.
- Viestintäyksikön sihteerin ja viestintäavustajan yhteistyössä tehtävää työparityötä kehitetään.

Kehittämismahdollisuudet ja oman osaamisen kehittäminen

- Viestintäyksikön ammatillista osaamista kehitetään.
- Erilaisille mm. viestintästrategiassa määritellyille kehittämishankkeille määritellään yksikössä vastuuhenkilö siten, että vastuulla on sekä hankkeen suunnittelu että toteutus.
- Jokainen osallistuu vuoden 2014 aikana ainakin yhteen oman työn kehittämiseen tai osaamisen kehittämiseen liittyvään seminaariin, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen.

Työtyytyväisyysbarometrin purussa todettuja työyhteisön positiivisia puolia vaalitaan:

- Vastuu ja vapaus tehdä ja kehittää työtä ja omaa asiantuntijuuttaan, yksin ja yhteistyössä.
- Työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen on mahdollista.
- Toisten kannustaminen ja sparraus, myös omista onnistumisista voi kertoa ja iloita.

Mittarit:

- Edellä kuvattujen toimien toteutuminen. Toimien toteutumisesta seurataan kehittämissiltapäivissä (4 x vuodessa) ja kehittämispäivässä sekä yksikkökokouksissa operatiivisella tasolla. Osaamisen kehittämiseen ja benchmarkkaukseen kehittyviä think tankeja järjestetään säännöllisesti.

Riskit:

- Yllättävät resurssi- tai henkilöstömuutokset sekä valtioneuvoston yhteisten hankkeiden (mm. KE-HU) aiheuttamat muutokset toimintatavoissa.

Toteutuminen: 3,5

Kehittämishankkeille on nimetty vastuuhenkilöt, mutta kaikkia ei ole saatu valmiiksi muiden kiireiden takia. Hankkeiden seuranta on ollut osittain puutteellista.

Arvosana (1=Luovuttu, 2=Ei toteutunut, 3=Osittain toteutunut, 4=Saavutettu, 5=Ylitetty):

3.9.4 Resurssit

Viestintäyksikön pysyväisluonteisen henkilöstön määrä on vähentynyt viime vuosina. Tuottavuustavoitteiden mukaiset henkilöstövähennykset on toteutettu.

Viestintäyksikön budjetti on 260 000 € Viestintäyksikölle on varattu t&k-rahoja 50 000 € josta 20 000 € suunnataan SuomiAreena –yhteistyökumppanuuden toteuttamiseen viestinnän koordinoimana.

Käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
Henkilötyövuosiarvio (htv)	13	13

Tulossopimuksen vaatimat tehtävät (htv)	13	13
Muut tehtävät (htv)		
Vakituiset (lkm)	13	13
Määräaikaiset (lkm)		

Toiminnan menot (euroa)	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Esitys 2014	Toteuma 31.12.2014
OSASTOJEN JA YKSIKÖIDEN MENOT (pl. palkkausmenot)	18 724	17 311	20 000	10 653
Edustus ja vieraanvaraisuus	4 310	3 219	3 500	1 604
Toimikunnat ja työryhmät		0	1 000	0
Kotimaan matkat	3 884	4 546	3 500	2 226
Osaston tai yksikön muut menot ja toimistomenot	10 530	9 546	12 000	6 823
HENKILÖSTÖKOULUTUS	4 062	4 857	4 000	4 028

3.10 Ministeriön voimavarat osastoittain

Ympäristöministeriön henkilötyövuosijakauma osastoittain ja yksiköittäin vuonna 2014

	Koko YM (TAE 2014)	Min. yhteiset	HAL	LYMO	YSO	RYMO	KVE	VIE
Henkilötyövuosi-arvio (htv)	288	7	52	51	57	89	19	13

Toimintamenot vuonna 2014 (euroa)

TALOUSARVIO 2014 (35.01.01)	37 008 000
SIIRTOMÄÄRÄRAHA V. 2013 (arvio)	10 000 000
KÄYTETTÄVISSÄ YHTEENSÄ	47 008 000
35010101 Yhteiset menot (palkat, toimitilat, tietohallinto, muut menot)	28 460 000
35010102 Osastojen ja yksiköiden menot	716 000
35010103 Henkilöstökoulutus	160 000
35010104 Viestintä	260 000
35010106 Kansainvälinen yhteistyö	3 200 000
35010107 Kehittäminen ja suunnittelu	12 321 000
35010108 Erät korvaukset (korvaukset Motiva Services Oy:lle ja TUKESille)	1 919 193

Työtyytyväisyysbarometrin tulokset ja tavoitteet osastoittain:

	2011	2012	2013	Tavoite 2014
Luontoympäristöosasto LYMO	3,51	3,39	3,46	3,46
Ympäristönsuojeluosasto YSO	3,49	3,54	3,57	3,57
Rakennetun ympäristön osasto RYMO	3,59	3,59	3,69	3,69
Kv- ja EU-asiaain yksikkö KVE	3,24	3,43	3,51	3,51
Hallintoyksikkö HAL	3,37	3,49	3,60	3,60
Viestintäyksikkö VIE	3,67	3,68	3,64	3,64
Koko ministeriö:	3,49	3,53	3,59	3,59

Valtioneuvoston keskiarvo	3,44	3,34	-	-
----------------------------------	-------------	-------------	---	---

3.11 Seuranta ja raportointi

Ministeriön toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ympäristöministeriön vuoden 2014 toimintakertomuksessa, joka laaditaan ja hyväksytään viimeistään 15.3.2015. Syksyllä ennen seuraavan vuoden tulosneuvotteluja kootaan sopimuksen toteutumisesta väliarvio.

Osastot ja yksiköt laativat tämän tulossopimuksen perusteella halutessaan tarkemman toimenpidesuunnitelman. Sen toteutumista seurataan väliarvioilla, joista osastot sopivat itsenäisesti.

Osastot saattavat viipymättä ylimmän johdon tietoon, jos tavoitteiden toteutumisessa ilmenee toiminnan kannalta merkittäviä ongelmia.

Liite

Inhimillisen pääoman suunnitelma

Osa-alue	Tavoitteet	Toimenpiteet ja käytettävät työvälineet tavoitteiden saavuttamiseksi	Aikataulu	Seuranta	Toteuma
					Inhimillisen pääoman suunnitelman toteutuksen mittarina käytetyn VMbarometrin arvot ovat laskeneet eri osaluilla vuoden 2014 kehittämissuunnitelman toimenpiteistä huolimatta. Tätä selittävät lukuisat vuoden aikana toteutetut muutokset (mm. Kieku, hallinnonalan ohjaus) ja meneillään olevat muutoshankkeet (mm. valmis-tautuminen muuttamaan monitoimi-tilaan, VNHY). Aikaa mm. johtamiselle ja esimiestyölle on jäänyt liian vähän.
1) Innostava johtaminen ja esimiestyö	<p>Johto valmistele, viestii ja toimii entistä yhtenäisemmin.</p> <p>-Talon johtaminen yhtenä kokonaisuutena.</p> <p>Tilaa ja aikaa johtamiselle.</p> <p>Ennakoiva osaamisen johtaminen ja osaamisen joustava liikuttelu yli osatorajojen</p> <p>Monipuolinen johtamisosaaminen</p> <p>Tuetaan esimiestyötä myös vaikeissa tilanteissa</p>	<p>-VM-johtoryhmän työn kehittäminen</p> <p>Organisaatorakenteen ja työnjaon tarkistaminen -Tehtäväkuvat monipuolisemmiksi ja joustavammiksi</p> <p>Töiden priorisointi, (mitä jätetään tekemättä).</p> <p>Aikaa varataan henkilöjohtamiselle.</p> <p>Johdon linjaamien osaamis-tarpeiden, erityisesti kriittisten osaamisten ennakoinnin painottaminen osaksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategiaa - toiminnan suunnittelua - tulossopimusta - kehityskeskusteluihin liittyviä ryhmäkeskusteluja -Jokaiselle strategiaa tukeva osaamisen kehittämissuunnitelma kehityskeskusteluihin <p>-Johtamiskoulutukset: JET, Tulevaisuuden johtaja</p> <p>- Ajankohtaistietoiskut</p>	<p>jatkuva</p> <p>2014</p> <p>jatkuva</p> <p>Vuosikellon mukaan</p>	<p>VMBaro:</p> <p>Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä</p> <p>Toteuma 2013: 3,5</p> <p>Tavoite 2014 : 3,6</p> <p>Töiden yleinen organisointi työyhteisössä</p> <p>Toteutuma 2013: 3,4</p> <p>Tavoite 2014: 3,5</p> <p>Muu seuranta:</p> <p>Arvio tulosseurannan osana</p>	<p>Ministeriön uusi strategian valmistui loppuvuodesta. Sen toteutukseen liittyen organisaatiouudistus -prosessi käynnistettiin lokakuussa. Työnantajatoimintaa on kehitetty yhtenäisemmäksi ja tiiviimmäksi.</p> <p>Toteuma: 3,4</p> <p>Toteutuvat osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelu –prosessiin kuuluvaa kehityskeskusteluprosessia.</p> <p>Toteuma: 3,2</p> <p>Osallistuttu johtamiskoulutuksiin: JET5 aloitus 6 (hlöä), Tulevaisuuden johtaja valmistui 2 (hlöä) ja JET4 valmistui 6</p>

Liite

Inhimillisen pääoman suunnitelma

	Johto ja esimiehet sitoutuneet muutokseen.	<ul style="list-style-type: none"> - Coaching - Esimiestyöpaja - Muutosten johtamista tukeva koulutus (mm. organisaatio- ja työympäristömuutokseen liittyen) 			(hlöä). Osana esimiestyöpajaa toimintaa toteutettu mm. KIEKU –tietojärjestelmän käyttöönottoon liittyvät koulutukset, Ihmisen johtamisen haasteet –koulutus sekä toimitilamuuttoon ja toimintatapojen muutokseen liittyvää koulutusta. Laadittu toimitilamuutosta tukemaa ”muutospokkari”.
2) Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen	<p>Osaaminen on laaja-alaista, joustavaa ja uusiutuvaa</p> <p>Osaamista kehitetään tunnistettujen tarpeiden pohjalta pitkäjänteisesti</p> <p>Toimiva vuorovaikutus työyhteisössä ja sidosryhmien kanssa</p> <p>Työssä tarvittavat perusvalmiudet hallitaan niin, että aikaa säästyy substanssin hoitoon.</p>	<p>Tehokas perehdyttäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omiin tehtäviin ja talon toimintatapoihin - Valtioneuvostopassi <p>Osaamista laajennetaan ja jaetaan työssä oppimalla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työparitoiminta - Hanke- ja verkostotyöhön osallistuminen eri rooleissa - Sisäisen henkilökierron tukeminen yms. - Mentorointiohjelmat, sisältäen tietoa esim. osaamisen jakaminen, eri-ikäisten oppiminen ja työssä oppimisen eri keinot <p>Koulutusta järjestetään tarpeiden pohjalta mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - räätälöityä ICT-koulutusta ja opastusta arjen haasteissa - vuorovaikutuskoulutusta, mm. videoneuvotteluista ja haastavista mediatiilanteista 	jatkuva, toimintat. 2*v passi 2*v	<p><u>VMBaro:</u></p> <p>Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä Toteutuma 2013: 3,3 Tavoite 2014: 3,3</p> <p>Esimiesten ja johdon asettamat mahdollisuudet uudistua työssä Toteutuma 2013: 3,5 Tavoite 2014: 3,5</p> <p><u>Muu seuranta:</u></p>	<p>Aloitettiin syyskuussa sihteerityön kehittämishanke, jossa tarkoituksena kehittää sihteerintehtäviä ja työnjakoa.</p> <p>Toteutuma: 3,2</p> <p>Talon sisäinen tehtäväkierto sijaisuuksien ja avoimeksi tulleiden tehtävien osalta lisääntyi edelleen.</p> <p>Toteutuma: 3,4</p> <p>Otettiin käyttöön uusia työskentelyvälineitä; Vyvi -palvelut: Pika, Kokous (Lync) ja Ryhmätyötila. Lisäksi järjestettiin henkilöstölle runsaasti muuta tietoteknistä koulutusta ja neuvottelu- ja vuorovaikutuskoulutusta sekä ajanhallintaan liittyvää koulutusta.</p>
3) Henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky	<p>Henkilöstö on motivoitunut ja jaksaa työssä.</p> <p>Ratkaisuhakuinen yhteistyökulttuuri</p> <p>Työtilanne on hallinnassa, mistä seuraa onnistumista ja työn iloa!</p>	<p>Työhyvinvointia ja jaksamista tukevia yhteisiä tilaisuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - aiheina esim. työn ilo, muutoksen kohtaaminen. - Osastojen/yksiköiden kehittämispvt - Työn tuloksista iloitseminen yhdessä. 	2014	<p><u>VMBaro:</u></p> <p>Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa</p>	<p>Toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittämistä on tehty yhdessä henkilöstön kanssa useammalla osastolla.</p>

Liite

Inhimillisen pääoman suunnitelma

	<p>Vahva yhteisöllisyys</p> <p>Uudet toimitilat tukevat työhyvinvointia</p>	<p>Muu virkistys- ja liikuntatoiminta</p> <p>Kehitetään yhteisiä pelisääntöjä esim. Kokoukseton päivä tai kokoukseton aika omaan kalenteriin tai sähköpostietiketti</p> <p>Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto mm. työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ryhmät.</p> <p>Varhaisen välittämisen mallin hyödyntäminen.</p> <p>Toimitilaratkaisu valmistellaan yhteistyössä ulkopuolisten asiantuntijoiden, johdon ja henkilöstön kanssa.</p>	<p>jatkuva</p> <p>2014</p> <p>jatkuva</p> <p>jatkuva</p> <p>2013-2015</p>	<p>Toteuma 2013: 3,5 Tavoite 2014: 3,6</p> <p>Työn innostavuus ja työssä koettu työn ilo</p> <p>Toteuma 2013: 3,6 Tavoite 2014: 3,6</p> <p>Sairauspoissaolojen väheneminen (työpäivää/htv)</p> <p>Nykyinen arvo: 7,4 Tavoite:7,2</p> <p><u>Muu seuranta:</u></p>	<p>Toteutuma: 3,4</p> <p>Järjestetty eri teemoihin keskittyviä yksittäisiä työhyvinvointitilaisuuksia. Osastojen ja yksiköiden kehittämispäivät.</p> <p>Toteutuma: 3,5</p> <p>Toteutuma: 6,1</p> <p>Henkilöstöä on osallistettu muutoshankkeeseen eri tilaisuuksien, interaktiivisten osasto- ja yksikkökokousten ja uusien työkalujen työpajojen kautta. Työ- ja toimintatapo-ten muutosta on työstetty eri foorumeilla. Lisäksi on järjestetty ekskursioita monitoimitilaratkaisuihin.</p>
--	---	--	---	---	---